

TVEDESTRAND KOMMUNE

ÅRSMELDING 2014

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	1
2	SAMMENDRAG OG HOVEDTREKK	2
3	UTVIKLINGSTREKK I SAMFUNNET TVEDESTRAND KOMMUNE	5
3.1	Folketall	5
3.2	Arbeidsmarked	6
4	STYRINGSSYSTEM OG MÅLEKART	7
4.1	Målekart for kommunen	7
4.2	Politisk og administrativ organisering	8
4.3	Utviklings- og omstillingsarbeid	9
5	TJENESTER OG FORVALTNING	12
5.1	Tjenester	12
5.2	Forvaltning	14
5.3	Brukertilfredshet	14
5.4	Klimaregnskap	14
5.5	Tilsyn	17
5.6	Internkontroll	17
6	MEDARBEIDERE	18
6.1	Antall årsverk	18
6.2	Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø	18
6.3	Sykefravær	18
6.4	Seniortiltak	19
6.5	Kompetansetiltak	19
6.6	Likestilling og mangfold	19
6.7	Etikk	24
6.8	AKAN-arbeid	25
7	ØKONOMI	25
7.1	Hovedtrekk	25
7.1.1	Driftsregnskapet	25
7.1.2	Investeringsregnskapet	29
7.2	Driftsregnskapet, inklusive avvik	31
7.2.1	Frie disponible inntekter, finans og avsetninger	31
7.2.2	Ansvarsområdene 210-283	34
7.3	Investeringsregnskapet, inklusive avvik	37
7.4	Finansforvaltning	38
7.5	Finansielle nøkkeltall	42
8	ENHETENES ÅRSMELDINGER	43
8.1	Ansvar 210 Rådmann og politiske styringsorgan	43
8.2	Ansvar 215 Administrativ støtteenhet	49
8.3	Ansvar 229 Tvedestrandskolen	53
8.4	Ansvar 230 Barnehageenheten	58

8.5	Ansvar 240 Plan, miljø og eiendom	62
8.6	Ansvar 245 Teknisk drift	67
8.7	Ansvar 250 Omsorg og rehabilitering	72
8.8	Ansvar 255 Oppfølgingsenheten	79
8.9	Ansvar 260 Familiehuset - Ressurssenter for barn og unge (RBU)	84
8.10	Ansvar 265 NAV	90
8.11	Ansvar 283 Byløft	95

VEDLEGG	97
----------------	-----------

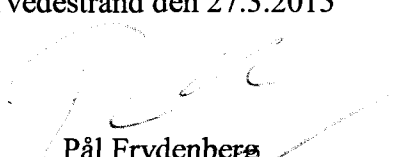
1	Plan, miljø og eiendom og Teknisk drift, oppfølging av prosjekter	97
2	Oppfølging av bopliksaker etter forskrift om nedsatt konsesjonsgrense, oversikt for 2011-2014	98
3	Husdyrhold og viltforvaltning	100
4	Årsrapport for kemneren i Tvedestrand	101
5	Korrigert kontrollrapport vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Tvedestrand kommune	110

1 INNLEDNING

Etter regnskapsforskriftene skal kommunen hvert år avlegge et årsoppgjør, som består av et årsregnskap og en årsmelding. Disse skal behandles av kommunestyret senest innen 1. juli. Årsmeldingen gir først et kortfattet sammendrag over de viktigste resultatene innenfor tjenestene og økonomi for kommunen i 2014. Deretter kommer en gjennomgang av samfunnsutviklingen i Tvedestrand, tjenester, forvaltning, medarbeidere, styringssystem, målekart og kommunens økonomiske resultater og økonomisk analyse, før en detaljert gjennomgang av de ulike tjenesteområdene (enhetene).

Hvis man innledningsvis leser sammendraget og kapittel 7 om økonomi vil nok det gi en god oversikt før man blir for detaljert.

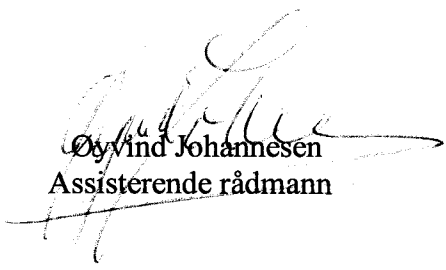
Tvedestrand den 27.3.2015

Pål Frydenberg
Rådmann

Emma Smeland Nygårdseter
Økonomisjef

Øyvind Johannesen
Assisterende rådmann

2 SAMMENDRAG OG HOVEDTREKK

Tvedestrand kommunes oppdrag er å gi innbyggerne gode tjenester med riktig kvalitet. Når en ser på tilbakemeldingene vi får gjennom året virker folk i Tvedestrand tilfredse med tjenestene, selv om enkelte alltid vil ønske endrede prioriteringer. Kommunen har selvfølgelig forbedringsområder, men kommunens ansatte bør absolutt se på arbeidet de gjør for befolkningen i Tvedestrand med stolthet og glede.

De politiske prioriteringene i 2014 har vært klare. Man ønsket å prioritere utbyggingen av tilbudet til mennesker med utviklingshemming. I tillegg prioriterte kommunestyret Byløft og arbeidet med E18, samt å beholde dagens skolestruktur. Kommunestyret ønsket heller ikke å innføre eiendomsskatt, men ville redusere kostnadene til administrasjon og ledelse. En del budsjettforutsetninger (skatteinntekter, reduserte driftskostnader) viste seg ikke å holde stikk. Kommunestyret vedtok derfor handlingsregler for ansettelses- og innkjøpsbegrensninger etter første tertial. Dette har gitt kommunen et krevende år, og med stadig reduksjon av kommunens økonomiske handlingsrom også i 2014.

Grunnskolen

Resultatene på de nasjonale prøvene i engelsk, norsk og matematikk på 5. trinn ligger samlet over fylkes- og landsgjennomsnittet. Dypvåg skole utmerker seg spesielt med gode resultater på de nasjonale prøvene i alle fagene og er best i hele fylket.

Grunnskolepoeng for 10. trinn ligger under fylkes- og landsgjennomsnittet.

Det har vært satset på etter- og videreutdanning for lærere gjennom hele året i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen.

Kulturskolen drives resultat- og kvalitetsmessig bra.

Barnehager

Det er ingen endringer i antall barnehageplasser i 2014. Alle med lovfestet rett har fått tilbud om barnehageplass ved hovedopptaket. Utover dette har tilflyttere, barn født etter 31.08.13 og barn fra andre kommuner fått tilbud om plass. Det er fortsatt en viss utfordring å tilby plasser hvor folk ønsker plasser, spesielt i Holt skolekrets.

Plan, miljø og eiendom

Det har vært et aktivt og krevende år med mange parallelle planoppgaver, driftsprosjekter, miljøprosjekter og investeringsprosjekter. Det nye boligprosjektet i Olav Sverres vei, og planoppgavene på Grenstøl har vært de største. En samlet oversikt er vedlagt årsmeldingen. Med få unntak har enheten klart å holde forventet fremdrift i de ulike prosjektene.

Etablering av Furøya IKS har vært vellykket, men har medført økte oppgaver for enheten. Det har derfor vært nødvendig å nedprioritere annet arbeid. Deler av miljøvernrådgers stilling er frikjøpt til daglig ledelse av IKS-et, og enhetens fagarbeidere har utført flere prosjekter for å oppfylle kommunens avtalefestede forpliktelser på Furøya.

Teknisk drift

Teknisk drift har i 2014 hatt et år med mange prosjektoppgaver i tillegg til daglig drift. Store nedbørsmengder både vinter og sommer påfører skader på vei og veilys. Sandøya ble "delt i to" da veien ble oversvømt etter en periode med ekstrem nedbør. Skadene ble utbedret av

egne mannskaper. Aktiviteten i miljøgruppen viste en økning på 40 % i forhold til 2013. Avløpsanleggene leverer tilfredsstillende rensresultater. Mange vannlekkasjer ble utbedret, og vannforbruket er redusert. For første gang ble det innført vanningsrestriksjoner på grunn av en lang, varm og tørr sommer. Det er gjennomført tiltak på park- og grøntanlegg med oppussing og igangsetting av fontenen i havna, samt etablering av Tvedestrand badepark i Tjenna. Den fine sommeren resulterte i mye besøk i skjærgården, og enheten fikk ros for å holde skjærgårdsparken presentabel.

Av prosjekter er det spesielt å nevne nedgravd renovasjonsløsning for sentrum. Dette prosjektet fikk ryddet opp i byen, og medfører redusert brannfare. Gjeving renseanlegg fikk ny utslippsledning til åpent hav, og Tvedestrand renseanlegg fikk nye inntaksrister. Veien til Østerå vannverk ble godkjent for tungtrafikk etter at ny bro ble bygget.

Oppfølgingsenheten

Etterspørselen etter avlastningstilbud og tjenester til utviklingshemmede har økt i 2014.

Ti brukere på Gården har kommet videre til arbeid/arbeidstrening på høyere nivå eller utdanning.

Alle leilighetene i Olav Sverres vei ble tatt i bruk fra første dag i desember. Beboere og pårørende sier seg fornøyd med boligene i oppstartsfasen.

Det er etablert et fast samarbeid med sju frivillige som bidrar aktivt inn i mot aktiviteter til eldre. Det frivillige bidraget gir oss mulighet til å gi tilbud til flere brukere og med bedre innhold enn vi hadde klart uten de frivillige. I 2014 ble de frivilliges innsats hedret med festmiddag.

Kompetansen innenfor psykisk helse, og rus og avhengighet er nå samlet i en avdeling i samme enhet med felles ledelse. Dette gir større fagmiljø og en bedre tjeneste for brukerne.

Omsorg og rehabilitering

Det er iverksatt planlagte endringer i tjenestetilbud og ny organisering av ledelsen i enheten. Enheten er organisert med tre avdelinger: Avdeling for hjemmebaserte tjenester, Avdeling for institusjonsbaserte tjenester og Avdeling for tildeling, utvikling og innovasjon.

Det er etablert nye arbeidslag i tjenesten, det er opprettet funksjon som kvalitetskoordinator, og tildelingsarbeidet er endret. Man har utarbeidet nye søknads- og kartleggingskjema, der fokus er mestringstankegang og hva som er viktig for bruker. Målet er at brukerne skal bo hjemme så lenge de selv ønsker det.

Familiehuset

Enhetsleder i Familiehuset er sekretær for Tvedestrand ungdomsråd. Høsten 2014 ble det foretatt valg og nytt ungdomsråd ble etablert. Helsestasjon og barnevernsarbeidet har fungert faglig godt, og barnevernet ble vedtatt gjort interkommunalt. Dette skjer fra 01.01.2016.

NAV

Et hovedfokus hos NAV har vært oppfølgingen av unge under 25 år. Det er fremdeles mange som følges opp. Av de unge som mottar sosialhjelp som hovedstønad er det kun én person som får utbetaling i både januar og desember, så selv om det er mange unge som får sosialstønad er det sirkulasjon i mengden.

I 2014 har NAV lyktes med å redusere kostnadene til økonomisk sosialhjelp. Dersom en ser dette i sammenheng med kvalifiseringsprogrammet har vi redusert utbetalingene med om lag 1,3 mill. kroner fra 2013 til 2014.

Byløft

Stedsutviklingsprosjektet Byløft har vært et hovedsatsingsområde for kommunen i 2014. Etter en reorganisering tidlig i 2013, ble prosjektet grundig diskutert, utviklet og forankret. Gjennom kommunestyrevedtak, styringsgruppens anbefalinger, åpne møter og innspill, arkitektenes mulighetsstudie, samt strategidokumentet og budsjett/økonomiplan ble retning, prioriteringer, og fremdrift i prosjektet fastlagt.

Byløft inneholder både fysiske endringer av nedre bydel og sosial utvikling av bydelen (Bolyst). Samlet har Byløft gjennomført og under avslutning 15 ulike delprosjekter ved utgangen av 2014. De mest synlige resultatet av Byløft er at de fleste av bydelens bygninger har fått en ansiktsløftning, det er mer aktivitet i bydelen og ordningen med nedgravde renovasjonsløsninger er gjennomført.

E18

I arbeidet med E18 har det vært et meget godt samarbeid mellom politisk og administrativt nivå i kommunen, og mellom kommunen og Statens vegvesen. Planprosessen har blitt fulgt opp som forutsatt i tidsplanen. Kommunen fullførte sine planprosesser i 2014, slik at byggestart av ny E18 kan skje fra 2016 og grunnerverv fra 2015.

Biblioteket

Biblioteket har fortsatt gode tall å vise til, samt god tilgjengelighet til innbyggerne. Tilbudet er utvidet med elektroniske bøker og digitale baser, noe som stiller ytterligere krav til endring og utvikling av kompetanse. Biblioteket har fortsatt stor utlånsvekst.

Ledelse og organisasjonsendringer

Kommunens ledelse ble endret i 2013 med en samlet ledergruppe (rådmannsnivå og enhetsledere) på 11 medlemmer, seks kvinner og fem menn. I løpet av 2014 er det foretatt organisatoriske endringer innenfor Oppfølgingsenheten og Omsorg og rehabilitering.

Prosjekter

I eget vedlegg ligger en liste over kommunens sentrale prosjekter i 2014. Både E18-utbyggingen, Byløftsprosjekter med mere, har krevd økt prosjektfokus i kommunen i 2014. Lista gir en oversikt over omfanget.

Regnskapsresultat og økonomisk status

Ekstra skattesvikt på ca. 1,8 mill. kroner i slutten av 2014 medførte at kommunen fikk et regnskapsmessig merforbruk på ca. 0,9 mill. kroner. Samlet holdt enhetene sine budsjett-rammer i 2014 ved at seks enheter har innsparinger og fire enheter har merforbruk.

Hovedtrekkene er følgende for driftsregnskapet:

- Svikt i skatter og rammeoverføringer (frie inntekter) med 1,828 mill. kroner.
- Mindreforbruk samlet for alle enheter med 0,126 mill. kroner.
- Mindreforbruk lønnsoppgjør og tilleggsbevilgninger m.m. med 1,224 mill. kroner.
- Mindreforbruk finans og andre fellesinntekter med 0,284 mill. kroner.
- Høyere netto avsetninger til bundne driftsfond med 0,715 mill. kroner.

Investeringsregnskapet gikk i balanse i stor grad innenfor budsjetttrammene.

Rådmannens sluttkommentar er at kommunen ikke har økonomisk handlingsrom med utgangspunkt i resultatet og status pr. 2014.

3 UTVIKLINGSTREKK I SAMFUNNET TVEDESTRAND KOMMUNE

3.1 FOLKETALL

Det kan være mange aktuelle indikatorer på utviklingen i samfunnet Tvedestrand. Her vises folketallsutvikling og aldersfordeling fra SSB. I tillegg har en med en tabell for arbeidsledighet.

Tabell 1: Folketall i Tvedestrand pr. 01.01.

År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015
5 838	5 822	5 874	5 939	5 939	5 969	6 019	6 064	6 059	6 048

Fra 2003 har det vært en tilbakegang i folketallet, mens en fra 2007 til 2012 har hatt en positiv utvikling. I 2013 og 2014 har innbyggertallet stagnert og har blitt redusert med henholdsvis 0,08 % og 0,18 %. For fylket var det en vekst på 0,9 % og for landet totalt var veksten på 1,1 % både i 2013 og i 2014.

Ser en på utviklingen fra 2006 til 2014, er det samme bildet som kommer fram, nemlig at veksten i Tvedestrand er vesentlig lavere enn for fylket og landet. Denne utviklingen gir negativ effekt i forhold til blant annet hva kommunen får i frie inntekter gjennom inntekts-systemet.

Etter at inntektssystemet ble innført med dagens profil, har kommunen hatt et tap i sine samlede skatte- og rammeoverføringer på om lag 1-2 mill. kroner hvert år. Dette har vært et effektiviseringskrav for kommunen de siste 15 årene.

Folketallet fordelt på alder ved utgangen av sist år kommer fram av tabell 2 nedenfor.

Tabell 2: Folketall fordelt på alderstrinn ved utgangen av 2002-2012

I alt	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år +
5 918 (2002)	384	830	323	3 480	598	303
5 887 (2003)	359	814	323	3 489	590	312
5 889 (2004)	371	790	325	3 505	585	313
5 838 (2005)	358	779	316	3 488	577	320
5 822 (2006)	358	764	318	3 486	568	328
5 874 (2007)	373	729	353	3 522	563	334
5 939 (2008)	379	716	355	3 590	562	337
5 939 (2009)	391	705	360	3 590	562	331
5 969 (2010)	402	713	347	3 611	569	327
6 019 (2011)	410	715	307	3 669	589	329
6 064 (2012)	406	698	322	3 671	632	335
6 059 (2013)	391	725	297	3 644	677	325
6 048 (2014)	390	710	308	3 601	727	312

Det er en forskjellig utvikling for de ulike aldersgruppene over tid. Det som er negativt er at antall barn og unge, aldersgruppen 0-19 år har blitt gradvis redusert de siste 5 årene, fra 1 462 i 2010 til 1 408 i 2014. Den aldersgruppen som øker mest er 67-79 år med en gjennomsnittlig økning de siste 5 årene på 5,8 %. Økningen i 2013 var på 7,1 % og på 7,4 % i 2014. Det betyr at kommunen får en stadig eldre befolkning, mens den yrkesaktive delen og barn/unge har hatt en reduksjon de siste årene.

Forsetter denne utviklingen vil det påvirke prioriteringen av de kommunale tjenestene og ressursene i fremtiden.

3.2 ARBEIDSMARKED

Tabell 3: Utvikling av arbeidsledighet (helt ledige arbeidssøkere) i % av arbeidsstyrken, pr. årsskiftet (januar)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Landet	2,4	3,0	3,3	3,1	2,8	2,5	2,6	3,1
Snitt fylket	2,0	3,1	3,8	4,0	3,5	3,6	4,0	3,7
Tvedestrand	2,0	4,1	4,4	4,3	3,2	4,0	4,0	4,1

Arbeidsledigheten har fortsette å øke også svakt i 2014. Ved utgangen av 2014 har kommunen en høyere arbeidsledighet enn fylket og landet. Det er ikke spesielt positivt at arbeidsledigheten i kommunen ser ut til å ha "bitt seg fast" på 4-tallet. Utviklingen på landsbasis med stigende arbeidsledighet er heller ikke positivt. Det positive er at arbeidsledigheten i fylket er noe nedadgående i 2014 ved utgangen av året.

I tidligere årsmeldinger fram til 2009 hadde en med tall fra levekårsindeksen. Denne indeksen blir ikke lenger laget, men fra 2011 har en fått et nytt statistikkverktøy som viser folkehelseprofilen for alle norske kommuner. Her ses det på en rekke ulike indikatorer som befolkningsutvikling, levekår, miljø, levevaner og helse/sykdom. Nedenfor er det tatt kort med noen av de feltene hvor folkehelseprofilen for Tvedestrand pr. januar 2014 skiller seg tydelig fra landsgjennomsnittet:

- Andelen eldre over 80 år er høyere enn i landet som helhet.
- Andelen som bor alene er lavere enn andelen i landet.
- Andelen med videregående eller høyere utdanning er lavere enn landsnivået.
- Andelen uføretrygdede under 45 år er høyere enn landsnivået.
- Røyking ser ut til å være et større problem enn i landet som helhet.
- Andelen med psykiske symptomer og lidelser er høyere enn i landet som helhet.
- Andelen personer med type 2-diabetes ser ut til å være lavere enn landsnivået.
- Andelen barn som bor i husholdningen med lav inntekt er høyere enn i landet som helhet.

Helseprofilen for Tvedestrand pr. januar 2014 skiller seg ikke vesentlig fra januar 2013.

På en rekke andre områder som måles skiller ikke befolkningen i Tvedestrand seg ut i noen særlig grad i forhold til landsgjennomsnittet, dette er f.eks. knyttet til forventet levealder for menn og kvinner, frafall fra videregående skole, overvekt, forekomst av hjerte- og kar-sykdommer, kols, sykehusinnleggelser mv.

For å se hele denne folkehelseprofilen vises det til Folkehelseinstituttets hjemmeside; www.fhi.no. Folkehelseprofilen for 2015 er lagt ut på nettsiden den 11.03.15, og vil bli vurdert i årsmeldingen for 2015.

4 STYRINGSSYSTEM OG MÅLEKART

4.1 MÅLEKART FOR KOMMUNEN

Tvedestrand kommune gjorde i 2007 vedtak om at kommunen skulle organiseres etter enhetsmodellen, og det ble gjort vedtak om etablering av styringssystemet “Balansert målstyring” (BMS). BMS er en modell for styring og måling av egen virksomhet og kommunen som helhet. Som navnet antyder, bygger modellen på at mål for kommunens virksomhet ses ut fra ulike perspektiv og at måling av kommunens prestasjoner og resultater må ta høyde for dette.

I 2014 har kommunen hatt følgende fokusområder i et målekart:

- Brukere.
- Medarbeidere.
- Økonomi.

I 2014 er det satt opp målekart for hver enhet i tillegg til hele kommunen.

Det er i 2014 vedtatt følgende målekart for hele kommunen, hvor resultatene for 2014 er satt inn i målekartet:

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet i hver enhet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelser i hver enhet	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Fastsettes i hver enhet	Medarbeidertilfredshet på 4,0 (1 – 5, hvor 5 er best) Svarprosent: 65 % Sykefravær totalt 8,0 %, korttid maks. 1,7 % langtid maks. 6,3 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme, sum for alle enhetene.
Resultat	Se enhetenes målekart	Medarbeidertilfredshet Ikke gjennomført. Sykefravær totalt 8,0 %, hvorav korttid 1,5 % og langtid 6,5 %	Avvik +0,04 % fra netto budsjettramme, sum for alle enhetene.

Det vises ellers til andre kapitler i årsmeldingen for nærmere omtale av de ulike fokusområdene og enhetenes målekart.

4.2 POLITISK OG ADMINISTRATIV ORGANISERING

Et grunnprinsipp i den politiske organisering i Tvedestrand er at det er kommunestyret som tar beslutningene i den grad de ikke er delegert til rådmannen, og at de andre politiske organene er forberedende instanser. Unntaket fra denne hovedreglene gjelder saker etter plan- og bygningsloven, der komiteen for teknikk, plan og natur har vedtaksmyndighet som planutvalg.

Organiseringen og de gjeldende reglementene ble sist revidert i 2010, og vedtatte endringer ble innført fra oktober 2011 (etter konstituering av nytt kommunestyre). Det er gjort noen mindre justeringer i politisk reglement i 2013.

Rådmannen er delegert myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter.

Politisk organisering

- Kommunestyre med 25 medlemmer med Jan Dukene (TTL) som ordfører og Carl F. Bertelsen (H) som varaordfører.
- Formannskap med ni medlemmer, ledet av ordfører Jan Dukene (TTL).
- Livsløpskomité med ni medlemmer, ledet av Sveinung Lien (TTL).
- Teknisk, plan- og naturkomité med ni medlemmer, ledet av Erling Holm (H).
- Kontrollutvalg med tre medlemmer, ledet av Tor Granerud (V).
- Koordineringsforum med følgende medlemmer; ordfører, varaordfører, komitelederne og opposisjonsleder, totalt fem medlemmer. Ledet av ordfører Jan Dukene (TTL).
- Administrasjonsutvalg med sju medlemmer, to valgt av de ansatte og fem politikere fra formannskapets medlemmer, ledet av Jan Dukene (TTL).

Administrativ organisering

Det ble gjort endringer i den administrative organiseringen fra 01.08.2013, slik at følgende organisering har vært gjeldende i 2014:

- Rådmann Pål Frydenberg og assisterende rådmann Øyvind Johannesen med følgende ni enheter og enhetsledere:
- Administrativ støtteenhet, enhetsleder Tone Vestøl Bråten

- Tvedestrandskolen, enhetsleder Elisabet Christiansen
- Barnehageenheten, enhetsleder Linda Brevik
- Plan, miljø og eiendom, enhetsleder Svein O. Dale
- Teknisk drift, enhetsleder Anton Thomassen
- Omsorg og rehabilitering, enhetsleder Reidar G. Tveit
- Oppfølgingsenheten, enhetsleder Helene Tveide
- Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge, enhetsleder Kristin de Lange Johannessen
- NAV, leder Åse Selaasdal (statlig ansatt)

Rådmannens ledergruppe er på elleve personer med fem menn og seks kvinner.

I tillegg er det noen få stabsfunksjoner som dekker fagområdene kommunikasjon, beredskap, internkontroll, kultur, næring, koordinerende funksjon, velferdsteknologi og Byløft.

Ledergruppa har i 2014 hatt faste møter hver tirsdag formiddag, og det har vært gjennomført månedlige rapporteringsmøter mellom rådmann/assisterende rådmann og de respektive enhetslederne. I tillegg har det vært gjennomført faste stabsmøter gjennom året om lag to ganger i måneden.

4.3 UTVIKLINGS- OG OMSTILLINGSARBEID

Utviklings- og omstillingsarbeid er en del av hverdagen for en kommunal organisasjon, og det er i 2014 satt fokus på forbedringsområder i alle enheter i kommunen. Både rådmann, assisterende rådmann og enhetslederne har satt opp sine fokusområder til forbedringer i 2014. Disse er vedtatt av kommunestyret i budsjettet og økonomiplanen. Nedenfor er det skissert noen litt større utviklingsprosesser i 2014, men dette er ikke en uttømmende oversikt vedrørende utviklingsarbeid i organisasjonen.

Administrativ organisering

Det har i 2014 vært fokus på å få etablert den nye organiseringen med ni enheter med gode rapporteringsrutiner. Fokus på helhetlig, overordnet og faktabasert ledelse har vært et område som har blitt videreutviklet i 2014.

Det har vært gjennomført og iverksatt i 2014 ny organisering av ledelse og tjenester i de to enhetene:

- Omsorg og rehabilitering (OR)
- Oppfølgingsenheten (OE).

Målsetningen med denne omorganiseringen er å møte dagens og morgendagens krav til gode og kostnadseffektive tjenester, basert på mestringstanken, og som gir trygghet for brukerne. Hverdagsrehabilitering som metode og verktøy er et av de viktige fokusområdene i denne omorganiseringen.

Ad hoc-utvalg

Kommunestyret vedtok å opprette tre ad hoc-utvalg i 2014 på følgende områder:

- Ett utvalg får i oppdrag å se på kretsgrenser, skoleskyss, organisering og drift og foreslå løsninger til resultatforbedringer i skolen.

- Ett utvalg får i oppdrag å foreslå nye føringer for sosialhjelp kombinert med arbeids- og/eller utdanningsplikt.
- Ett utvalg får i oppdrag å se på om dagens ordning med kommunale veier kan endres for eventuelt å få til en mer rettferdig fordeling. Utvalget skal se på muligheten for reduksjon av flere kommunale tjenester.

De tre ad hoc-utvalgene leverte sine innstillinger i september 2014 og kommunestyret behandlet rapportene høsten 2014. Noen av forslagene til tiltak ble tatt inn i budsjett for 2015 og økonomiplan 2015-18, samt at de ga rådmannen nye styringssignaler på ulike områder.

Revisjon av arealdelen i kommuneplanen

I tråd med vedtatt planstrategi for 2012-2016 ble arbeidet med revisjon av arealdelen i kommuneplanen startet opp i 2014. Arbeidet forventes avsluttet i 2015 i inneværende kommunestyreperiode.

Plan for tidlig innsats

Plan for tidlig innsats (PTI) ble sluttbehandlet i kommunestyret i desember 2010. I perioden 2011-2014 har det blitt arbeidet med en rekke prosesser og tiltak i ulike deler av organisasjonen med utgangspunkt i PTI. Det bør etter rådmannens vurdering gjennomføres en evaluering og eventuell revisjon av planen i 2015 eller 2016.

Planlegging og gjennomføring av utbygginger

Byggearbeidet med boliger for utviklingshemmede i Olav Sverres vei startet opp høsten 2013 og ble sluttført i 2014 med innflytting i desember. Det er her bygd tolv boenheter hvor prosjektstyringen og brukervedvirkningen har vært gjennomført tilfredsstillende.

Innenfor enhet for Teknisk drift og enhet for Plan, miljø og eiendom har det vært planlagt, startet opp og gjennomført flere prosjekter i løpet av 2014.

Kommunestyret har bestilt tre boenheter innenfor omsorgen for rusmiddelavhengige i regi av boligstiftelsen, og disse har blitt planlagt og lagt ut på anbud i 2013. Samlete kostnader vist seg å bli svært høye og prosjektet stoppet derfor opp i 2014. Det var også utfordringer knyttet til veirett i det aktuelle området. Prosjektet er nå revitalisert og det har blitt fremmet ny politisk sak om plasseringen.

E18 planarbeid

Arbeidet med E18-utbyggingen Tvedestrand – Arendal har pågått siden 2011 med deltakelse fra ulike kommunale, fylkeskommunale og statlige representanter i prosessen. Det har vært et tett samarbeid i arbeidet med reguleringsplan for nye E18 med Statens vegvesen og Arendal kommune. Reguleringsplanene i de to kommunene ble ferdigbehandlet i 2014 som planlagt. Det betyr at det nå ligger planmessig til rette for utbygging av ny E18 med oppstart i 2016.

Områdeplan for Grenstøl ble igangsatt i 2013 (næringsareal m.m.), som følge av E18-planleggingen. Dette arbeidet har det, sammen med ulike fagdelplaner for Grenstølområdet og nye E18, vært stort fokus på i 2014. Det har vært brukt vesentlig med ressurser på dette området i 2014.

Byløft 2014

Prosjektet Byløft 2014 ble reorganisert i 2013, med tanke på blant annet å få til en bedre ledelse, koordinering og forankring mot kommunens øvrige organisasjon innenfor plan,

prosjektutvikling og teknisk drift. Navnet ble da også endret fra Byløft 2014 til Byløft. Kommunestyret vedtok egen strategiplan for Byløft i november 2013 med 15 ulike delprosjekter.

Det har vært arbeidet med alle de 15 delprosjektene i 2014. Noen ble også avsluttet, som nedgravde renovasjonsløsninger i sentrum og opparbeidelse av enkelte "bylommer". Det ble utarbeidet forprosjekt for Hovedgata/Hulgata i 2014, som ble godkjent av kommunestyret i desember 2014. Arbeidene skal gjennomføres i 2015-2016. Arbeidet med forprosjekt for områdeplan for havneområdet har også hatt fokus i 2014 i tillegg til alle de andre delprosjektene, både fysiske endringer og sosial utvikling av nedre bydel.

Soneforvaltning – bevaringsområder i sjø

I samarbeid med Havforskningsinstituttet har kommunen gjennom flere år arbeidet med kartlegging og bevaringsområder i sjø. Dette er et pionérprosjekt hvor Tvedestrand er den første kommunen i landet hvor dette gjøres. Det forventes at dette arbeid videreføres de nærmeste årene.

Samhandlingsreformen og legevakt

I Østre Agder-samarbeidet har det i perioden 2011 - 2014 blitt arbeidet med Samhandlingsreformen. Det er inngått et omfattende avtaleverk mellom kommunene i Østre Agder og de andre regionene på Agder med Sørlandet Sykehus HF. Det har vært noe mindre fokus på avtaleverket i 2014 enn tidligere år.

Det har i 2013 og 2014 vært arbeidet spesielt mye med opprettelse og videreutvikling av kommunale øyeblikkelighjelp plasser (KØH-plasser) i kommunene i Østre Agder. Det ble startet opp fem KØH-plasser i Arendal kommune for alle kommunene i Østre Agder i 2013. Avtale med Sørlandet Sykehus HF om opprettelse av inntil tolv KØH-plasser i Østre Agder ble inngått fra 2014, og kommunene fikk nærmere 20 mill. kroner i tilskudd til dette tiltaket fra Helsedirektoratet og Sørlandet sykehus HF i 2014. Fra 2016 er det forventet at dette tilskuddet går inn i rammeoverføringene til kommunene. Det er i 2014 gjennomført et utredningsarbeid mellom kommunene og Sørlandets Sykehus HF for videreutvikling av KØH-tilbudet i Østre Agder. Rapporten kommer opp til politisk behandling i 2015.

Arbeidet med evaluering og utvikling av legevakten i Arendal i regi av Østre Agder ble gjennomført i 2014, og rapporten legges fram til politisk behandling i 2015.

Det ble 2013 startet opp et omsorgsteknologiprojekt i regi av Østre Agder. Dette arbeidet er videreført i 2014 med økonomisk støtte fra Helsedirektoratet. Dette prosjektet forventes å ha en prosjektperiode på minst tre år. Kommunen deltar aktivt i dette arbeidet, og det planlegges tatt i bruk omsorgsteknologi i de tolv nye boenhetene som er bygd for mennesker med utviklingshemming i Olav Sverres vei. Hovedprosjektet innenfor dette området er "Nattilsyn med teknologistøtte" (digitalt nattilsyn). Det er fire kommuner i Østre Agder som har mottatt støtte fra Helsedirektoratet i dette prosjektet; Risør, Arendal, Grimstad og nå også Tvedestrand.

Barnevern

Prosjektet med utredning av et eventuelt interkommunalt samarbeid innenfor barnevern i øst-regionen i Aust-Agder, fem kommuner; Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei og Åmli, ble avsluttet i 2014. Status er at tre kommuner har vedtatt et slikt samarbeid med utgangspunkt i utredningen. Det er Risør, Tvedestrand og Gjerstad kommuner. Gjerstad kommune er valgt til

vertskommune med plassering i nytt bygg på Broklandsheia. Oppstart er satt til 01.01.2016. Fylkesmannen har gitt økonomisk støtte til dette arbeidet både i 2013 og 2014, og vil videreføre denne støtten fremover. Det to andre kommunene Åmli og Vegårshei har en ny prosess vedrørende deltagelse i dette samarbeidet, etter at de først vedtok ikke å delta. Det forventes en avklaring i 2015 på deres eventuelle deltagelse.

5 TJENESTER OG FORVALTNING

5.1 TJENESTER

Generelt

Tjenesteproduksjonen i alle enhetene har vært på det jevne til tross for fortløpende økonomiske omstillingskrav til enhetene, samt innføring av ansettelse- og innkjøpsbegrensninger i 2. halvår 2014. De fleste av enhetene melder ikke om store avvik i forhold til mål for tjenesteproduksjonen, jfr. årsmeldingene fra enhetene.

Kommunens tjenesteproduksjon overfor innbyggerne og brukerne er nærmere beskrevet i enhetenes årsmeldinger, men noen av de viktigste hovedtrekkene er omtalt under.

Grunnskolen

Resultatene for grunnskolen samlet viser at nivået på de nasjonale prøvene for 5. trinn i lesing regning og engelsk ligger over fylkesnivået og landsnivået i 2014. Dypvåg skole utmerker seg spesielt, og lå høyest av alle grunnskolene i fylket i 2014.

Tabell 4: Resultatene fra nasjonale prøver for 5. trinn

Fag	Dypvåg skole	Tvedestrand kommune snitt	Aust Agder snitt	Nasjonalt snitt
Engelsk	56	52	48	50
Lesing	57	51	48	50
Regning	58	53	48	50

Grunnskolepoeng for 10. trinn var for skoleåret 2013-2014 på 37,4 poeng, mot 37,9 i 2012-2013 og 38,5 i 2011-2012. Målsetningen var 40 poeng (mer likt fylkes- og landsnivået). Grunnskolepoeng har ikke vært lavere siden skoleåret 2007-2008 (36,0). Nivåinndelingen på grunnskolepoeng er definert til følgende:

- Høy kompetanse til 50 poeng eller mer.
- God kompetanse fra 40 – 49 poeng.
- Grunnleggende kompetanse fra 31 – 39 poeng.
- Enkel kompetanse mindre enn 30 poeng.

Barnehage

Ved hovedopptaket i 2014 fikk alle med lovfestet rett tilbud om barnehageplass. Utover dette fikk alle tilflyttere med barn født innen 31.08.13 tilbud om barnehageplass. Det ble også tilbudt barnehageplass til barn født etter 31.08.13 fortløpende gjennom året når det ble ledige plasser. Som følge av en reduksjon i antall barn i alderen 0-15 år de to siste årene har presset

på barnehageplasser avtatt i 2014. Andel barn med barnehageplass i kommunen ligger høyere enn fylkes- og landsnivået.

Plan, miljø og eiendom og tekniske tjenester

Både i 2013 og i 2014 har det vært svært mange planoppgaver i de to tekniske enhetene. Dette gjelder både innenfor E18-planlegging, Byløftsprosjekter, områdeplaner og planlegging generelt. Det er i 2014 startet opp og gjennomført flere utbyggingsprosjektet med planlegging, prosjektering og gjennomføring. Dette gjelder både innenfor eiendom og vann/avløp. Det har vært spesielt fokus på prosjektstyring i 2014 med tett oppfølging og rapportering både på administrativt nivå og politisk nivå. Formannskapet er gitt statusrapport i hvert ordinære møte.

Pleie og omsorg

Det er to enheter som dekker dette tjenesteområdet. Det gjelder enhet for Omsorg og rehabilitering og Oppfølgingsenheten.

Tjenesten innenfor begge enhetene har vært under sterkt press i de siste 2-3 årene. I siste halvdel av 2014 har presset avtatt noe innenfor eldreomsorgen, selv om sykehuset fortsatt har en høy utskrivningstakt, og antall eldre over 67 år har økt. Noe av årsaken til et noe mindre press har vært at utskrivningstakten på sykehjemmet har økt (antall dødsfall).

I 2014 har antall sykehjemsplasser, korttidshybler, omsorgsboliger og boliger/hybler for psykisk helse hatt en lavere beleggsprosent enn i 2013. Hjemmebaserte tjenester har i 2014 hatt et mer stabilt nivå på vedtakstimer enn i 2013 (vedtakstimer er lik nettotid til direkte pasientarbeid). Antall vedtakstimer samlet for de hjemmebaserte tjenestene har vært om lag som budsjettet.

Det ble i 2013 startet opp et arbeid med tanke på iverksetting av hverdagsrehabilitering som en metode for bedre kvalitet og ressursbruk innenfor denne tjenesten. Ny organisasjons- og ledelsesmodell for de to enhetene innenfor pleie- og omsorgssektoren ble vedtatt i 2014, og iverksatt høsten 2014 i de to enhetene. Det har i omstillingsprosessen vært særlig fokus på tildelingsprosessen, invasjon, utvikling og ledelse. Omstillingsprosessen har medført enkelte "pukkelkostnader" i 2014 som engangsutgifter.

Behovet for avlastning og delvis barnebolig i Oppfølgingsenheten har vært stigende i 2014, og medførte høyere ressursbruk på dette området enn budsjettet.

Familiehuset

Aktivitetsnivået innfor denne enheten har vært om lag som budsjettet, men med lavere utgifter på tiltaksdelen innenfor barnevern. Enheten har deltatt aktivt i utviklingsarbeidet med eventuelt opprettelse av en felles barnevernstjeneste i øst-regionen i Aust-Agder (fem kommuner). Denne saken fikk sin avgjørelse i 2014 for tre kommuner (Risør, Tvedestrand og Gjerstad).

NAV

Nivået på sosialhjelp har vært synkende i 2014 og endte på et lavere nivå enn i 2013, men likevel over budsjettet. Samlet utbetalt sosialhjelp inklusive kvalifiseringsprogrammet ble om lag 1,3 mill. kroner lavere enn i 2013.

Det har vært sterkt fokus på ungdom under 25 år som mottar sosialstønad både i 2013 og 2014. Nivået har stabilisert seg i 2014 og det er større "sirkulasjon" i denne målgruppen enn tidligere år. Arbeidsledigheten har i 2014 "bitt seg fast" på 4-tallet, og ligger på 4,1 %. Mottak av antall flyktninger har vært som måltallet på fem personer.

5.2 FORVALTNING

Forvaltningsoppgaver i kommunen er nært knyttet til plan- og bygningsloven, samt lovverk innenfor miljø, landbruk, viltforvaltning, konsesjonsområdet og vannforsyning. I tillegg er det forvaltningsoppgaver innenfor boligområdet mot Husbanken og i saker som gjelder serverings- og skjenkebevilgninger.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå på de fleste av disse områdene i 2014.

Brukerundersøkelsen viser høy grad av brukertilfredshet innenfor byggesaks- og boligforvaltning. Innenfor byggesaksområdet var det få saker hvor lovbestemt saksbehandlingstid ble overskredet i 2014.

Det vises ellers til blant annet årsmeldingen fra Plan, miljø og eiendom for nærmere detaljer.

5.3 BRUKERTILFREDSHET

For å få tilbakemelding fra brukerne om hvordan de oppfatter de tjenester som gis, er det forutsatt gjennom BMS (balansert målstyring) at det skal være systematiske brukerundersøkelser. Ambisjonsnivået i 2014 var at alle enhetene skulle ha gjennomført brukerundersøkelse og evaluert denne.

Skolene har systematisk benyttet elev- og foreldreundersøkelser. Andre enheter har benyttet brukerundersøkelsene som er tilgjengelig gjennom Kommuneforlagets "bedrekommune.no", mens andre igjen har benyttet foreldresamtaler/brukersamtaler. De fleste enhetene har gjennomført brukerundersøkelser i 2014. Resultatene er kommentert i enhetenes årsmeldinger.

God dialog med de som bruker kommunens tjenester forutsettes å gi det beste grunnlaget for utvikling av kommunens tjenester. Dette bør skje gjennom brukermedvirkning på ulike måter.

Løsningen med brukerråd og kvalitetsdialog har etter hvert vist seg å ikke fungere tilfredsstillende etter rådmannens vurdering. Denne formen på brukermedvirkning er derfor ikke prioritert i 2014. Det er i større grad lagt vekt på brukerundersøkelser i 2014, og evaluering av disse med tanke på forbedringer av de kommunale tjenestene.

5.4 KLIMAREGNSKAP

Følgende punkter refererer til klimaplanens prioriteringsliste:

a. Forankre kommunens arbeid med klima- og energieffektivisering i kommunens administrative og politiske styringsmodell gjennom eget vedtak i kommunestyret, og gi et klart mandat til ansvarlige personer/organ (jf. anbefaling fra Enova).

Status: Er tatt inn i samfunnsdelen i kommuneplanen for 2011. Videre er den tatt inn i kommunens planstrategi 2013.

b. Kommunen skal etablere årlig energi- og klimaregnskap for egen virksomhet, inntil videre anvendes kalkulatoren til Klimaløftet.

Status: Det er ikke innført nye tiltak som tilsier nytt regnskap.

c. Kommunen skal årlig revidere sine klimamålsettinger og sine klimatiltak, dette gjøres naturlig sammen med budsjettbehandlingen.

Status: Kommunens vedtatte planstrategi legger opp til rullering av klimaplanen hvert 4. år.

d. Kommunens klimamålsettinger, tiltak, energibruk og klimautslipp legges ut på egne nettsider, og oppdateres hvert år.

Status: Klimaplanen ligger på kommunens hjemmeside.

e. Kommunen skal innta en aktiv rolle som informasjonsformidler, for å øke innbyggernes kunnskap og bevissthet omkring klima- og energiutfordringene.

Status: Energiportal ligger på hjemmesiden. Her kan innbyggerne selv finne de mest lønnsomme enøktiltak for sitt hus. Byggesaksavdelingen informerer selvstendig om klimakrav til bygg (TEK 10).

f. Kommunen skal konsekvent bruke sin innflytelse som innkjøper til å kreve miljømessige løsninger.

Status: Inngår i alle anbudsutlysninger for større offentlige anskaffelser.

g. Kommunen skal ved kjøp av strøm, sikre at alt er garantert 100 % fornybar.

Status: Kommunen betaler 1 øre pr. kwh som støtte til kraft produsert fra fornybare energikilder.

h. Kommunen skal installere vannbåren varme i alle nye kommunale bygg over 500 m². Ved alle nye prosjekter (nybygg, ombygginger) skal alternative energikilder utredes, og kommunen er forpliktet til å velge den mest klimavennlige løsning.

Status: Dette er gjennomført i de byggeprosjekter kommunen har hatt i 2013. Dette er gjennomført i Olav Sverres vei, som bygges som passivhus med støtte fra Enova.

i. Gjennom saksbehandling og planprosesser besørge at tiltak i kommunen gjennomføres med lave klimautslipp. Det skal innen 1. januar 2010 utarbeides en planveileder til bruk for alle som skal utarbeide reguleringsplaner og fremme byggesaker i kommunen, med informasjon om hvilke energi- og klimaanalyser som må utføres i byggesaks-/reguleringsprosessen med

lave klimautslipp, og at nye bygg der det er mulig tilknyttes varmesentral.

Status: Enkel planveileder er utarbeidet.

j. Kommunen skal videreføre sine energieffektiviseringsprosjekter for å avklare hvor mye energi som reelt kan spares, foreløpig målsetting er 20 %.

Status: Ved overgang til ny leverandør av strøm har kommunen fått tilgang til energiportal. To vaktmestere har gjennomført kurs for energiøkonomisering. Konkrete sparetiltak er utsatt av kommunestyret til 2015.

k. Kommunen skal gjennom et eget prosjekt avklare om det kan være varmegrunnlag nok i Lyngmyr-/Strannasenterområdet til å etablere et nærvarmeanlegg. Fylkeskommunen må også delta i dette.

Status: Det er konkludert at lønnsomhet for fjernvarmeanlegg på Lyngmyr/ Strannasenteret ligger i grenseland for lønnsomhet. Fotballgruppa jobber selvstendig med fjernvarmeanlegg for fotballbanen. Det utredes etablering av fjernvarmeanlegg i Grenstølområdet. Norconsult har utarbeidet en konseptvurdering som tar for seg sentral fjernvarmeproduksjon/sentral fjernvarme- og fjernkjøleproduksjon/lokal varme- og kjøleproduksjon basert på varmepumpe i byggene. Ingen vedtak er fattet. Nye regler i plan- og bygningsloven (TEK 10) medfører at energibehovet reduseres betydelig, noe som gjør lønnsomheten i fjernvarmeanlegg dårligere.

1. Kommunen skal føre en streng dispensasjonspraksis for avvik fra tekniske klima- og energikrav til bygninger.

Status: Kommunen følger gjeldende forskrifter som er strenge på dette området.

m. Kommunen skal vurdere å gå til innkjøp av en el-bil som tjenestebil.

Status: Er vurdert, ikke innkjøpt.

n. Kommunens klima- og energiutfordringer skal være et fremtredende fokusområde i arbeidet med kommuneplanprogram og kommunal planstrategi etter plan- og bygningsloven. (rulleres hvert 4 år).

Status: Ny planstrategi ble vedtatt i mars 2013. I planstrategien erkjennes at gjeldende klima-plan inneholder forventninger om tiltak som det ikke har vært ressurser til å gjennomføre.

o. Kommunene skal arbeide aktivt mot Vegvesenet for å få bygget sykkelstier langs riksveiene, spesielt langs tilførselsveiene til E18.

Status: Tas opp jevnlig i møter med Vegvesenet. Gang- og sykkelsti forbi Jordstadvann er ferdig. Ny tilførselsvei fra E18 til sentrum planlegges i sin helhet med gang- og sykkelsti.

p. Det settes i gang en prosess for å begrense tomgangskjøring i Tvedestrand kommune til ett minutt, og for å få dette implementert i politivedtektene for kommunen. Dette tiltaket skal være synlig for innbyggere og besøkende ved at vedtaket følges opp med skilting som varsler om bestemmelsen på parkeringsplasser, kommunegrense og andre steder dette vil være nødvendig.

Status: Ikke gjennomført.

5.5 TILSYN

Det har i 2014 blitt gjennomført flere tilsyn både fra Fylkesmannen, Statsarkivet og Mattilsynet. Videre har det blant annet vært branntilsyn. I 2014 har det også vært fokus på å lukke flere av avvikene og merknadene fra tidligere års og årets tilsyn. Det er i stor grad gjennomført i 2014.

Tilsyn med kommunens virksomhet og tjenesteproduksjon tar utgangspunkt i statlige prioriterte tilsynsområder i henhold til lov og forskriftsverk. Tilsynsmyndighetene har fokus på avvik og forbedringsområder. Tilsyn gir også kompetanse tilbake til enhetene som tjenesteytere. Ofte blir det igangsatt kvalitetsforbedrende arbeider etter et tilsyn.

I de fleste kommunene er det en utfordring at ressursbruken som tilsyn medfører blir merkbar. Det skal tilrettelegges for tilsyn, finne frem dokumenter, delta på fellesmøter, oppstartsmøter, intervjuer, befaringer, sluttmøter og deretter arbeidet med lukking av avvik og merknader.

5.6 INTERNKONTROLL

I kommunelovens § 48 står det følgende:

- Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten.

Kommunen har på flere områder internkontrollsystemer som sikrer kvaliteten på tjenestene, HMS (helse, miljø og sikkerhet) og på økonomifeltet. Kommunen har utarbeidet egne etiske retningslinjer og varslingsrutiner som er vedtatt av kommunestyret i 2008.

Rådmannen har i 2014 lagt opp til rapportering og dialog med alle enhetsledere gjennom mandagsmøter hver måned, og i ukentlige ledermøter. På ledermøtene har også internkontroll på ulike områder vært tema i 2014. Etter rådmannens vurdering er det behov for ytterligere fokus på internkontroll i de nærmeste årene. Det er forbedringspunkter på flere områder.

Innenfor HMS har kommunen tatt i bruk QM+ som et avvikssystem for å bedre dokumentasjon innenfor dette området. Flere av enhetene har tatt i bruk QM+ ved utgangen av 2014, men det mangler fortsatt noen enheter. Det er en målsetning at dette er på plass i alle enhetene senest i 2015.

Innenfor tjenestekområdene har flere enheter kvalitetssystemer på de meste aktuelle tjenestekområdene, men også her er det behov for forbedringer og utvikling.

Innenfor økonomifeltet har kommunen vedtatt eget finansreglement, og det rapporteres til kommunestyret i tertialrapporter og årsmelding om status på dette området. Kommunen har ikke utarbeidet et eget samlet økonomireglement, og dette arbeidet var av rådmannen planlagt igangsatt i 2014. Av kapasitetsmessige årsaker er dette arbeidet utsatt til 2015. På flere delområder som normalt inngår i et økonomireglement er det utarbeidet retningslinjer og veiledninger.

6 MEDARBEIDERE

6.1 ANTALL ÅRSVERK

I vedtatt budsjett de siste årene har en følgende antall årsverk:

- 388,3 i 2008,
- 363,3 i 2009,
- 370,8 i 2010,
- 379,4 i 2011,
- 383,5 i 2012,
- 391,7 i 2013,
- 421,5 i 2014.

6.2 MEDARBEIDERUNDERSØKELSE OG ARBEIDSMILJØ

Medarbeiderundersøkelse er planlagt gjennomført våren 2015.

Tvedestrand kommune som IA-bedrift, har hatt godt samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, NAV lokalt og Vestmar bedriftshelsetjeneste som aktivt medvirkende i arbeidsmiljøspørsmål, både i forhold til ønsket prosesser i enhetene og ved dialog med HR-rådgiver.

Personalforeningen i kommunen er arrangør for ulike sosiale tiltak for de ansatte. Aktiviteten i foreningen er høy, og tiltakene er et positivt bidrag til arbeidsmiljøet. I 2014 er det benyttet kr. 78.000,- til flere ulike tiltak, blant annet verdenscup i skiskyting og julebord. Det har i 2014 ikke vært tildelt økonomiske støtte til enhetene. De midlene personalforeningen har til disposisjon har vært benyttet til de arrangementene som personalforeningen har stått for, og som er åpne for alle.

6.3 SYKEFRAVÆR

Tabell 5: Sykefravær

År	Totalt fravær		Korttidsfravær 0-16 dager		Langtidsfravær over 16 dager	
	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk
2005	7,4 %	27,1	2,4 %	8,6	5,0 %	18,5
2006	8,4 %	31,4	2,3 %	8,5	6,1 %	22,9
2007	7,4 %	26,6	2,2 %	7,9	5,2 %	18,7
2008	8,8 %	32,5	1,6 %	5,8	7,2 %	26,8
2009	9,7 %	35,2	1,8 %	6,4	7,9 %	28,8
2010	7,3 %	27,4	2,6 %	9,8	4,7 %	17,6
2011	7,8 %	30,8	1,8 %	7,3	5,9 %	23,5
2012	8,4 %	33,1	1,5 %	5,7	6,9 %	27,3
2013	7,8 %	30,2	1,5 %	5,8	6,3 %	24,4
2014	8,0 %	33,5	1,5 %	6,2	6,5 %	27,3

Sammenlignet med 2013 har det vært en økning på 0,2 prosentpoeng i 2014. Korttidsfraværet har holdt seg stabilt de siste årene, mens langtidsfraværet har hatt en økning på 0,2 prosentpoeng fra 2013.

I enkelte enheter er det få personer som medfører en høy fraværspersent, noen enheter har større utfordringer. Det er et godt samarbeid med Vestmar bedriftshelsetjeneste og NAV arbeidslivssenter for å øke jobbnærvær, samt vurdere tilrettelegging for ansatte.

HR-rådgiver, kontaktperson ved NAV arbeidslivssenter, NAV Tvedestrand og bedriftshelsetjenesten har fast møtetidspunkt (møteplassen) en gang per måned, for å bistå enhetsledere eller andre med delegert personalfullmakt som har behov for å drøfte saker. Det innkalles andre aktuelle funksjoner ved behov ut i fra hver enkelt sak. Hovedverneombud og hovedtillitsvalgte deltar i disse møtene minimum to ganger pr. år, i forhold til planlegging og oppfølging av IA-arbeidet, samt drøfte aktuelle problemstillinger i enhetene.

6.4 SENIORTILTAK

Seniorpolitikk er kommunens personalpolitikk rettet mot medarbeidere fra 55 år. Grunnlaget for all seniorpolitikk er bevissthet om at godt voksne arbeidstakere representerer verdifulle ressurser som kommunen trenger. Tvedestrand kommunes seniorpolitikk ble vedtatt i oktober 2007. De økonomiske virkemidlene ble fjernet fra og med 2009 fordi det var signaler som tydet på at pensjonsreformen skulle gi god uttelling for kommunalt ansatte. Dette skjedde ikke. Særlig fra tillitsvalgthold er det etterlyst økonomiske virkemidler for å beholde verdifulle seniormedarbeidere i arbeid etter fylte 62. Retningslinjene skal revideres i 2015.

6.5 KOMPETANSETILTAK

Det har pågått kontinuerlig kompetanseutvikling i enhetene. Det vises her til enhetenes årsmeldinger.

Lederutvikling har vært satsningsområde i 2014 også for mellomledere i kommunen, for å bedre kvaliteten i organisasjonen. Dette fortsetter også i 2015, og utvides med ytterligere ett kull.

Felles kompetansepott er benyttet til lederutvikling, deltagelse på Arendalskonferansen der innovasjon og forbedringer var sentrale tema, IKT-utvikling i skolesektoren mv.

6.6 LIKESTILLING OG MANGFOLD

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med denne loven (Likestillingsloven § 1a tredje ledd). Denne rapporteringsplikten går også frem av kommunelovens § 48, punkt nr. 5.

Redegjørelse for tilstanden

Det er i oversiktene tatt utgangspunkt i lønnsmassen pr. mars 2015 i faste stillinger som er besatt. Vakante stillinger og midlertidige stillinger er ikke med i oversiktene. Fast ansatte som er i permisjon på dette tidspunktet er ikke med i statistikken.

Ledelsen

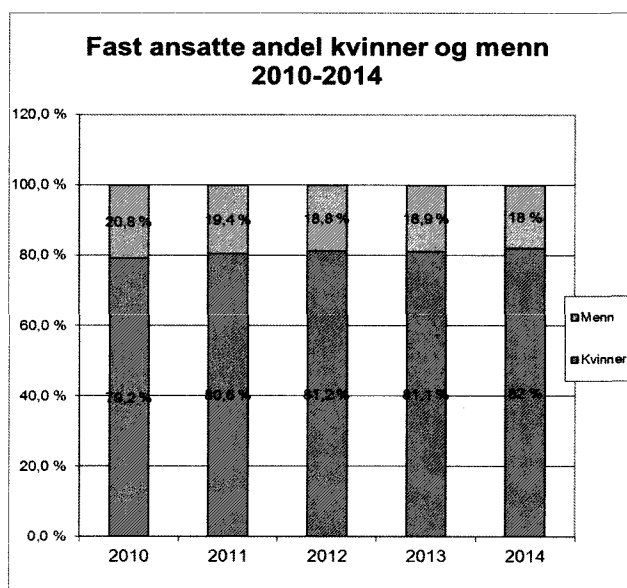
Ledelsen i kommunen har følgende kjønnsfordeling:

- Rådmannsnivå; to menn (rådmann og assisterende rådmann).
- Enhetslederne; tre menn og seks kvinner.

Andel kvinner og menn

Det har vært en økning på 0,9 prosentpoeng i kvinneandelen, og en nedgang på 0,9 prosentpoeng av menn fra 2013 til 2014. Kommunen er fortsatt en kvinnedominert arbeidsplass. Dette er et bilde som også gjelder alle de andre kommunene i landet.

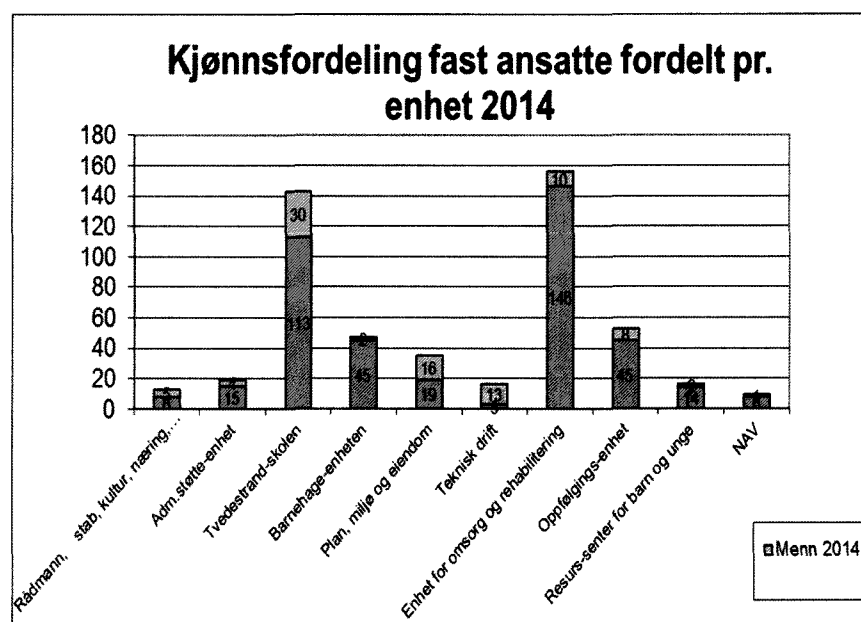
Figur 1: Fast ansatte kvinner og menn

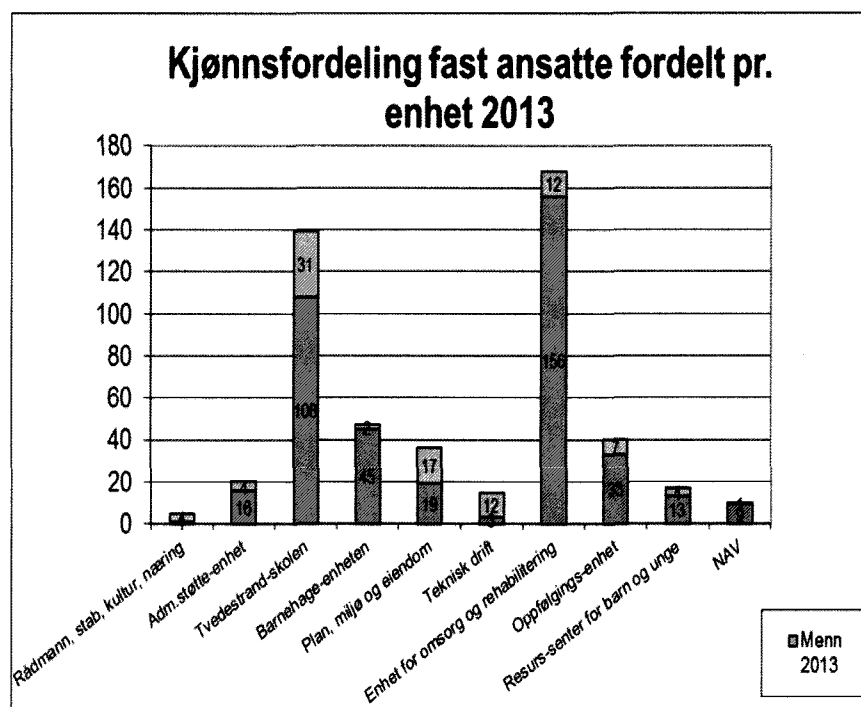
Kjønnsfordeling

Kjønnsfordelingen på enhetene viser tydelig at helse og omsorg, barnehager, NAV, Familiehuset RBU, administrativ støtteenhet og skolesektoren domineres av kvinner. Den mest mannsdominerte enheten er Teknisk drift. Plan, miljø og eiendom har en tilnærmet lik fordeling på menn og kvinner, med hovedvekt på kvinner. Dette skyldes at renholdstjenesten er i denne enheten. Det er små endringer i kjønnsfordelingen fra 2013 til 2014.

Figur 2: Kjønnssfordeling fast ansatte fordelt pr. enhet i 2014

Figur 3: Kjønnssfordeling fast ansatte fordelt pr. enhet i 2013

Stillingsstørrelser

Gjennom flere av omstillingstiltakene i 2009, og særlig i Omsorg og rehabilitering, ble det gjort en kartlegging av uønsket deltid.

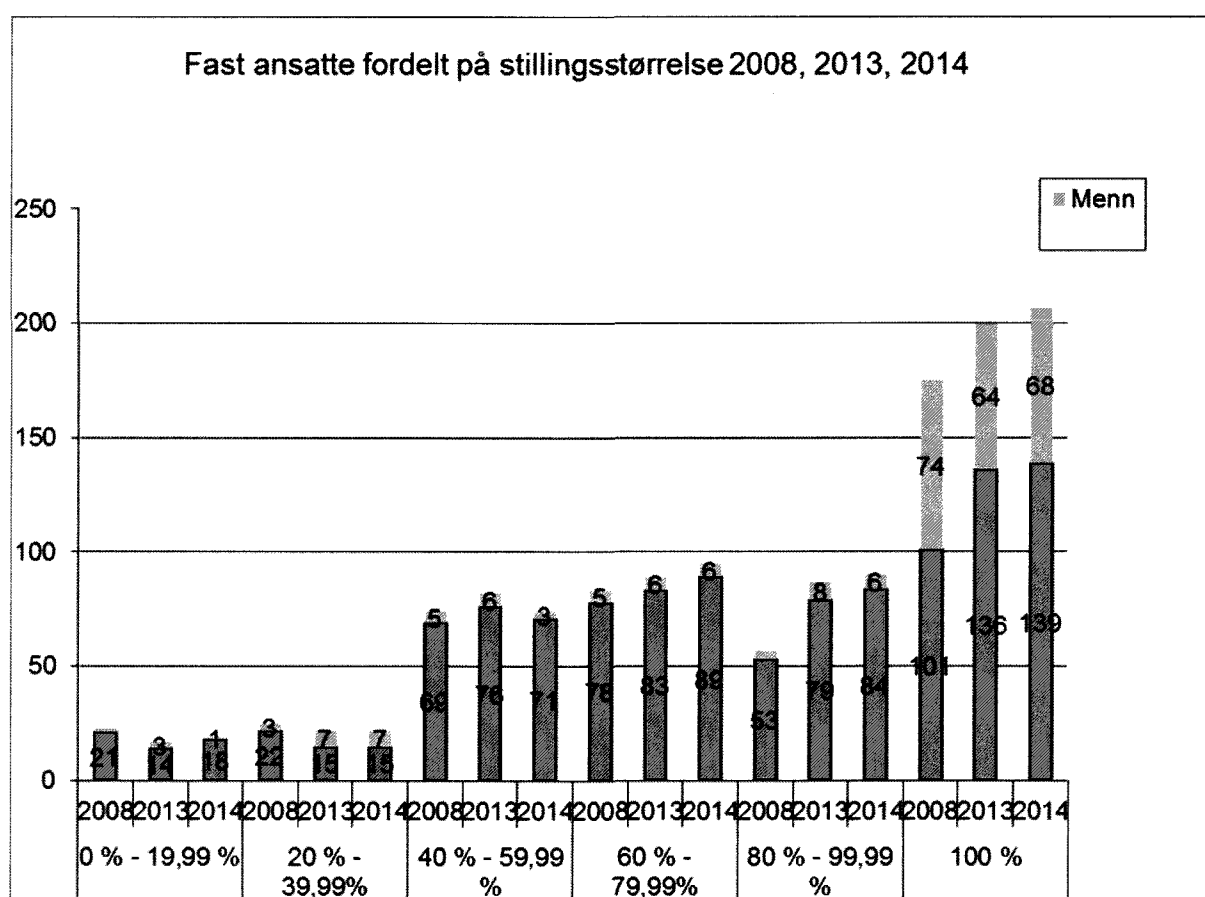
Kommunestyret vedtok i desember 2008 retningslinjer for uønsket deltid. Målsettingen er at Tvedestrand kommune innen 2015 skal ha 75 % av faste stillinger som i 2008 er under 40 % på 50 % eller mer. Konkret betyr målsettingen at kommunen i 2015 ikke skal ha flere enn 12 stillinger under 40 % stillingsstørrelse.

I 2008 var 89 % av stillingene i kommunen over 40 % stillingsstørrelse. I 2014 var andelen 91,9 %. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra 2013. Antall stillinger under 40 % ble redusert fra 48 til 41 personer fra 2008 til 2014. Det har vært en økning på to fra 2013.

Det fremgår av statistikken at antall stillinger over 80 % har økt med 65 fra 2008 til 2014. Dette er en økning med 10 fra 2013. Av dette er 100 %-stillinger økt med 32. Fra 2013 til 2014 er antall 100 %-stillinger økt med sju.

Dette viser at vi beveger oss i riktig retning i forhold til målsettingen når det gjelder økning av 100 %-stillinger, men det er fortsatt for mange stillinger med stillingsstørrelse under 40 %. Våren 2015 skal det foretas en ny kartlegging på deltidsstillinger, da med fokus på ufrivillig deltid og hvor mye som utgjør frivillig deltid, for å få den tilnærmet reelle oversikt over ufrivillig deltid.

Figur 4: Fast ansatte fordelt på stillingsstørrelse og kjønn

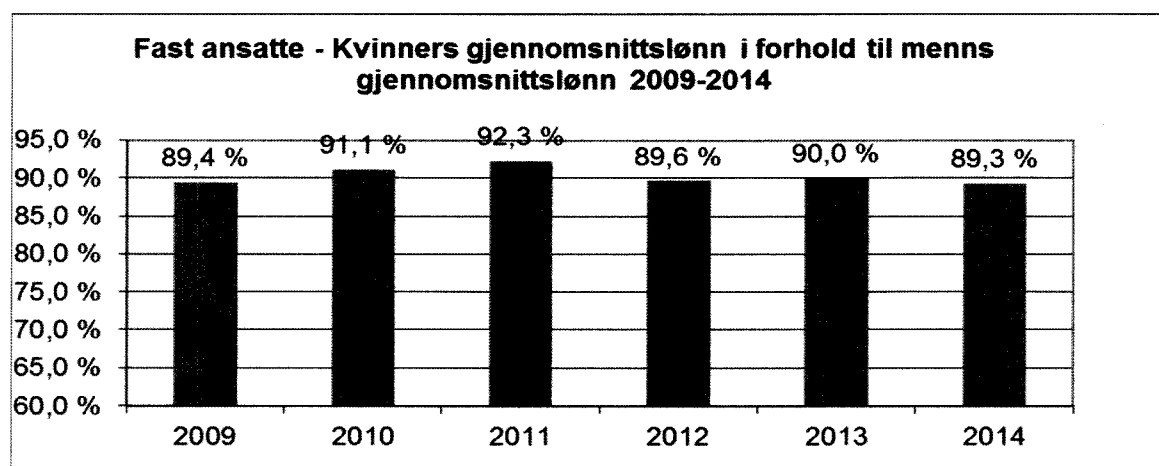

Lønnsutvikling og -nivå

Kvinner har en gjennomsnittslønn som utgjør 89,3 % av gjennomsnittlig lønn til menn i 2014. I 2013 var denne prosenten 90,0 %.

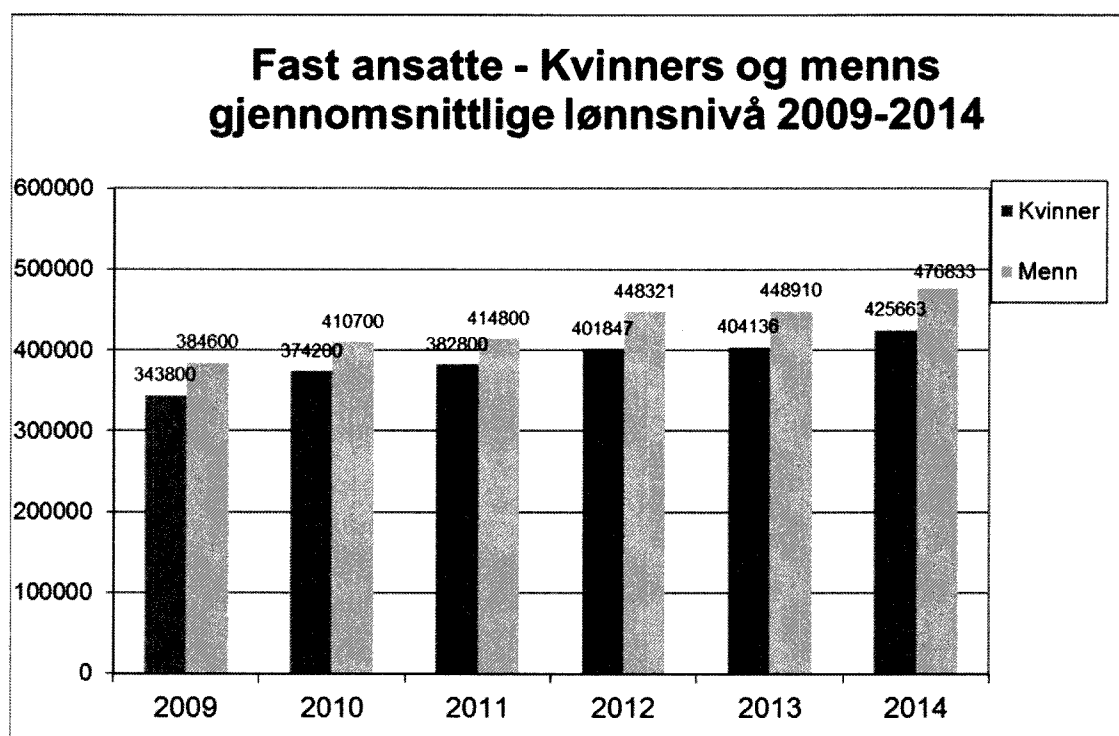
Statistisk sentralbyrå har publisert data som viser at kvinners gjennomsnittslønn er 86,4 % av menns gjennomsnittslønn for landets kommuner i 2014.

Figur 5: Prosentvis lønnsnivå

Gjennomsnittlig årslønn for kvinner i Tvedestrand kommune er på 425.700 kroner i 2014, mens den for menn er på 476.800 kroner. Tilsvarende tall i 2013 var 404.100 kroner for kvinner og 448.900 kroner for menn.

Figur 6: Gjennomsnittlig lønnsnivå

Lønnsutvikling i % fordelt på kjønn

År	Kvinner	Menn
2009-2010	8,8 %	6,8 %
2010-2011	2,3 %	1,0 %
2011-2012	4,7 %	8,1 %
2012-2013	0,6 %	0,1 %
2013-2014	5,1 %	5,9 %

Målsetningene som var lagt for lønnsforhandlingene i 2010 ved å få en klarere kvinneprofil, må fortsatt ha fokus i fremtidige lønnsjusteringer/oppgjør.

Mangfold

Kommunestyret har i vedtatt ansettelsesreglement tatt inn følgende bestemmelser:

”Den kommunale arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke stillingene.”

Det registreres ikke etnisk bakgrunn til ansatte i Tvedestrand kommune.

Redegjørelse for tiltak

- Tvedestrand kommune må ha sterkere oppmerksomhet på å redusere uønsket deltid ved å slå sammen stillinger når dette er mulig. I tillegg må det vurderes tiltak som går på tvers av enhetene i forhold til å få til større stillingsstørrelser. Det må i større grad arbeides systematisk på dette området.
- Det vil fortsatt være kjønnsnøytrale kriterier ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger. Det forventes at lønnsutviklingen for kvinner kontra menn fortsatt vil være et tema ved de sentrale og lokale lønnsforhandlingene. Det legges også opp til tilsvarende oppmerksomhet ved lønnspolitiske drøftinger med de lokale fagforeningene i Tvedestrand kommune.
- Ved utlysning av stillinger i barnehagene og skolene, samt innenfor helse- og omsorgssektoren, bør menn i sterkere grad bli oppfordret til å søke.
- Likestilling er i samfunnsdel i kommuneplanen tatt inn som et eget punkt og med konkrete forslag til tiltak.
- Arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne på alle nivåer i kommunen.
- Kommunestyret har i sitt strategiske vedtak i juni 2009-2011 vedtatt at likestilling skal være et av kommunens satsningsområder for å bedre levevilkårene i kommunen i fremtiden.
- Tvedestrand kommune må fortsatt ha oppmerksomhet på det personalpolitisk mål om å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn.

6.7 ETIKK

I henhold til KommuneLOvens § 48, punkt 5, skal også årsrapporten inneholde et punkt som omfatter hvorledes kommunen sørger for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet Etiske verdier, som har følgende klare føringer:

- Som forvaltere av samfunnets felles ressurser stilles det høye etiske krav til folkevalgte og ansatte. Grunnprinsippene skal være åpenhet, redelighet, integritet, ærlighet og respekt.

- Medarbeidere og ledere i Tvedestrand kommune skal utføre arbeid og tjenester i samsvar med det felles verdigrunnlaget som finnes i vår organisasjon og som er nedfelt gjennom kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Ledere har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge forholdene til rette for praktisering av dette.
- Enhver medarbeider har ansvar for å søke råd og veiledning hos sin overordnede dersom hun/han er usikker på hva som er forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer.
- Ledere og medarbeidere har plikt til lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder og de vedtak som er truffet for kommunens virksomhet
- Alle medarbeidere har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold en får kjennskap til, som ikke er i samsvar med kommunens etiske norm. Brudd på de etiske retningslinjene vil kunne forårsake betydelig skade og vil i alvorlige tilfelle være uforenlig med fortsatt ansettelse i kommunen.

Kommunen har i tillegg også utarbeidet og vedtatt (april 2008) egne detaljerte etiske retningslinjer og varslingsrutiner for organisasjonen Tvedestrand kommune.

Retningslinjene er tilgjengelige for alle ansatte, og er en del av introduksjonsopplegget ved ansettelse av nye arbeidstakere.

I tillegg vedtok kommunen i 2010 å legge inn etiske retningslinjer gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet OFA, som kommunen deltar i. Dette gjelder etiske retningslinjer i forhold til innkjøp og krav til leverandørene.

Etikk er gjennomgående tema i ledergruppa, og vil være et eget tema i lederopplæringen.

6.8 AKAN-ARBEID

AKAN er en forkortelse for Arbeidslivets Komité mot Alkoholisme og Narkomani. Hensikten med AKAN-arbeidet i Tvedestrand kommune er å forebygge rusmiddelbruk, hjelpe ansatte til å få bukt med sitt rusproblem, og slik forhindre at arbeidsforholdet kommer i fare. Dette gjelder også spilleavhengighet. Det er nedsatt et AKAN-utvalg, som er et underutvalg og arbeidsredskap for Arbeidsmiljøutvalget. Det har ikke vært noen innmeldte saker til AKAN-utvalget i 2014. Hovedansvaret ligger hos enhetslederne i oppfølging av dette.

7 ØKONOMI

7.1 HOVEDTREKK

7.1.1 Driftsregnskapet

Tvedestrand kommune hadde i 2014 et merforbruk i driftsregnskapet på 909 000 kroner. Dette beløpet fremkommer etter at en har strøket 4 746 000 kroner som skulle vært avsatt til enhetenes disposisjonsfond og 3 000 kroner som skulle vært avsatt til personalforeningens fond knyttet til Marens hus på Furøya. Merforbruket kan kort forklares slik:

- 1 828 000 kroner i svikt i skatteinntekter og rammetilskudd.

- 715 000 kroner i høyere netto avsetning og bruk enn budsjettet til bundne driftsfond på selvkostområdene vann, avløp, feiing og byggesak.
- 597 000 kroner i ubrukte midler på kommunestyrets tilleggsbevilgningspost.
- 707 000 kroner i ubrukte midler på lønnsavsetningsposten.
- 204 000 kroner i innsparing på øvrige deler av budsjettets fellesområder.
- 126 000 kroner i innsparing for enhetene samlet. Fire enheter har merforbruk på til sammen 4 620 000 kroner, mens seks enheter har innsparinger på i alt 4 746 000 kroner.

I budsjettkontrollen pr. 2. tertial 2014 hadde enhetene et samlet anslag på merforbruk på 4 010 000 kroner. Kommunestyrets vedtak om handlingsregler for ansettelses- og innkjøpsbegrensninger som ble vedtatt i juni 2014 er medvirkende til at enhetene samlet fikk en liten innsparing ved årets slutt. Utenom enhetene omtalte rådmannen stor usikkerhet knyttet til skatt og inntektsutjevning, pensjonskostnader og premieavvik, avsetning til og bruk av fond innen selvkostområdene, lønnsavsetningsposten og utgifter til medfinansiering av somatiske sykehustjenester.

Kommunen har et mål om å ikke ha større avvik i resultatet enn +/- 0,5 %, målt med utgangspunkt i netto budsjetttramme for alle enhetene. Innsparingen på 126 000 kroner som er nevnt over tilsvarer 0,04 %. Dette er innenfor målsettingen.

Ved utgangen av 2014 har kommunen 736 000 kroner på disposisjonsfond. Av dette er 646 000 kroner på generelt disposisjonsfond og 90 000 kroner ubrukte midler i personalforeningen (inklusive Marens Hus) og ungdomsrådet. Det er ikke midler på enhetenes disposisjonsfond, som følge av at en har "lånt" midler derfra siden 2012. Enheter med akkumulert innsparing ved utgangen av 2014 har en samlet innsparing på 10 754 000 kroner. Enhetenes disposisjonsfond skulle dermed vært på samme nivå.

Kommunen har hatt et merforbruk i driftsregnskapet både i 2013 og 2014. Beløpet på 1 265 000 kroner fra 2013 er vedtatt dekket inn i 2015. Merforbruket på 909 000 kroner fra 2014 må kommunestyret vedta en inndekningsplan for når de skal behandle regnskapet for 2014. Dette merforbruket må dekkes inn senest i 2016. Hvis kommunen ikke følger vedtatt plan for inndekking av merforbruk, blir en ført opp i Register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK). Kommuner som er ført opp i ROBEK må blant annet ha godkjenning av fylkesmannen i forbindelse med låneopptak og inngåelse av langsiktige leieavtaler.

Status ved utgangen av 2014 viser en kommune med svært stram økonomi og for lite frie midler. Summen av merforbruket i 2013 og 2014 er større enn kommunens disposisjonsfond ved utgangen av 2014. Det innebærer at kommunen i realiteten har et negativt disposisjonsfond/frie midler. Et merforbruk i enheten Omsorg og rehabilitering og investeringsbehov på flere tjenesteområder bedrer heller ikke situasjonen. Rådmannen har tidligere omtalt fare for likviditetsmessige problemer. Kommunestyret vedtok på slutten av 2014 å inngå avtale med banken om trekkrettigheter (kassakreditt) på 30 mill. kroner. Dette er gjort for å sikre likviditet til løpende utbetalinger. Likviditetsproblemet skyldes dels kommunens svake økonomiske situasjon, og dels at en ved utgangen av 2014 har et akkumulert premieavvik på 38,1 mill. kroner. Budsjettet for 2015 tilsier en økning i premieavviket med 6,3 mill. kroner.

Tabell 6: Driftsregnskapet

Driftsregnskapet (beløp i hele 1 000 kroner)	Regnskap 2013	Oppr. budsjett 2014	Rev. budsjett 2014	Regnskap 2014	Avvik* 2014
Skatt og rammetilskudd	-295 587	-313 400	-310 300	-308 472	-1 828
Andre driftsinntekter	-124 782	-109 509	-126 546	-125 585	-961
Sum driftsinntekter	-420 369	-422 909	-436 846	-434 057	-2 789
Lønn og sosiale utgifter	283 613	293 376	303 817	301 735	2 082
Andre driftsutgifter	140 126	140 224	144 957	143 942	1 015
Sum driftsutgifter	423 740	433 600	448 774	445 677	3 097
Brutto driftsresultat	3 371	10 691	11 928	11 620	308
Eksterne finansinntekter	-9 392	-12 200	-10 235	-10 345	110
Eksterne finansutgifter	18 771	19 119	19 668	19 446	222
Resultat eksterne finanstransaksjoner	9 379	6 919	9 433	9 101	332
Motpost avskrivninger	-16 429	-17 861	-17 861	-17 026	-835
Netto driftsresultat	-3 680	-251	3 500	3 695	-195
Bruk av tidl. års mindreforbruk	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-2 490	0	-6 168	-6 440	272
Overført til investeringsregnskapet	3 633	0	0	0	0
Dekn. av tidl. års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetn. til fond; mindreforbruk enhetene	0	0	0	0	0
Avsetninger til øvrige fond	3 802	251	2 668	3 654	-986
Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	1 265	0	0	909	-909

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk

Tabellen over viser hovedpunktene i kommunens driftsregnskap. Skatt og rammetilskudd har økt med 12,9 mill. kroner eller 4,4 % fra 2013 til 2014. Disse inntektene utgjorde i 2014 71,1 % av kommunens driftsinntekter, mot 70,3 % i 2013. Andre driftsinntekter består av brukerbetaling for ulike kommunale tjenester, øremerkede tilskudd, sykepengerefusjon osv. Disse inntektene er økt med 0,8 mill. kroner eller 0,6 % fra 2013 til 2014. Som det fremgår av tabellen er det en betydelig økning fra opprinnelig til revidert budsjett. Dette skyldes i hovedsak en økning i sykepenge- og fødselspengerefusjoner, samt ulike refusjoner og tilskudd fra staten.

Kommunens lønnsutgifter (inklusive sosiale utgifter) har steget med 18,1 mill. kroner eller 6,4 % fra 2013 til 2014. Økningen skyldes dels lønnsoppgjøret i 2014, som var et hovedoppgjør. Videre ble Grotten barnehage kommunal 1.1.2014. Innen helse- og omsorgssektoren har det vært økt aktivitet, spesielt knyttet til tilbud for utviklingshemmede. I tillegg ble det ansatt kommunale leger ved Tjenna legekantor i 2014. Det har også vært mindre aktivitetsendringer på andre tjenestekområder. Av de samlede driftsutgiftene inklusive avskrivninger utgjorde lønn og sosiale utgifter 67,7 % i 2014, mot 66,9 % i 2013. Dette viser hvilken arbeidsintensiv organisasjon kommunen er.

Eksterne finansinntekter omfatter renteinntekter og utbytte/utbetalinger fra selskaper. Beløpet er økt med 953 000 kroner fra 2013. Dette skyldes i hovedsak økt utbytte fra Agder Energi AS.

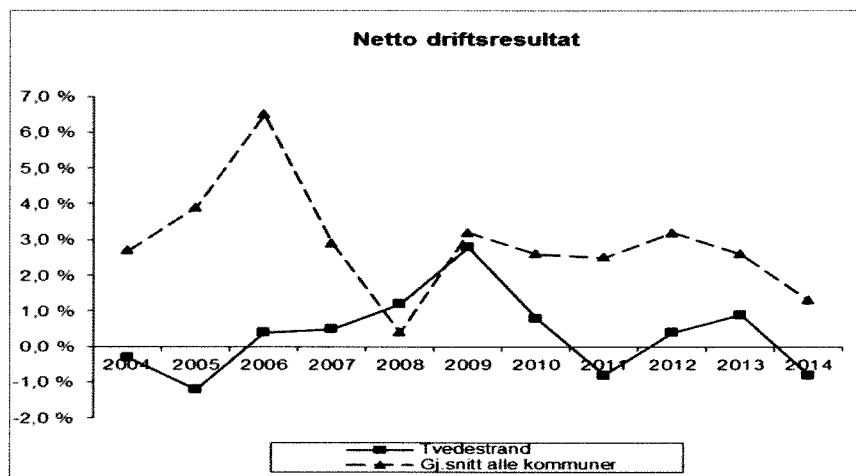
Eksterne finansutgifter omfatter i hovedsak renteutgifter på 8 545 000 kroner og avdrag på 10 803 000 kroner i 2014. Renteutgiftene er økt med 230 000 kroner, og avdragene er økt med 447 000 kroner fra 2013.

Netto driftsresultat viser enkelt sagt om det aktuelle års driftsinntekter er store nok til å dekke årets utgifter. For Tvedestrand kommune var løpende utgifter større enn løpende inntekter i 2014. Netto driftsresultat er negativt, og er på 3 695 000 kroner eller -0,85 % i 2014. Dersom en korrigerer for overføringer til interkommunale selskap der kommunen er medeier, er netto driftsresultat -0,82 % (konserntall). Gjennomsnittet for alle landets kommuner er 1,3 %. Dette er også konserntall. Statistisk sentralbyrå opplyser at færre kommuner enn vanlig har sendt inn regnskapsdata innen fristen. I 2014 er 85 % av landets kommuner med i beregningsgrunnlaget.

I figuren som følger vises størrelsen både for Tvedestrand og landsgjennomsnittet fra 2004 til 2014. En sunn kommuneøkonomi tilsier et netto driftsresultat på 1,75 %. Tvedestrand er langt under dette måltallet. Normtallet er i 2014 endret fra 3,0-5,0 %, fordi en ikke lenger fører merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer i driftsregnskapet.

Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller bruk av slike fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvinger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ingen ting med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfattet netto driftsresultat til og med i 2013 overføring av merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Dette er også pliktige transaksjoner, jamfør regnskapsforskriftene. Dersom en ser bort fra forhold av denne typen, ser en hvordan utviklingen i kommunens fritt disponible midler er. Situasjonen for Tvedestrand for 2014 er da at en har brukt 4 446 000 kroner av disposisjonsfond (tidligere års oppsparte midler) og i tillegg har et underskudd på 909 000 kroner. Beholdningen av kommunens fritt disponible midler er redusert med 5 355 000 kroner gjennom 2014.

Figur 7: Utvikling i netto driftsresultat

Linjen "Bruk av avsetninger" i tabell 6 omfatter både bruk av disposisjonsfond og bundne driftsfond. Bruk av disposisjonsfond var som nevnt på 4 446 000 kroner og bruk av bundne fond var på 1 994 000 kroner. Samlet beløp på 6 440 000 kroner er 3 950 000 kroner høyere enn i 2013. Hovedårsaken er høyere bruk av disposisjonsfond. Når det gjelder bruk av bundne fond gjelder 270 000 kroner selvkostfond byggesak.

I perioden 2010-2013 er det pliktig å overføre en del av merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 føres kompensasjonen direkte i investeringsregnskapet.

Avsetninger til øvrige fond på 3 654 000 kroner gjelder bundne driftsfond. 850 000 kroner er avsetning til bundet driftsfond vann, 424 000 kroner er avsetning til bundet driftsfond avløp og 132 000 kroner er avsetning til bundet driftsfond feiing. Alle avsetningene skyldes overskudd på de særskilte selvkostregnskapene. Av det samlede beløpet gjelder 54 000 kroner avsetning som følge av innsparing på interkommunal kulturskole. Resterende 2 194 000 kroner skyldes ubrukte øremerkede midler ved utgangen av året.

7.1.2 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet for 2014 ble avsluttet i balanse. Dette var etter at udekket beløp (underskudd) fra 2013 på 222 000 kroner var dekket inn.

Kommunen har to ulike ubundne investeringsfond. Ved utgangen av 2014 er saldoen på generelt fond 132 000 kroner, mens en har 953 000 kroner på ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Totalt beløp er 2 218 000 kroner lavere ved utgangen av 2014 enn ved utgangen av 2013.

Tabell 7: Investeringsregnskapet, hovedtall skjema 2A

Investeringsregnskap (skjema 2A) (hele 1 000 kroner)	Regnskap 2013	Oppr. budsjett 2014	Rev. budsjett 2014	Regnskap 2014	Avvik* 2014
Investering i anleggsmidler	31 461	38 726	67 718	44 952	22 766
Utlån og forskutteringer	9 158	15 000	12 976	12 150	826
Kjøp av aksjer og andeler	0	0	810	800	10
Avdrag på lån	3 360	2 300	3 491	3 369	122
Dekning av tidligere års udekket	0	0	222	222	0
Avsetninger	257	0	2 318	2 318	0
Årets finansieringsbehov	44 236	56 026	87 535	63 812	23 723
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler	-34 529	-37 054	-50 962	-35 578	-15 384
herav: egne investeringslån	-25 371	-22 054	-37 986	-23 428	-14 558
formidlingslån	-9 158	-15 000	-12 976	-12 150	-826
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-243	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-1 046	-10 636	-21 056	-13 445	-7 611
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-5 086	-7 860	-7 262	-598
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-2 959	-1 800	-5 052	-5 052	0
Andre inntekter	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-38 777	-54 576	-84 930	-61 337	-23 593

Overført fra driftsbudsjettet	-3 633	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 604	-1 450	-2 605	-2 475	-130
herav: <i>generelle ubundne inv.fond</i>	-1 454	-1 450	-2 348	-2 218	-130
<i>enheterenes disposisjonsfond</i>	0	0	0	0	0
<i>bundne driftsfond</i>	0	0	0	0	0
<i>bundne investeringsfond</i>	-150	0	-257	-257	0
Sum finansiering	-44 015	-56 026	-87 535	-63 812	-23 723
Udekket (+)/udisponert (-) =0	222	0	0	0	0

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk

Det er en del endringer fra opprinnelig budsjett til revidert budsjett. Dette skyldes at en i revidert budsjett 2014 har innarbeidet ubrukte midler fra 2013 på ikke avsluttede prosjekter. Videre har kommunestyret gjennom 2014 endret bevilgningene på flere prosjekter.

Investeringer i anleggsmidler var 44 952 000 kroner i 2014, det vil si 13 491 000 kroner høyere enn året før. De investeringsprosjektene med størst bruttoutgifter i 2014 var boliger for utviklingshemmede i Olav Sverres vei (28 489 000 kroner), etablering av ny løsning for avfallshåndtering i sentrum (2 691 000 kroner) og kjøp av to legehjemler ved Tjenna legekontor (1 900 000 kroner).

Beløpene i linjen utlån og forskutteringer gjelder formidlingslån til innbyggere i kommunen. Etterspørselen er stor, spesielt etter at staten innførte et krav om 15 % egenkapital ved kjøp av bolig. Gjenstående midler ved utgangen av 2014 er disponert, men ikke utbetalt.

Kjøp av aksjer og andeler gjelder kommunens innskuddskapital i Furøya IKS.

Avdrag på lån gjelder også formidlingslån, og er kommunens nedbetaling på lån i Husbanken. Beløpene omfatter både ordinære avdrag og ekstraordinære avdrag som følger av at kommunens kunder har innbetalt ekstraordinært på sine lån. Sistnevnte skal etter Husbankens bestemmelser benyttes til ekstraordinær nedbetaling av lån.

Avsetninger gjelder 2 318 000 kroner i avsetning til bundet investeringsfond angående formidlingslån. Dette er ekstraordinære avdrag fra kommunens lånekunder, som kom så sent på året at det ikke var tid til ekstraordinær nedbetaling før nyttår. Midlene må benyttes til ekstraordinær nedbetaling i 2015.

Størstedelen av kommunens investeringer finansieres ved lån. I 2014 ble i alt 35 578 000 kroner av utgiftene finansiert på denne måten. Hvert år tar en opp vedtatt beløp i lån, mens en altså bare benytter det som er nødvendig. Ubrukte lånemidler ved utgangen av 2014 var 15 384 000 kroner, en økning på 1 626 000 kroner fra året før. Av det ubrukte beløpet ved utgangen av 2014 gjelder 826 000 kroner ikke utbetalte formidlingslån. Resten gjelder investeringsprosjekter der det har vært tidsforskyvninger i arbeidene. Ubrukte midler vil bli brukt i 2015.

Tilskudd til investeringer er på 13 445 000 kroner. Av dette er 10 080 000 kroner tilskudd fra Husbanken til bygging av boliger for utviklingshemmede i Olav Sverres vei. Videre har RTA AS bidratt med 1 095 000 kroner til nedgravde renovasjonsløsninger i sentrum. Øvrige beløp gjelder utbyggingsavtaler for boligfelt og tilskudd fra andre til ulike prosjekter.

Kompensasjon for merverdiavgift føres som tidligere nevnt fra 2014 direkte i investeringsregnskapet. Avviket sammenlignet med budsjett følger av at det er innsparinger i posten investering i anleggsmidler.

Mottatte avdrag på utlån og refusjoner omfatter både ordinære og ekstraordinære avdrag på formidlingslån.

Bruk av avsetninger fordeler seg med 257 000 kroner i bruk av bundne avsetninger og 2 218 000 kroner i frie midler. Sistnevnte er benyttet til finansiering av egenkapitalinnskudd i KLP, innskuddskapital i Furøya IKS og til underdekning på avdragssiden angående formidlingslån.

7.2 DRIFTSREGNSKAPET, INKLUSIVE AVVIK

I regnskapsforskriften er det angitt to skjemaer som er obligatoriske, nemlig skjema 1A og 1B. Skjema 1A viser skatt, rammetilskudd, statlige tilskudd, renter og avdrag, samt finansieringstransaksjoner. Skjema 1B viser hvordan nettoinntektene fra skjema 1A er fordelt på enhetene i kommunen. Skjemaene vises i dette kapitlet, men er også vist i selve regnskapsdokumentet.

7.2.1 Frie disponible inntekter, finans og avsetninger

Gjennom vedtak i flere kommunestyresaker i 2014 ble det gjort endringer knyttet til bevilgningene på ansvar 290 Frie disponible inntekter, finans og avsetninger. Budsjettet ble tilpasset til den informasjon en hadde på de aktuelle tidspunktene. I tillegg uttrykte rådmannen i rapporten pr. 2. tertial usikkerhet til mange utgifter og inntekter som føres på ansvar 290, samt til enhetenes økonomiske resultat. De ulike utgiftene og inntektene som omfattes av ansvarsområdet er kommentert under tabellen.

Tabell 8: Driftsregnskapet, skjema 1A

Driftsregnskapet (skjema 1A) (beløp i hele 1 000 kroner)	Regnskap 2013	Oppr. budsjett 2014	Rev. budsjett 2014	Regnskap 2014	Avvik* 2014
Skatt på inntekt og formue	-123 492	-126 112	-125 077	-123 581	-1 496
Ordinært rammetilskudd	-172 094	-187 288	-185 823	-185 491	-332
herav: fast del	-150 632	-163 632	-162 827	-162 976	149
skjønnsmidler	-1 600	-1 500	-1 500	-1 500	0
inntektsutjevning	-19 612	-22 156	-20 896	-20 415	-481
prosjektskjønnsmidler	-250	0	-600	-600	0
Skatt på eiendom	0	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0
Merverdiavgiftskomp. fra investeringer	-4 542	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-8 952	-8 397	-8 197	-8 136	-61
herav: inv.komp. Reform 97	-376	-305	-370	-370	0
rentekomp. skolebygg	-351	-370	-320	-356	36
rentekomp. skolebygg fra 2009	-92	-99	-114	-101	-13
inv.komp. eldreomsorg	-1 428	-1 425	-1 445	-1 437	-8
rentekomp kirkebygg	-69	-73	-73	-76	3
integregringstilskudd flyktninger	-6 635	-6 125	-5 875	-5 797	-78
Sum frie disponible inntekter	-309 080	-321 797	-319 097	-317 208	-1 889

Renteinntekter og utbytte	-9 266	-12 180	-10 150	-10 240	90
herav: <i>renteinntekter bankinnskudd</i>	-1 488	-880	-1 100	-1 108	8
<i>andre renteinntekter</i>	-102	-100	-100	-171	71
<i>utbytte fra Agder Energi</i>	-6 538	-9 700	-7 450	-7 450	0
<i>renteinntekter formidlingslån</i>	-1 138	-1 500	-1 500	-1 512	12
Gevinst finansielle instrumenter (OM)	0	0	0	0	0
Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	8 315	8 606	8 800	8 545	255
herav: <i>renteutgifter egne investeringslån</i>	6 821	6 806	7 000	6 883	117
<i>renteutgifter formidlingslån</i>	1 494	1 800	1 800	1 662	138
Tap finansielle instrumenter (OM)	0	0	0	0	0
Avdrag på lån (egne investeringslån)	10 356	10 513	10 803	10 803	0
Netto finansinntekter/-utgifter	9 405	6 939	9 453	9 108	345
Til dekn. av tidl. års r-messige merforbruk	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	0	0	3	0	3
herav: <i>generelle fond</i>	0	0	3	0	3
<i>enheterenes disposisjonsfond</i>	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	3 802	251	2 665	3 654	-989
Bruk av tidl. års r-messige mindreforbruk	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-762	0	-4 446	-4 446	0
herav: <i>generelle fond</i>	-416	0	-223	-223	0
<i>enheterenes disposisjonsfond</i>	0	0	0	0	0
<i>enh. disp.fond, "lån" v/saldering</i>	-346	0	-4 223	-4 223	0
Bruk av bundne avsetninger	-1 728	0	-1 722	-1 994	272
Netto avsetninger	1 312	251	-3 500	-2 785	-715
Overført til investeringsbudsjettet	3 633	0	0	0	0
Til fordeling drift	-294 730	-314 607	-313 144	-310 886	-2 258
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	295 996	314 607	313 144	311 795	1 349
Merforbruk (+)/mindreforbruk (-) =0	1 265	0	0	909	-909

* Positivt tall betyr mindreforbruk eller merinntekter, negativt tall betyr merforbruk eller mindreinntekter

Skatt og rammetilskudd

I tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2014 var det innarbeidet en skattevekst i opprinnelig budsjett på 3,3 %. Kommunens reviderte budsjett er bygd på en forutsetning om nasjonal skattevekst på 3,0 %. I budsjettkontrollen pr. 2. tertial ble det informert om at skatteinngangen ved utgangen av august 2014 viste en vekst på 2,0 % fra 2013, og at en måtte regne med inntektssvikt sammenlignet med revidert budsjett.

Regnskapet for alle landets kommuner viser en skattevekst fra 2013 til 2014 på 1,9 %. Skatteinntekter og inntektsutjevning må sees i sammenheng. Regnskapet viser samlede inntekter fra skatt og rammetilskudd på 308 472 000 kroner. Dette er 1 828 000 kroner lavere enn budsjettet, og skyldes svikten i skatteinntektene.

Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer og overført til investeringsregnskapet
Fra 2014 er merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer ført direkte i investeringsregnskapet, i tråd med endrede statlige bestemmelser.

I 2013 ble merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer inntektsført i driftsregnskapet. Minimum 80 % av dette beløpet måtte overføres til investeringsregnskapet for å delfinansiere investeringsutgifter.

Andre generelle statstilskudd

Andre generelle statstilskudd omfatter rente- og investeringskompensasjon til skolesektoren, kirkeformål og eldreomsorgen, samt integreringstilskudd i forbindelse med mottak av flyktninger. Samlet mottok kommunen 2 340 000 kroner i rente- og investeringskompensasjon, det vil si 18 000 kroner mer enn budsjettet.

Det var i opprinnelig budsjett lagt til grunn at kommunen skulle ta i mot fem nye flyktninger, samt eventuelle familieforeninger. I 2014 bosatte kommunen fem flyktninger og ingen på familieforening. Regnskapet viser inntekter på 5 797 000 kroner, dette er 78 000 kroner mindre enn budsjettet. Inntektssvikten skyldes at personer ankommet før 2014 har flyttet til andre kommuner, og da er det ny bostedskommune som mottar tilskudd.

Renteinntekter og utbytte

Utbytte fra Agder Energi ble på 7 450 000 kroner i 2014, og alt er i tråd med regnskapsforskriftene ført i driftsregnskapet. Beløpet er som forutsatt i revidert budsjett. I opprinnelig budsjett var det budsjettet med 9 700 000 kroner.

Renteinntektene på 2 790 000 kroner er 90 000 kroner høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak merinntekter fra renter på fakturaer som kommunens kunder ikke betaler i rett tid.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Renteutgifter på lån ble på 8 545 000 kroner, det er 255 000 kroner lavere enn budsjettet. Innsparingen fordeler seg med 117 000 kroner på investeringslån og 138 000 kroner på formidlingslån.

Avdrag på lån

Det ble betalt 10 803 000 kroner i avdrag på investeringslån i 2014. Dette er som budsjettet, og akkurat innenfor regnskapsforskriftens bestemmelser om minimumsavdrag.

Avsetninger og bruk av avsetninger

Avsetninger til og bruk av bundne fond gjelder i hovedsak øremerkede midler en har mottatt fra andre, samt selvkostområder. Mottatte øremerkede midler som ikke er benyttet innen årets utgang må avsettes til bundne fond for tilbakebetaling eller bruk senere år. Det er avsatt 989 000 kroner mer enn budsjettet til bundne fond, og dette knytter seg i hovedsak til selvkostområdene. Innen vannområdet er det avsatt 850 000 kroner, 454 000 kroner mer enn budsjettet. Innen kloakk var det ikke forutsatt avsetning i 2014, men beregningene medførte en avsetning på 424 000 kroner. For feiing ble det avsatt 132 000 kroner, 107 000 kroner mer enn forutsatt. Hovedårsaken til dette avviket er innsparinger i enheten Teknisk drift og lavere kalkulasjonsrente enn budsjettet.

Det er brukt 272 000 kroner mer av bundne fond enn budsjettet. Av dette knytter 270 000 kroner seg til selvkostområdet byggesak.

For å saldere budsjettet har kommunestyret gjennom 2014 vedtatt å bruke i alt 4 446 000 kroner fra disposisjonsfond. Av dette er 4 223 000 kroner lånt fra enhetenes disposisjonsfond.

Kommunens vedtatte styringssystem innebærer blant annet at enhetene kan bruke av sine disposisjonsfond for å dekke merforbruk. Som følge av kommunens vanskelige økonomiske situasjon, vedtok kommunestyret i budsjettkontrollen pr. 1. tertial 2013 å fryse fondene.

Midlene kunne heller ikke brukes til å dekke merforbruk. Vedtaket gjelder til nytt vedtak er fattet.

I 2014 hadde enheter med innsparinger til sammen 4 746 000 kroner i mindreforbruk. Dette ble i første omgang avsatt til enhetenes disposisjonsfond. Som følge av merforbruk i kommunens samlede regnskap ble altså avsetningen strøket.

Til fordeling drift/sum fordelt til drift

Beløpet på linjen "Til fordeling drift" angir hvor mye som er tilgjengelig for enhetene, ansvar 275 Kirke og trossamfunn, samt øvrige fellesområder. Avvikene er forklart tidligere i årsmeldingen.

7.2.2 Ansvarsområdene 210-283

Tabellen som følger viser netto driftsutgifter for de ulike ansvarsområdene. Siste kolonne i tabellen viser budsjettavviket i prosent av netto driftsutgifter i revidert budsjett. Den enkelte enhets netto driftsutgifter er alle utgifter fratrasket alle inntekter i enheten.

Tabell 9: Netto driftsutgifter fordelt på ansvarsområdene

Til fordeling drift (skjema 1B) (beløp i hele 1 000 kroner)	Regnskap 2013	Oppr. budsjett 2014	Rev. budsjett 2014	Regnskap 2014	Avvik* 2014	Avvik i % av rev.bud.
Til fordeling drift (fra skjema 1A)	295 996	314 607	313 144	311 795	1 349	
Fordelt slik:						
210 Rådmann og politiske styresorg.	22 537	21 498	21 580	22 075	-495	-2,3 %
215 Administrativ støtteenhet	9 950	11 378	11 844	11 575	269	2,3 %
229 Tvedestrandskolen	61 771	66 935	68 109	67 960	149	0,2 %
230 Barnehageenheten	33 223	37 326	38 033	36 982	1 051	2,8 %
240 Plan, miljø og eiendom	16 941	21 799	23 230	22 239	991	4,3 %
245 Teknisk drift	1 149	1 845	2 212	1 823	389	17,6 %
250 Omsorg og rehabilitering	83 731	82 400	83 384	86 369	-2 985	-3,6 %
255 Oppfølgingsenheten	17 846	20 833	22 971	23 770	-799	-3,5 %
260 Familiehuset - RBU	19 040	20 754	21 437	19 540	1 897	8,9 %
265 NAV	21 332	18 907	19 094	19 434	-340	-1,8 %
275 Kirke og trossamfunn	4 222	4 503	4 503	4 456	47	1,0 %
280 Till.bev., lønnsoppgj., premieavvik	3 774	5 969	-3 326	-4 503	1 177	-35,4 %
281 Stillingsbank	121	310	25	25	0	-1,3 %
283 Byløft	358	150	48	48	0	-1,0 %

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk

Enhetene, ansvar 210-265

I budsjettkontrollen pr. 1. tertial 2014 ble det antydnet et samlet merforbruk i enhetene i 2014 på drøyt 8 mill. kroner. Omsorg og rehabilitering (2 000 000 kroner), NAV (1 550 000 kroner), Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge (1 200 000 kroner) og Teknisk drift (1 200 000 kroner) var de enhetene som forventet størst merforbruk. I samme møte ble det også behandlet en sak om handlingsregler for ansettelses- og innkjøpsbegrensninger i 2014. Handlingsreglene ble vedtatt, med siktemål å begrense merforbruket i størst mulig grad.

I budsjettkontrollen pr. 2. tertial 2014 var enhetenes samlede anslag på merforbruk i 2014 redusert til 4 mill. kroner. Det var Omsorg og rehabilitering (1 500 000 kroner), Oppfølgingsenheten (1 250 000 kroner) og NAV (1 000 000 kroner) som anslo de største merforbrukene.

Resultatet for enhetene samlet ble en innsparing på 126 000 kroner. Det er fire enheter som har merforbruk, og samlet sum er 4 619 000 kroner. Seks enheter har innsparinger på i alt 4 746 000 kroner. Samlet er det forbedringer gjennom året, og det skyldes dels at enhetene fulgte opp kommunestyrets vedtak om ansettelses- og innkjøpsbegrensninger. Dels skyldes forbedringen forhold som nok hadde oppstått uavhengig av kommunestyrets vedtak. Nedenfor følger en kort omtale av hver enhet, der hovedpunktene fra økonomiømtalene er tatt med. Det vises til enhetenes årsmeldinger senere i dokumentet for ytterligere omtale.

Rådmann og politiske styringsorganer har et merforbruk på 495 000 kroner. Hovedårsaken er lavere pasientinntekter enn forutsatt for den kommunale legetjenesten ved Tjenna legekantor. Tjenesten ble gjort kommunal og nye leger ble ansatt i 2014. Samlet for tjenesteområdet lege var det et merforbruk på 562 000 kroner. Videre var det merforbruk innen IKT, og innsparinger innen kulturområdet, samt rådmann og politisk virksomhet.

Innsparingen på 269 000 kroner i Administrativ støtteenhet skyldes innsparingstiltakene som ble iverksatt, og at det ikke har vært satt inn vikar ved sykefravær.

Tvedestrandskolen har en innsparing på 149 000 kroner. Internt i enheten er det store forskjeller. De fem skolene har en samlet innsparing på 464 000 kroner. I grunnskolens fellesutgifter (inklusive ledelse) er det et merforbruk på 316 000 kroner. Dette forklares dels ved at forutsatt innsparingstiltak på 350 000 kroner ikke er fordelt på skolene. 120 000 kroner i utgifter til bruk av vernepleiere til oppfølging av enkelte elever og veiledning av lærere er heller ikke fordelt. Enheten har hatt 291 000 kroner i gjesteelevsutgifter, dette var ikke budsjettet. Vedtaket om kjøp av skoleplass er fattet for flere år tilbake. Ved enhetsleders kontor og på fellesutgifter for enheten er det et merforbruk på 150 000 kroner. Det skyldes blant annet at saksbehandler har jobbet ekstra for å få ryddet opp i tidligere feilfakturerte skyssutgifter. Sistnevnte arbeid har blant annet bidratt til en innsparing på skyssutgifter på 595 000 kroner. Kulturskolen hadde en innsparing på 54 000 kroner. Dette ble avsatt til bundne fond, og budsjettavviket for Tvedestrandskolen er derfor null på dette området.

Barnehageenheten har en innsparing på 1 051 000 kroner. Tilskudd til private barnehager og gjestebarnoppgjør forklarer 184 000 kroner av dette. De kommunale barnehagene har en innsparing på driften med 656 000 kroner, mens det er brukt 200 000 kroner mindre på spesialpedagogiske tiltak og assistenthjelp.

Plan, miljø og eiendom har en innsparing på 991 000 kroner. De største innsparingene knytter seg til renhold, vaktmestertjeneste, strøm, oppmåling og planarbeid og regulering. Innsparingene for vaktmestrene skyldes blant annet at en brukte egne ansatte ved utskifting av taket på Songe skole. På den annen side har en lavere inntekter som følge av redusert aktivitet innen byggesak og lavere salg av tjenester til boligstiftelsen. Enheten melder om merutgifter til vedlikehold av bygninger og midlertidig økte utgifter innen landbruksforvaltning.

Teknisk drift har samlet en innsparing på 389 000 kroner. Som følge av vakante stillinger er det en innsparing på lønnsbudsjettet på 734 000 kroner. Innen selvkostområdene vann, avløp og feiing er det innsparinger på i alt 1 028 000 kroner. Innen parkering er det netto mindre-

inntekter på 372 000 kroner. Ellers er det merforbruk på 671 000 kroner innen kommunale veier som følge av ras og påfølgende sikringsarbeider, samt utgifter til brøyting. Videre er det budsjettavvik på flere av enhetens tjenesteområder.

Omsorg og rehabilitering har et merforbruk på 2 985 000 kroner. En særlig ressurskrevende bruker har flyttet fra kommunen i løpet av året. Dette har medført lavere lønnsutgifter enn budsjettet, men også lavere statstilskudd. Netto er det beregnet at enheten sparte om lag 600 000 kroner på at vedkommende flyttet. Dette innebærer at enheten har et merforbruk på om lag 3 600 000 kroner på sin øvrige virksomhet. Enheten ble omorganisert høsten 2014, og hadde såkalte "pukkelkostnader" som enheten har beregnet til 1 400 000 kroner. Merforbruket for øvrig forklares med utgifter til ferievikarer og overtid på 800 000 kroner. Fastvikarene ble benyttet til å dekke opp for sykefravær i større grad enn tidligere, og det ga økte utgifter på andre områder. Videre er det merutgifter på 500 000 kroner på andre driftsposter, i hovedsak kjøp av tjenester fra vikarbyrå. Det er en svikt i inntektene med 900 000 kroner, knyttet til oppholdsbetalinger og salg av mat.

Oppfølgingsenheten har et merforbruk på 799 000 kroner. Som meldt i tertialrapportene er det økt behov for avlastningstjenester. Merforbruket i 2014 ble på 1 600 000 kroner. Videre er det svikt i inntektene innen psykiatri med 250 000 kroner, dette var en budsjettpost som ble overtatt fra Omsorg og rehabilitering fra 1.9.2014. På den annen side har redusert tilbudet innen aktivitet og arbeid for å redusere merforbruket. Det er også innsparinger innen tjenesteområdene rus og psykiatri.

Familiehuset - RBU har en innsparing på 1 897 000 kroner. 950 000 kroner knytter seg til barnevernstiltak, der en ikke hadde behov for institusjonsplassering som forutsatt. Videre var det innsparinger på diverse hjelpetiltak, men merforbruk innen fosterhjem. Som følge av nedbemanning i interkommunal pedagogisk-/psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) har Tvedestrand en innsparing på 387 000 kroner. Enheten har fulgt opp kommunestyrevedtaket fra juni 2014 om handlingsregler ved anskaffelser, og har innsparinger også innen helse- og omsorgstjenesten og på diverse driftsposter.

Hovedårsaken til merforbruket på 340 000 kroner på NAV er at utgiftene til sosialhjelp er 1 655 000 kroner høyere enn budsjettet. På den annen side er det 433 000 kroner i innsparinger på kvalifiseringsstønad. Disse ytelsene knytter seg i stor grad til samme brukergruppe. Introduksjonsstønad til flyktninger har en innsparing på 877 000 kroner.

Det vises til enhetenes årsmeldinger senere i dokumentet for omtale av enhetenes økonomi, inklusive avvik.

Kommunens styringssystem innebærer blant annet at en tar en gjennomgang av hver enhets regnskap etter at det er avlagt medio februar. Det vurderes da om det er objektive forhold utenfor enhetsledernes kontroll eller manglende måloppnåelse som har økonomisk konsekvens. Dersom dette er tilfelle kan det være grunnlag for å korrigere den aktuelle enhets resultat. Eventuelle korrigeringer vil ikke endre det teknisk bokførte resultatregnskapet for 2014, men hvor stort enhetens akkumulerte resultat skal være. Endringene vil bli ført i 2015-regnskapet. Det legges frem en sak til kommunestyret om dette før sommeren 2015.

Ansvar 275 Kirke og trossamfunn

Bevilgningen omfatter tilskudd til Tvedestrand kirkelige fellesråd og tilskudd til registrerte tros- og livssynssamfunn. Utgiftene til sistnevnte er noe lavere enn budsjettet.

Ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Samlet er det en innsparing på ansvarsområdet på 1 177 000 kroner. De største innsparingene er 707 000 kroner i ubrukte midler på lønnsavsetningsposten og 597 000 kroner i ubrukte midler på kommunestyrets tilleggsbevilgningspost. På den annen side ble "inntekten" fra årets premieavvik pensjon 320 000 kroner lavere enn budsjettet.

Rådmannen hadde i 2. tertial 2014 signalisert usikkerhet rundt utgiftene til kommunal medfinansiering av somatiske sykehustjenester. Den foreløpige avregningen for 2014 viser en innsparing på 140 000 kroner sammenlignet med revidert budsjett. Endelig avregning er ikke klar før sent i 2015.

I budsjettet er det avsatt 50 000 kroner til tap på fordringer. Bokført tap på ansvar 280 er 5 000 kroner. I tillegg er det avsatt 148 000 kroner. Dette begrunnes med at tilsvarende krav er gamle og det er sannsynlig at kommunen må anse disse som tapt på et senere tidspunkt.

Ansvar 283 Byløft

I 2014 har kommunen en egenandel i Byløftprosjektet på 150 000 kroner. Dette er bruk av kommunalt ansatte i planprosjekter. I 2014 fikk en også utbetalt 102 000 kroner mer i fylkeskommunale tilskuddsmidler enn det som var brukt. Dette forklarer hvorfor nettoutgiften er lavere enn 150 000 kroner.

Ubrukte tilskuddsmidler er avsatt til bundne fond for bruk i 2015.

7.3 INVESTERINGSREGNSKAPET, INKLUSIVE AVVIK

I kommunens regnskap for 2014 (note 6) er det en detaljert oversikt over alle investeringsprosjektene. I årsmeldingen omtales kun noen av dem.

Avsluttede prosjekter

Mange prosjekter ble avsluttet i 2014, og på de fleste er det naturlig nok avvik mellom budsjett og regnskap. Gjennom tertialrapportene prøver en å tilpasse kostnadsrammen og det aktuelle års bevilgning til behovet. Likevel vil det bli avvik når regnskapet gjøres opp.

De største prosjektene som ble avsluttet i 2014 er etablering av nedgravde renovasjonsløsninger i sentrum, etablering av Tvedestrand badepark i Tjenna, kjøp av to legehjemler ved Tjenna legekantor, ny utløpsledning ved Gjeving renseanlegg, nye inntakssiler og rister ved Tvedestrand renseanlegg, forlengelse av kloakkledningen ved Dypvåg brygge, utvidelse av spiserom og garderobeanlegg i Søsterdalen, samt utskifting av utstyr ved Strannasenteret.

Prosjekter som ble avsluttet i 2014 hadde en samlet innsparing på om lag 1 250 000 kroner. Den største innsparingen var 409 000 kroner i forbindelse med utskifting av taket på Songe skole. Som en del av innsparingstiltakene i kommunen ble arbeidet gjort av egne ansatte i stedet for å kjøpe tjenesten fra andre. Andre prosjekter som hadde innsparing over 100 000 kroner var oppføring av offentlig brygge på Lyngør, ny utløpsledning ved Gjeving renseanlegg, nye inntakssiler og rister ved Tvedestrand renseanlegg, samt oppgradering av trykkklasse på bro på Østerå.

Øvrige avsluttede prosjekter har mindre avvik mellom budsjett og regnskap.

Ikke avsluttede prosjekter

Oppføring av boliger for utviklingshemmede i Olavs Sverres vei var det største prosjektet i 2014. Bygget ble tatt i bruk i begynnelsen av desember 2014, men selve regnskapet er ikke avsluttet enda. Det gjenstår noe arbeider med velferdsteknologi og kunstnerisk utsmykning. Til kommunestyrets møte i mars 2015 ble det lagt frem en egen sak om dette prosjektet. Der fremkommer det blant annet at det for hele prosjektperioden forventes et merforbruk på 1 369 000 kroner inklusive merverdiavgift. Hovedforklaringen til merforbruket er utgifter til en støttemur. Det vises ellers til kommunestyresaken for mer informasjon.

På flere prosjekter er det tidsforskyvninger. Det er hovedårsaken til at kommunen ved utgangen av 2014 hadde 14 588 000 kroner i ubrukte lånemidler. Avvik mellom budsjett og regnskap i 2014 må justeres inn i bevilgningene i budsjettet for 2015. Kommunestyret behandlet egen sak om dette i mars 2015.

7.4 FINANSFORVALTNING

Gjennom 2014 er det rapportert på kommunens finansforvaltning i budsjettkontrollene. Det vises til kommunestyresakene 53/2014 og 92/2014. I denne årsmeldingen vises nøkkeltall ved utgangen av 2013 og hvert tertial i 2014.

Kommunestyret vedtok i sak 93/2014 en revidert versjon av kommunens finansreglement.

Innskudd/plasseringer

Tabell 10: Innskudd og plasseringer

	31.12.2013		30.04.2014		31.08.2014		31.12.2014	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse Sparebanken Sør	31,3	100,0	63,3	100,0	40,3	100,0	25,4	100,0
Innskudd i andre banker:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	31,3	100,0	63,3	100,0	40,3	100,0	25,4	100,0
Gj.sn. sum ved utgangen av hver måned, pr.	47,4	---	38,6	---	43,8	---	47,4	---
Avkastning siden 31.12.2013 (% regnet av gj.sn. over)	---	3,1	---	2,3	---	2,7	---	2,9
Til sammenligning: 3 mnd. NIBOR (minus 0,5 prosentenhet t.o.m. 31.08.2014)	---	1,3	---	1,2	---	1,2	---	1,7
Bekreftelse på enkelteksponering < 3 % av forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	
Spesifisering av evt. tidsinnskudd og/eller rentebindinger: - ingen								

Innskuddsbeløpene i tabellen over angir den samlede bankbeholdning kommunen har. Deler av dette er bundet opp i skattetrekkskonto og en egen konto knyttet til utbetaling av formidlingslån. Inntående varierer gjennom året. Hvis en ser bort fra skattetrekkskontoen var en nede i rundt 3 mill. kroner i bankbeholdning én dag.

Som det fremkommer av tabellen over var beholdningen høy ved utgangen av 1. tertial. Det skyldes at formidlingslånet og investeringslånet for 2014 ble tatt opp i mars og april.

Rentebetingelsene på kommunens konsernkonto tar utgangspunkt i NIBOR-renten, men en har et påslag på et gitt antall rentepunkter. Påslaget var 50 rentepunkter i hele 2013. I 2014 er det økt til 70 rentepunkter. Pr. 31.12.2014 var innskuddsrenten 2,18 % (2,19 % pr. 31.12.2013). Utenom konsernkontoen har kommunen en særvilkårskonto som samme dato hadde rentebetingelser på 2,6 % (3,40 % pr. 31.12.2013). Det er ingen bindinger knyttet til særvilkårskontoen.

Gjennom året varierer likviditeten relativt mye, da utbetalinger og innbetalinger kommer ujevnt. Det er dermed behov for en driftskonto som tidvis har relativt store inntående beløp. Krav til avkastning på kommunens innskudd må derfor være begrenset. Dersom en hadde hatt kapasitet til å følge likviditeten gjennom året nøyer, hadde det nok vært mulig å gjennomføre kortsiktige plasseringer som kunne ha gitt noe mer avkastning. En slik finansforvaltning er ressurskrevende. Det en gjør gjennom året er å ha mest mulig inntående på særvilkårskontoen, der renten er høyest. Det generelle rentenivået var noe lavere i 2014 enn i 2013. Gjennomsnittlig avkastning er likevel på samme nivå som i 2012.

Da kommunestyret behandlet revidert finansreglement i oktober 2014, ble avkastningskravet endret. Tidligere sammenlignet en med 3-måneders NIBOR-rente, fratrullet 0,5 prosentenheter. Fra 14.10.2014 sammenligner en med 3-måneders NIBOR-rente.

Rådmannen ser ikke at det har skjedd vesentlige endringer i markedet som påvirker kommunens risikoeksponering. Forvaltningen av driftslikvidene er også innenfor rammene i finansreglementet.

Tvedestrand kommune har for tiden ikke langsiktige finansielle aktiva. Som langsiktige finansielle aktiva regnes ubundne fondsmidler som ikke planlegges brukt de nærmeste fire årene.

Gjeldsporteføljen

Tabell 11: Gjeldsporteføljen

	31.12.2013		30.04.2014		31.08.2014		31.12.2014	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Lån med p.t.-rente	152,6	51,8	162,6	49,6	184,5	57,0	126,5	39,8
Lån med NIBOR-basert rente	0	0	0	0	0	0	0	0
Lån med fastrente	141,9	48,2	165,3	50,4	139,3	43,0	191,1	60,2
Finansiell leasing	0	0	0	0	0	0	0	0
Samlet langsiktig gjeld	294,5	100,0	327,9	100,0	323,8	100,0	317,5	100,0
Vektet p.t.-rente, Kommunalbanken	---	2,25	---	2,25	---	2,25	---	2,25
Vektet p.t.-rente, KLP Kommunekreditt	---	2,95	---	2,95	---	2,95	---	2,95
Vektet rente, Husbanken	---	2,10	---	2,28	---	2,35	---	2,31
Største løpende enkeltlån	46,2		46,2		44,9		48,6	
Antall løpende enkeltlån	25		26		26		18	

Spesifikasjon av lån med fastrente					
Lånenr.	Långiver	Mill. NOK	Rente (%)	Bindingstid i år	Utløp av binding
20050805	Kommunalbanken	6,9	4,63	10	4.7.2016
20060678	Kommunalbanken	14,2	4,78	10	15.2.2017
20100484	Kommunalbanken	16,9	3,41	5	3.9.2015
20120615	Kommunalbanken	19,0	2,94	5	12.12.2017
20120616	Kommunalbanken	43,6	2,55	3	17.12.2015
20130154	Kommunalbanken	29,1	2,12	5	6.4.2020
20140173	Kommunalbanken	24,5	2,42	3	28.3.2017
8317.50.33249	KLP Kommunekreditt	11,9	2,65	3	17.10.2016
8317.53.61513	KLP Kommunekreditt	25,0	2,25	3	11.12.2017
Sum		191,1			

I revidert budsjett for 2014 var det forutsatt et låneopptak knyttet til finansiering av investeringer på 24 904 000 kroner. Dette lånet ble tatt opp i Kommunalbanken i mars 2014.

I budsjettet for 2014 var det forutsatt tatt opp 15 000 000 kroner i formidlingslån i Husbanken. Som følge av større søkermasse enn tilgjengelige midler, fikk en ikke tilsagn om hele søknadsbeløpet. Lånet på 12 300 000 kroner ble tatt opp i april.

Av tabellen angående gjeldsporteføljen ser en at det i 3. tertial er en nedgang i antall løpende lån. Det skyldes blant annet at ett formidlingslån er innfridd. Videre har en slått sammen sju formidlingslån i Husbanken til ett, samt to investeringslån i KLP Kommunekreditt til ett lån. Dette er gjort for å lette den løpende oppfølgingen.

Utviklingen i kommunens lånegjeld i 2014 kan illustreres slik (beløp i mill. kroner):

Tabell 12: Utvikling i lånegjeld

Beløp i mill. kroner	31.12.2012	31.12.2013	Nye lån i 2014	Nedbetalt i 2014	31.12.2014	Økning i 2014
Investeringslån	214,4	234,1	24,9	10,8	248,2	14,1
Formidlingslån	56,8	60,4	12,3	3,4	69,3	8,9
Sum	271,1	294,5	37,2	14,2	317,5	23,0

Som en ser av tabellen øker gjelden fra 2013 til 2014. Ved utgangen av 2014 var brutto lånegjeld pr. innbygger 52 502 kroner. Dette er en økning på 3 894 kroner fra 2013. Beløpene er inklusive ubrukte lånemidler.

Gjennom hele 2014 har p.t.-rente vært 2,25 % i Kommunalbanken og 2,95 % i KLP Kommunekreditt. Lånerenten i Husbanken har variert fra 2,1 % til 2,5 % gjennom året. Pr. 31.12.2014 er fordelingen av låneporteføljen på de tre bankene slik:

- Husbanken 21,8 %,
- Kommunalbanken 64,8 %,
- KLP Kommunekreditt 13,4 %.

Av tabellen over fremgår det at det er relativt god spredning på forfallstidspunktene for lånene med fastrente. Gjeldende finansreglement angir maksimal rentebindingstid til fem år. Før dette reglementet ble vedtatt var det for to av lånene avtalt rentebindingstid ut over dette. Rådmannen ser likevel ingen grunn til å gjøre noe med det.

Med unntak av to lån, har lånene med rentebinding en rentesats som er høyere enn p.t.-renten i Kommunalbanken. Avgjørelsene om fastrente tas med den hensikt å sikre kommunens utgiftsside fremover. De siste årene har det vært store endringer i rentemarkedet, dette må tas med i vurderingene av om binding av renten var fornuftig eller ei. Finansreglementet angir at minimum 30 % og maksimum 70 % av lånene skal ha fastrente. Av kommunens samlede lånebeløp er det 60,2 % som har fastrentebetingelser ved utgangen av 2014.

Alle eksisterende lån løper til de gradvis er nedbetalt av kommunen. Videre er de tre låneinstitusjonene kommunen benytter solide selskaper. Det bør derfor ikke være noen risiko knyttet til fremtidig finansieringsbehov.

Hittil har kommunen tatt opp lån og avtalt årlig nedbetaling. På slutten av 2014 endret en ett lån til såkalt bulletlån. Det innebærer at lånet kan innfris i sin helhet ved endelig forfall. Renter betales hvert år. Hvis en ønsker det kan en nedbetale på lånet før endelig forfallsdato. Rådmannen vil gjøre flere lån om til bulletlån. Årsaken er blant annet at det da blir lettere å tilpasse nedbetalingen til kommunens vedtatte budsjett for betaling av avdrag, samt bestemmelsene om minimumsavdrag.

Rådmannen anser at det ikke har skjedd noen endring i kommunens risikoeksponering på området siste tertial. Ut over de omtalte avvikene på rentebindingstid er det ikke registrert avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

Likviditet

Kommunen har hatt god nok likviditet til å dekke de løpende utbetalingene de senere årene, men periodevis er likviditeten noe anstrengt. Opptaket av investeringslånet i 2014 ble også tatt tidlig på året. Dette ble gjort dels for å sikre likviditeten, og dels fordi en fikk bedre avkastning ved plassering i bank enn det en måtte betale i lånerente.

Ved utgangen av 2014 hadde kommunen 15,4 mill. kroner i ubrukte lånemidler, 17,4 mill. kroner i bundne fond (drift og investering) og 1,8 mill. kroner i disposisjonsfond (drift og investering). Til sammen er dette 34,6 mill. kroner. Tilsvarende beløp ved utgangen av 2013 var 35,7 mill. kroner. Det har vært en økning i ubrukte lånemidler og bundne fond, og en reduksjon i disposisjonsfond. Denne type midler bidrar til å styrke likviditeten til kommunen.

Ved utgangen av 2014 har Tvedestrand et positivt netto premieavvik på 38,1 mill. kroner, dette er netto 7,3 mill. kroner høyere enn ved utgangen av 2013. Premieavviket svekker likviditeten, siden en har betalt mer til pensjonskassene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Årsaken er at dette er å betrakte som "interne lån". Premieavviket utgiftsføres med 1/15 hvert år for avvik oppstått til og med i 2010. Avvik fra 2011 til 2013 skal utgiftsføres med 1/10 hvert år, mens det fra 2014 skal benyttes 1/7. Det forventes at netto premieavvik vil øke ytterligere i 2015, i vedtatt budsjett er beløpet 6,3 mill. kroner. Premieavviket utgjør et betydelig likviditetsproblem i både Tvedestrand og kommunesektoren for øvrig.

Med bakgrunn i likviditetsmessige utfordringer både i 2014 og forventninger om de kommende årene, vedtok kommunestyret i desember 2014 å søke banken om trekkrettigheter (kassakreditt) på inntil 30 mill. kroner. Søknaden ble innvilget, og rettigheten iverksatt tidlig i 2015.

7.5 FINANSIELLE NØKKELTALL

Medio mars 2015 publiserte Statistisk sentralbyrå (SSB) foreløpige KOSTRA-tall for 2014. I tabellen under har en gjengitt noen finansielle nøkkeltall både for Tvedestrand, kommune-gruppe 10 som Tvedestrand er en del av, Aust-Agder og alle kommunene i landet. I tillegg har en gjengitt endelige tall for Tvedestrand for de siste årene, slik at en kan se utviklingen.

Tabell 13: Finansielle nøkkeltall, konserntall

KOSTRA nøkkeltall	Endelige tall for Tvedestrand				Tvedestrand	Foreløpige tall for 2014		
	2010	2011	2012	2013		Gj.sn. kom-gruppe 10	Gj.sn. A-Agder	Gj.sn. alle kommuner
Netto driftsres. i % av brutto driftsinntekter	0,8	-0,8	0,4	-0,9	-0,8	1,6	0,0	1,3
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	4,6	1,1	-0,4	-0,4	-2,4	20,5	13,8	13,2
Frie inntekter i kroner pr. innbygger	35 612	42 380	46 077	48 785	51 004	48 474	48 610	49 322
Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger (konsern)	34 132	33 152	33 136	35 578	37 994	45 910	69 907	54 145

Netto driftsresultatet er omtalt tidligere i årsmeldingen.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I hele perioden har arbeidskapitalen blitt svakere, og siden 2012 har den vært negativ. Det betyr enkelt sagt at summen av bankinnskudd og krav kommunen har overfor sine kunder og andre skyldnere er lavere enn kommunens kortsiktige gjeld. Med kortsiktig menes forhold som har forfall innen ett år er gått. Måltallet er langt under de andre kommune-grupper en sammenligner seg med. Tidligere i årsmeldingen har rådmannen uttrykt bekymring over kommunens likviditet, og dette nøkkeltallet bekrefter dette.

Både Tvedestrand og andre kommuner har en markant økning i frie inntekter pr. innbygger fra 2010 til 2011. Dette skyldes i stor grad at tidligere øremerkede tilskudd innen barnehage-sektoren ble innlemmet i rammeoverføringene i 2011. Fra 2013 til 2014 øker inntektene pr. innbygger med 4,5 % for Tvedestrand. Dette er en høyere prosentvis vekst enn de grupperinger en sammenligner seg med.

Med netto lånegjeld menes langsiktig lånegjeld fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Kommunens investeringsnivå var lavt i 2010 og 2011, det vises blant annet ved at netto lånegjeld pr. innbygger reduseres. Siden 2012 har det vært en økning igjen, noe som skyldes økt investeringsnivå og at kommunen de siste årene kun har betalt minimumsavdrag på investeringslånene. Kommunen har lavere lånegjeld pr. innbygger enn de grupperinger en sammenligner seg med.

KOSTRA-tall angående selve tjenesteproduksjonen vil en komme tilbake til i forbindelse med handlingsplanen for 2016-2019.

8 ENHETENES ÅRSMELDINGER

Dette kapitlet omfatter enhetenes årsmeldinger. Omtalen er skrevet av den enkelte enhetsleder, med utgangspunkt i en mal utarbeidet av rådmannen. Punktene om medarbeiderne er skrevet i samarbeid med den aktuelle enhets verneombud.

Det har ikke vært gjennomført en medarbeiderundersøkelse siden mars 2013 når denne årsmeldingen ferdigstilles. Av den grunn er det ikke satt inn noe resultat i målekartene til enhetene.

8.1 ANSVAR 210 RÅDMANN OG POLITISKE STYRINGSORGAN

TJENESTEOMRÅDER

Politisk virksomhet, revisjon og kontrollorganer, valg, rådmannskontor, diverse fellesutgifter (inkl. hovedtillitsvalgte og hovedverneombud), koordinerende funksjon, beredskap, legetjenester, interkommunal IKT-DDØ, kultur og næring.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
27 472	21 498	21 580	22 075	-495	-2,3

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Avvik mellom budsjett og regnskap på kr. 495.000,- (merforbruk) fordeler seg slik:

- Mindreforbruk for Rådmann ca. kr. 73.000,-
- Mindreforbruk for Kultur ca. kr. 37.000,-
- Mindreforbruk for Næring ca. kr. 7.000,-
- Merforbruk for Lege ca. kr. 562.000,-
- Merforbruk for IKT ca. kr. 49.000,-

Det var i 1. tertialrapport forventet balanse og 2. tertialrapport et samlet mindreforbruk på om lag kr. 300.000,-. Resultatet ble et merforbruk, som hovedsakelig skyldes lavere pasientinntekter enn budsjettet for den kommunale legetjenesten ved Tjenna legekantor. Det var her varslet en svikt i disse inntektene i 2. tertialrapport, men svikten ble noe større enn forventet. Årsaken er en forventet innkjøringsperiode med 3 nye kommunale fastleger i 2014 (2 fastlegehjemler).

Antall årsverk var budsjettet til opprinnelig 9,04 i 2014. Vedtak om kommunal overtagelse av 2 fastlegehjemler og kommunal overtagelse av driften ved Tjenna legekantor medførte at antall årsverk økte med 5,05 i løpet av 2014.

Rådgiverstillingen ved rådmannskontoret ble omorganisert fra å dekke organisasjonsutvikling m.m. til å ha fokus på kommunikasjon, beredskap og internkontroll. Det ble ansatt ny medarbeider i stillingen, som tiltrådte den 01.04.14. I 2014 har rådgiverstillingen hatt særlig fokus på beredskap og kommunikasjon/omdømme.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Tjenesteområde	Volum/aktivitet, måltall	Volum/aktivitet, resultat
Politiske styringsorgan, rådmann, koordinerende funksjon og felles m.m. fordelt slik: • Politiske organ inkl. kontrollutvalg, eldreråd, råd funksjons-hemmede • Rådmann • Koordinerende funksjon • Felles	Samlet netto utgiftsramme på kr. 8,236 mill. i 2014. Ordfører 1,0 årsverk, varaordfører 0,2 årsverk og øvrige politiske ledere 0,13 årsverk. Gjennomføre 8 politiske møter under i året pluss 1 fellesmøte i Østre Agder. Organisere valg annethvert år. Rådmann, ass. rådmann og en rådgiver totalt 3,0 årsverk – Overordnet faglig, økonomisk og personellmessig ledelse, planlegging og drift av kommunen Rådgiver 0,7 årsverk. Systemansvarlig IP (individuell plan). Arbeider på systemnivå inn mot alle enheter. Hovedtillitsvalgte (4 arbeidstakerorganisasjoner) 1,4 årsverk og hovedverneombud 0,2 årsverk. Medlemskontingenter KS, Østre Agder, Agder fellesprosjekter, Kyst- og fjordkommunenettverk KS, Eiendomsskatteforum KS,	Samlet nettoutgift ble på kr. 8,405 mill. Gjennomført antall møter som planlagt. Sum antall politiske saker var 375 i 2014, mot 353 i 2013. Lavere tilgang på ledelsesressurser, p.g.a. sykdom i 1. halvår 2014. Gjennomført ledelse og drift av kommunen i tråd med overordnede mål-setninger. Sterkt fokus på overordnet ledelse, forbedringer og prosjektstyring. Gjennomført som planlagt, men med ekstra fokus på prosjektet velferdsteknologi i Østre Agder, som leder av fagutvalget (ekstra ressurs på 0,2 årsverk betalt av Østre Agder). Som planlagt.

	Rådmannsforum KS, NHS m.m.	
IKT	Samlet netto utgiftsramme på kr. 5,831 mill. i 2014. Interkommunal IKT-enhet på Vegårshei som dekker drift av IKT i de 5 kommunene i øst-regionen med i underkant av 3000 brukere (inkl. elever). Totalt 13 årsverk i den interkommunale IKT-enheten (DDØ).	Samlet nettoutgift på kr. 5,880 mill. Gjennomført driften som planlagt, men med noen forsinkelser på prosjekter. Oppgradering av telefonsentral og fiber til Songe skole er flyttet fra 2014 til 2015. Deltatt i flere DDØ-prosjekter, noen er forsinket.
Legetjeneste	Samlet netto utgiftsramme på kr. 4,789 mill. i 2014. Kommuneoverlege 0,6 årsverk og 6 private fastlege-hjemler før vedtatt endringer, jfr. k-sak 97/13. Behandlingstak på 7950 pasienter, behandler p.t. 7845 pasienter. Deltaker i interkommunal legevakt i Arendal.	Samlet nettoutgift på kr. 5,480 mill. Gjennomført kommunal overtagelse av Tjenna legekantor fra høsten 2014, og kommunalisert 2 private fastlegehjemler. Behandlingstak på 7930 pasienter, og behandlet 7781 pasienter pr. desember 2014. Kjøpt tjenester tilsvarende 0,6 årsverk som kommuneoverlege i 2014. Inngått avtale om felles kommuneoverlegestilling med Risør kommune, som blir operativ fra 01.04.15. Deltatt i evaluering av interkommunal legevakt i Arendal i 2014 (ass. rådmann).
Kultur og frivilligsentral	Samlet netto utgiftsramme på kr. 1,819 mill. Kulturrådgiver 0,3 årsverk i 2014. Frivilligsentral 1,0 årsverk. Tilskudd til Næs jernverksmuseum kr. 525.000,-. Tilskudd de 3 andre "fyrtårnene" kr. 163.000,-, tilskudd idrett kr. 175.000,-, lag og organisasjoner kr. 50.000,-, barn/unge kr. 40.000,- Aust-Agder Kulturhistoriske senter kr. 200.000,-, kulturelle skolesekk, kulturelle spaserstokken,	Samlet nettoutgift på kr. 1,585 mill. Som planlagt. Startet opp arbeidet med kommunedelplan for kultur. Nedsatt arbeidsgruppe. Arbeidet forventes sluttført i 2015. Rullert handlingsdelen i kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. 4 av 5 søknader om spillemidler fikk tilsagn i 2014. Sendt inn søknad om å bli årets kulturkommune i Aust-Agder. Søknaden nådde ikke opp, men resultatet ble en bevisstgjørelse og

	kulturpris m.m.	synliggjørelse av en stor frivillig innsats på kulturområdet. Det er gjennomført 7 møter i kulturnettverket. Gjennomført den kulturelle spaserstokken som planlagt i samarbeid med eldrerådet m.fl. Gjennomført den kulturelle skolesekken som planlagt med særlig fokus på Grunnlovs-jubileet. Frivilligsentralen har gjennomført flere store og mindre prosjekter i 2014 som; • Etablering av badeparken i Tjenna • Fattigdomsprosjektet • Mitt liv m.fl.
Næring	Samlet netto utgiftsramme på kr. 0,725 mill. i 2014. Næringsrådgiver 0,5 årsverk Tilskudd til interkommunalt næringsfond øst-regionen kr. 90.000, utgifter etablerersenteret kr. 70.000,- og turistinformasjon m.m. kr. 125.000,-.	Samlet nettoutgift på kr. 0,725 mill. Som planlagt med fokus på økt næringssamarbeid i østregionen. Utarbeidelse av forslag til strategisk næringsplan for Østre Agder. Utvikling av ny nettside for turistinformasjonen, og omorganisering av denne tjenesten.

Det har vært et krevende og aktivt år med mange, men målrettete fokusområder. Ressurs-situasjonen har vært utfordrende i 2014, og spesielt på ledelsessiden i 1. halvår. Fokus på helhetlig, overordnet og faktabasert ledelse har vært et område som er blitt videreutviklet i 2014.

Det er gjennomført og satt i gang mange store og små prosjekter, som har bidratt til å bedre kommunens omdømme. Arbeidet med å videreutvikle kommunikasjon, beredskap og intern kontroll er startet opp i 2014.

Det har vært fokus på å etablere gode og hensiktsmessige ledelses- og rapporteringssystemer i organisasjonen.

På flere av områdene er det behov for fortsatt fokus på forbedringer de nærmeste årene.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det er ikke gjennomført brukerråd eller kvalitetsdialog i 2014. Dette er et område som bør utvikles mer i retning av brukermedvirkning gjennom dialog og undersøkelser.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte i ansvarsområdet har underskrevet datainstruksen. Status med risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) er ikke gjennomført.

Avvik

Det er ikke meldt vesentlige avvik i ledelse og tjenesteproduksjonen.

Tilsyn

Det er gjennomført tilsyn med planer for sosial- og helsemessig beredskap i 2014. Tilsynet medførte flere avvik, som det arbeides med å få lukket.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Politikertilfredshet med rådmannsnivået	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Politikerundersøkelse blant faste kommunestyre-medlemmer (ny undersøkelse)	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapporter Regnskap
Ambisjonsnivå	Brukertilfredshet 4,0 (1-6 hvor 6 er best) Svarprosent 100	Medarbeidertilfredshet på 4,0 (1 – 5, hvor 5 er best) Svarprosent 80 Sykefravær 5,0 % (1,5 % korttid og 3,5 % langtid)	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme
Resultat	Ikke gjennomført	Medarbeidertilfredshet: undersøkelse ikke gjennomført. Sykefravær 4,2 %, hvorav 0,6 % korttid og 3,6 % langtid	Avvik -2,3 % fra netto budsjettramme

Politikerundersøkelse blant kommunestyrets faste medlemmer er ikke gjennomført i 2014 som følge av prioriterings- og kapasitetsmessige årsaker.

Sykefraværet har vært høyere enn tidligere år pga. noe langtidssykdom.

Det vises ellers til kommentarene ovenfor vedrørende avviket på økonomidelen.

FOKUSOMRÅDER

Strategisk ledelse og kommunikasjon

Fokus på helhetlig, overordnet og faktabasert ledelse har vært et område som er blitt videreutviklet i 2014. Det har også vært særlig fokus på prosjektstyring og forbedringer i 2014.

Samhandlingsreformen

Dette området har det vært noe mindre fokus på i 2014 enn i 2013. Det har vært mest fokus på evaluering av interkommunal legevakt i Arendal og utvikling av interkommunal ordning med kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH).

Barn og unges medvirkning

Det har vært fokus på å få opp aktiviteten til barn og unges representant i plansaker.

Tvedestrand kommunes fremtidige kulturstrategi

Arbeidet med planprogram for Kommunedelplan for kultur er startet opp.

Strategisk næringsutvikling, lokalt og regionalt

Det er utarbeidet utkast til strategisk næringsplan for Østre Agder.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Rådmannsnivå

- Strategisk ledelse, ressursstyring og kommunikasjon.
- Utvikle helhetlig boligstrategi for kommunen.
- Utvikle strategi for velferdsteknologi og strategi for gevinstrealisering ved bruk av IKT-verktøy.

Legetjeneste

- Iverksetting av felles kommuneoverlegestilling med Risør.
- Iverksetting av kommunal drift av Tjenna legekantor.

Kultur og frivilligsentral

- Barn og unges medvirkning.
- Utarbeide forslag til kommunedelplan for kultur (fremtidig kulturstrategi).

Næring

- Strategisk næringsutvikling regionalt og lokalt.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Ikke gjennomført i tradisjonell form, men gjennom møter i rådmannens ledergruppe og ved individuelle samtaler gjennom året. Videreføres i 2015 med leder- og resultatsamtaler med alle enhetsledere og ass. rådmann i regi av rådmannen.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er ikke registrert slike avvik i 2014.

Avholdte øvelser

Brannøvelse er avholdt i 2014.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er ikke gjennomført vernerunde i 2014 for dette tjenesteområdet.

Kompetansehevingstiltak

Deltatt i rådmannsutviklingsprogram i regi av KS-Agder, og ellers deltatt på ulike fag-seminarer innenfor de ulike tjenesteområdene.

Startet opp mellomlederopplæring for kull 1 som vil gå over 3 semestre. Gjennomføres med interne kursledere.

Deltatt på flere samlinger vedrørende velferdsteknologi.

Øyvind Johannesen
Ass. rådmann

8.2 ANSVAR 215 ADMINISTRATIV STØTTEENHET

TJENESTEOMRÅDER

Administrativ støtteenhet (økonomiteam, personalteam, service- og dokumentssenter, interkommunalt skatteoppkreverkontor, biblioteket) server enhetene i kommunene, samt yter tjenester til innbyggere og andre interessenter. Det inngår også fellesutgifter for enhetene, inklusive bedriftshelsetjeneste, i administrativ støtteenhet.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
15 226	11 378	11 844	11 575	269	2,3

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Administrativ støtteenhet har hatt et mindreforbruk på kr. 269.000,- i 2014. Dette skyldes innsparingstiltak som ble iverksatt. Enheten har ikke satt inn vikar ved sykdom, og øvrige budsjettposter har kun vært benyttet til helt nødvendige tiltak.

Enheten har 17,4 årsverk. Det er for øvrig ingen endring i antall årsverk i 2014. Det har i 2014 vært to på arbeidsmarkedstiltak deler av året i enheten, i tillegg arbeidsutprøving på en person.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Tjenesteområde	Volum/aktivitet, måltall	Volum/aktivitet, resultat
Team økonomi	2,4 årsverk fordelt på 3 ansatte. Hovedaktivitet; Regnskap, innfordring, økonomiplan, budsjett, tertialrapport og årsmelding	Målsettingen er oppnådd i 2014. Vedrørende innfordring så foreligger det plan/avtale på de saker som ikke er løst innen fristen på 8 mnd. (10 saker i 2014). Nedgang i innfordringssaker fortsetter. Nytt innfordringssystem er innført i 2014.

		Forberedelse innføring av A-melding fra 01.01.2015. I tillegg føres nå regnskap for nytt selskap; Furøya IKS.
Team personal	3 årsverk fordelt på 3 ansatte. Hovedaktivitet: Lønn, fravær, refusjoner, bistå i ansettelsesprosesser, pensjon, oppdatere reglement. I 2013 ble det kjørt 1178 årsoppgaver/ lønns- og trekkoppgaver for Tvedestrand kommune inklusiv fellesrådet.	Målsettingen i team personal og lønn er oppnådd i 2014. Av ekstraordinære oppgaver er innføring av A-melding fra 01.01.2015. Hovedoppgjør lønnsforhandlinger har vært gjennomført. I 2014 ble det kjørt 1181 årsoppgaver/lønn- og trekkoppgaver.
Team service- og dokumentsenter	4,3 årsverk fordelt på 6 ansatte. Hovedaktivitet: Arkiv, post, kommunens hjemmeside, valg, ansattportal, politisk sekretariat, ekspedisjon og sentralbord I 2013 ble det journalført ca. 17.500 journalposter.	Målsettingen i 2014 er oppnådd i 2014. Arkivplanen er ferdigstilt, noen merknader fra tilsyn som skal rettes opp innen 31.03.15. Oppgradering av ePhorte til versjon 5 er gjennomført og ny innsynsmodul er tatt i bruk. I 2014 ble det journalført 18350 dokumenter.
Team skatt	4,8 årsverk fordelt på 5 ansatte (felles interkommunalt skatteoppkreverkontor for 5 kommuner i øst-regionen). Hovedaktivitet for alle 5 kommunene i øst-regionen: innfordring, arbeidsgiverkontroll (5 % av kommunens arbeidsgivere skal kontrolleres), skatteoppgjør, regnskap. I tillegg 0,2 årsverk som juridisk rådgiver for Tvedestrand.	Målene er i stor grad oppnådd. Resultatene er litt svakere enn i 2013. Det vises for øvrig til årsrapport fra kemneren for nærmere beskrivelse.
Biblioteket	1,7 årsverk fordelt på 4 ansatte. Hovedaktivitet: utlån bøker og andre media, formidlingsaktivitet, arena for arrangement, utstillinger og offentlig debatt.	Biblioteket har fortsatt gode tall å vise til, samt god tilgjengelighet til innbyggerne tross lav bemanning. Utlånstallet for 2014 er 28420, økning på 1338 fra 2013. Se målekart for måltall.
HR-arbeid og enhetsleder	1,0 årsverk som inkluderer enhetsleder og HR-arbeid. HMS-håndbok, personalreglement og retningslinjer, IA-arbeid, lønnsforhandlinger.	HMS-håndboka er revidert i 2014. Det er et godt samarbeid med vår IA-kontakt i NAV arbeidslivssenter, lokal NAV-kontakt og Vestmar bedriftshelsetjeneste. Vi har bistått enhetene etter deres behov, og også enkeltansatte. Erfaringen viser at det er en

		økende fleksibilitet i de fleste enheter for å løse ulike utfordringer. Samarbeidet med hovedtillitsvalgte i enkeltsaker har fungert veldig bra.
--	--	---

Hva vil vi spesielt fremheve?

- Innføring av A-melding fra 01.01.2015 har vært et tidkrevende prosjekt i 2014, innføringen så langt i 2015 har gått bra.
- Arkivplanen er nå ferdig, dette har vært en omfattende jobb for enkeltpersoner.
- Aktiviteten på biblioteket har fortsatt å øke i 2014.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte har underskrevet datainstruksen, og er kjent med informasjonssikkerhet.

Avvik i tjenesteproduksjonen

Det er ikke registrert vesentlige avvik i tjenesteproduksjonen i 2014.

Tilsyn

Statsarkivet har gjennomført tilsyn med arkiv i 2014. Det ble gitt pålegg, som skal rettes innen 31.03.15. Noen av påleggene må løses av/i samarbeid med DDØ.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet Biblioteket • Antall utlån • Antall besøkende på arrangement	Medarbeidertilfredshet og arbeidsmiljø Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse internt Biblioteket • Utlån - statistikk fra fagsystem • Manuell telling av besøkende på arrangement	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapporter Regnskap
Ambisjonsnivå	Gjennomført og evaluert brukerundersøkelser i egen enhet. Måltall: svarprosent 75 % og score på 4,0 (skala 1-6). Biblioteket • Utlån biblioteket: Mål: opprettholde tall fra 2013 som var 27082 • Måltall antall besøkende på arrangement for barn; min. 30 Arrangement for voksne; min. 20 • Gjennomført og evaluert brukerundersøkelse blant brukerne. • Måltall: Svarprosent 50 %.	Medarbeidertilfredshet; måltall 4,0 (skala 1-5). Svarprosent: 100 % Måltall sykefravær, maks 5 % Korttidsfravær, maks 1,5 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme
Resultat	Gjennomført og evaluert brukerundersøkelser i egen enhet.	Medarbeidertilfredshet; undersøkelse ikke gjennomført.	Avvik mindreforbruk på 2,3 % fra netto

	Måltall: svarprosent 55 % og score på 4,5 (skala 1-6). Biblioteket • Utlån biblioteket i 2014: 28420 • Det er gjennomført 18 arrangement for barn og ungdom, med til sammen 700 besøkende. • Det er gjennomført 13 arrangement for voksne, med til sammen 199 besøkende. • Det er gjennomført brukerundersøkelse blant brukerne. Se tabell under.	Måltall sykefravær, 4,3%. Hvorav korttidsfravær 1,8 % og langtidsfravær 2,5%	budsjettramme
--	---	--	---------------

Utvikling i sykefravær de siste årene;

År	Totalt fravær	Korttidsfravær	Langtidsfravær
2014	4,3 %	1,8 %	2,5 %
2013	8,9 %	2,2 %	6,7 %
2012	6,2 %	2,2 %	4,1 %
2011	8,5 %	1,9 %	6,7 %

Biblioteket viser fortsatt en økende utlånsvekst, og det er økning i antall arrangement. Det ble gjennomført brukerundersøkelse i bedrekommune.no i 2014. Svarprosenten var 17 %, og følgende resultat fremkom (én svært misfornøyd og seks svært fornøyd):

Hovedområder	Snitt Tvedestrand	Snitt Norge
Service	5,3	5,2
Brukermedvirkning	4,5	4,5
Bibliotekets utlånstilbud/utvalg	4,0	4,4
Bibliotekets lokaler	4,2	4,6
Tilgjengelighet	5,3	4,9
Informasjon	4,1	4,5
Helhetsvurdering	5,5	5,3
Snitt totalt	4,7	4,8

FOKUSOMRÅDER

Intern og ekstern service

Kommunikasjon

Heve kompetansen i egen enhet og generelt i kommunen

Disse forbedringsområdene er fremkommet på bakgrunn av bl.a. brukerundersøkelsen og tema i ledergruppa. Det har vært gjennomført en fagdag med tema service og kommunikasjon ved kommunikasjons- og beredskapsrådgiver. Dette temaet vil enheten jobbe mer med også i 2015.

Det er gitt tilbud om opplæring i ePhorte og Agresso for å styrke kompetansen til våre brukere.

Kompetanseheving i enheten vil fortsatt være et viktig satsningsområde.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Administrativ støtteenhet vil også i 2015 jobbe videre med fokusområdene intern og ekstern service, kommunikasjon og kompetanseheving. Dette med bakgrunn i gjennomført brukerundersøkelse, og at det stilles økende krav til kompetanse og endring innenfor våre fagområder.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Det er ikke avholdt medarbeidersamtaler med alle ansatte i 2014. Det er gjennomført jevnlige samtaler med ansatte fortløpende ved behov og etter ønske, men ikke under definisjonen og etter skjema medarbeidersamtaler.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er ikke registrert HMS-avvik, skader/ulykker/vold/trusler i enheten, men tiltak ble iverksatt i forhold til flere episoder med uønsket adferd i serviceområdet og biblioteket.

Avholdte øvelser

Brannøvelse er avholdt i administrasjonsbygget.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er ikke gjennomført vernerunder i 2014.

Kompetansehevingstiltak

I alle team er det gjennomført kompetansehevingstiltak i henhold til utarbeidet kompetanseplan. Noen av tiltakene ble gjennomført i mindre grad grunnet innsparingstiltak.

Tone Vestøl Bråten
Enhetsleder

8.3 ANSVAR 229 TVEDESTRANDSKOLEN

TJENESTEOMRÅDER

Barneskoler i Tvedestrand, Vestre Sandøya, Holt, Dypvåg og Songe, ungdomsskole på Lyngmyr, SFO ved alle barneskolene, interkommunal kulturskole, ledelse og administrasjon av enheten, skoleskyss, voksenopplæring og Leirskolen AS.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutgifter Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
88 105	66 935	68 109	67 960	149	0,2

Ordinær drift samlet har Tvedestrandsskolen et overskudd på 149.000 kroner. Skoleskyssen gikk med 595.000 kroner i overskudd. Dette var et resultat av skoleenhetens revisjon av skyss inntektene fra tidligere år, og som medførte flere større refusjoner. Innsparingene på 360.000 kroner ble tatt som beskrevet i 2. tertial for skolene samlet.

Vernepleiere er leid inn fra Oppfølgingsenheten til ekstraordinære tiltak rettet mot elever og veiledning av lærere og assistenter. Tiltaket har gitt en merkostnad på 150 000 kroner og ført til økt kunnskap for ansatte og bedring for elever i målgruppen.

Eldre enkeltvedtak på elev fra Holt skole på gjesteelevstatus i Arendal kommune beløper seg til 290.000 kroner. Dette er utenfor skolens budsjett og rektors fullmakt og vil bli fulgt opp i 2015.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

	GSI-data pr. 01.10.13	GSI-data pr. 01.10.14
Antall elever	733	708
Årsverk	116,26	122,49 *
Enkeltvedtak, spesped	76	76
Skyss elever	356	345
SFO	158	145
Kulturskolen antall elever	353	353
Voksenopplæringen	0	0
Ledelse og administrasjon av Tvedestrandskolen	1,55**	Ligger inne i det totale antall årsverk

* Endring i antall årsverk skyldes nye gjesteelever med tilhørende årsverk samt at enhetsleder og saksbehandler er tatt inn i de totale årsverkene for Tvedestrandskolen.

** På grunn av stort arbeidspress, har saksbehandler jobbet 75 % fast, det innebærer et overforbruk på 20 % stilling. Mye av arbeidet her er viet til skyss problematikken og innføring av nytt saksbehandlingssystem. Det vil også være mange oppgaver knyttet til farlig skolevei i 2015.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det er avholdt møte i skolenes samarbeidsutvalg.

- Fokus økonomi og skolens indre liv.

Informasjonssikkerhet

Det er ikke gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse).

Datainstruksen er ikke underskrevet av alle ansatte.

Avvik

Avvik i tildeling av spesialundervisning på Tvedestrand skole.

Tilsyn

Resultat fra forvaltningsrevisjon fra Arendal revisjonsdistrikt på oppdrag fra kontrollutvalget i Tvedestrand kommune. Konklusjon fra Arendal revisjonsdistrikt:

“Tvedestrand kommune bør vurdere om det er behov for en gjennomgang for å undersøke hvorfor elever som får spesialundervisning i Tvedestrand tildeles vesentlig flere timer enn i sammenlignbare kommuner, og om det er et reelt behov for dette.

Tvedestrand kommune bør vurdere om ressurstilodelingsmodellen bør justeres noe, slik at skolene får jevnere utgangspunkt med hensyn til ressurser til henholdsvis spesialundervisning og ordinær undervisning.

Tvedestrand kommune bør fortsette å rette fokus på kvaliteten på individuelle opplæringsplaner og evalueringen av disse. Dette er viktige dokumenter for å evaluere effekten av spesialundervisningen, og er et viktig beslutningsgrunnlag for nye sakkyndige vurderinger og enkeltvedtak.”

Revisjonsbemerkningene er fulgt opp i 2014 og følges tett opp i 2015.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Elever/foresatte	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Trivsel, skoleresultater, hjem/skole samarbeid	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Elevundersøkelsen, foreldreundersøkelsen og nasjonale prøver	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	<u>Elevundersøkelse:</u> På skalering 1-5 ønsker vi å ligge over 4 på elevundersøkelsen. <u>Nasjonale prøver:</u> På nasjonale prøver er målet å ligge over landsgjennomsnittet i fagene matematikk, norsk og engelsk. <u>Grunnskolepoeng:</u> Resultater i 10. klasse bør gi et gjennomsnitt tilsvarende 40 grunnskolepoeng.	<u>Mål:</u> Godt arbeidsmiljø og god helse. Sykefravær på 4,5 %. <u>Resultat:</u> Sykefravær Korttids: 1,6 % Langtids: 2,9 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjetttramme
Resultat	<u>Elevundersøkelse:</u> Skala 1-5. Tvedestrandskolen har et snitt på 4,2.	Medarbeiderundersøkelse ikke foretatt.	Avvik +0,2 % fra netto budsjetttramme

	Det skåres høyest på: Trivsel, støtte fra lærere, støtte fra hjemmet, felles regler og lite mobbing. Laveste skår er på elevdemokrati. På nasjonale prøver ligger Tvedestrandskolen over fylkesgjennomsnittet og over landsgjennomsnittet. Dypvåg skole utmerker seg i særdeleshet med høye skår og er årsaken til det totale resultatet. Grunnskolepoeng: 37,4	Sykefravær på 5,2 %, hvorav korttid 1,4 % og langtid 3,8 %	
--	--	---	--

- Dypvåg, Holt og Songe skoler har utmerket seg med gode resultater på de nasjonale prøvene i engelsk, norsk og matematikk på 5. trinn. Resultatene ligger godt over landsgjennomsnittet.
- Lyngmyr skole ligger fremdeles under lands- og fylkessnitt på grunnskolepoeng.
- Elevundersøkelsene gjenspeiler trivsel og godt læringsmiljø.
- Kulturskolen Øst i Agder driftes med god kompetanse, mange arrangementer og ulike prosjekt, eksempelvis fiolinundervisning i skolen som er nytt av året.

FOKUSOMRÅDER

Ledelse

Rektor på Songe skole begynte studier ved rektorskolen BI. Det er i 2014 fokusert på ledelse i rektorgruppa med fokus på personalledelse og budsjettkontroll.

Tverrfaglig samarbeid, Barnehageenheten, Ressurssenter for barn og unge, PPT og Oppfølgingsenheten

Dette er et resultat av et ønske om tettere og mer helhetlig samarbeid mellom enheter som har samme målgruppe. Psykisk helse-prosjektet som er initiert av Utdanningsdirektoratet og Helsedirektoratet, har også en uttalt forventning om samhandling og kompetansedeling. Dette har fungert bra og vil fortsette i 2015.

Tidlig innsats

Tidlig innsats er også en del av det psykososiale helsearbeidet og i samarbeid med andre etater. Dette gjennomsyrrer også tankegangen rundt målrettede tiltak og ressurstilgang for de aller yngste i grunnleggende ferdigheter.

FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER

- Spesialpedagogiske tiltak og tilpasset opplæring
- Rett kompetanse på rett plass
- Grunnskolepoeng
- Tydelig ledelse
- Skoleutbygging

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Det er avholdt medarbeidersamtaler med alle ansatte og seniorsamtaler med de aktuelle arbeidstakerne.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er registrert flere avvik både av bygningsmessig karakter og elevrelaterte. Disse er rapportert inn i QM+ eller direkte til rett instans. De er rutinemessig fulgt opp, men ikke alt er på plass. Eksempel; reparasjon av heis på Songe skole.

Avholdte øvelser

Brannøvelser er avholdt etter plan og instruks. Det er også avholdt førstehjelps - og livredningskurs for enkelte ansatte i skolene.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerundene er avholdt i henhold til instruks. Merknader er meldt inn til rette instanser og tiltak iverksettes etter prioritering, tidsplan og ressurser.

Kompetansehevingstiltak

Tiltak	Målgruppe	Ansvar
Gnist-ungdomsskolesatsningen	Alle lærere på ungdomsskoletrinnet	Utdanningsdirektoratet og skoleeier
Vurdering for læring	Lærere på ungdomsskoletrinnet	Utdanningsdirektoratet og skoleeier
Skolen som arena for psykisk helse	Alle ansatte i Tvedestrandskolen og ressurspersoner i familiehuset, Oppfølgingsenheten og Barnehage-enheten	Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og skoleeier
Økt læringsutbytte	Tvedestrandskolen, lærere, rektorer og skoleeier	Utdanningsdirektoratet
IKT	Alle lærere	Skoleeier
Lærende regioner	Lærere, rektorer og skoleeier	Fylkesmannen
Fagdialoger	Lærere	Skoleeier
Fokus på kompetanse i assistent og fagarbeidergruppa	Assistenter og fagarbeidere	Skoleeier
Videreutdanning lærere	Lærere	Utdanningsdirektoratet/fylkesmannen/skoleeier
Videreutdanning merkantilt personale	Merkantilt ansatte	Skoleeier
Etter- og videre-utdanning spesial- og sosialpedagoger	Lærere/fagarbeidere	Skoleeier/ Utdanningsdirektoratet

Med skoleeier menes kommunestyret, ordfører, rådmann og enhetsleder.

Elisabet Christiansen
Enhetsleder

8.4 ANSVAR 230 BARNEHAGEENHETEN

TJENESTEOMRÅDER

Drift av de fem kommunale barnehagene Lyngbakken, Skriverstua, Bøkli, Villa Utsikten og Grotten, tilskudd til private barnehager, spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn, samt drift av enhetsleders kontor.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
45 664	37 326	38 033	36 982	1 051	2,8

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Ordinær drift

Samlet har de kommunale barnehagene et mindreforbruk på 656.000 kr. Det lå an til en innsparing på om lag 160.000 kr i 2. tertialrapport. Dette er et resultat av lavere lønnskostnader og innkjøp som resultat av begrenset ansettelsesstopp og innkjøpsstopp som ble vedtatt i juni. Det er også en innsparing ved at vikaren ofte er billigere enn den fast ansatte da denne ofte har lav ansiennitet eller er ufaglært. Denne stoppen har vært en belastning for de ansatte i barnehagene, og det er kun for en begrenset periode at det går å gjennomføre en slik ansettelses- og innkjøpsbegrensning. Det er god budsjett disiplin blant styrerne i de kommunale barnehagene. Styrerne jobber tett opp mot enhetsleder og de andre styrerne gjennom året, og det er kultur for å hjelpe om en av barnehagene har økonomiske utfordringer.

Tilskudd private barnehager

I budsjettprosessen la vi inn en forutsetning om en forskriftsendring som senere har fått virkningsdato først f.o.m. 1.1.15. I tertialrapporten anslo vi en merutgift på om lag 1.000.000 kr. Ved avregning er det endelige tallet en merutgift på 367.000 kr. Dette er et resultat av et mindreforbruk i de kommunale barnehagene og en lavere pensjonskostnad enn forutsatt.

Gjesteplasser for barn bosatt i andre kommuner har resultert i en merinntekt på 464.000 kr. Anslaget i 1. og 2. tertialrapport var på om lag 500.000 kr.

Som rapportert i 2. tertial, ble utgiften til kompensasjon for søskenmoderasjon til de private barnehagene lavere enn budsjettet. Totalt ble det et mindreforbruk på 87.000 kr.

Samlet ble det et mindreforbruk på 184.000 kr.

Spesialpedagogiske tiltak og assistenthjelp til førskolebarn

Spesialpedagogiske tiltak og assistenthjelp til førskolebarn har et mindreforbruk totalt på om lag 200.000 kr. Dette er et resultat av lavere lønnskostnader og innkjøp som resultat av begrenset ansettelsesstopp og innkjøpsstopp som ble vedtatt i juni. Det er også et resultat av satsing på forebygging og tidlig innsats. Det satses på økt bruk av pedagoger som arbeider systematisk og målrettet.

I vedtatt budsjett for 2014 har Barnehageenheten 52 årsverk.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Kommunen har i alt 394 godkjente barnehageplasser. Fordelingen mellom de ulike driftsformene er som følger:

Godkjente plasser	Måltall 2014	Resultat 2014
Kommunale barnehager	260	260
Ordinære private barnehager	124	124
Sum private familiebarnehager	10	10
I alt	394	394

Pr. 15.12.14 var det 317 barn i alderen 1-6 år som har barnehageplass i Tvedestrand kommune. Disse er fordelt på fem kommunale og seks private barnehager.

Barn i alderen 3-6 år bruker én barnehageplass, mens barn i alderen 0-2 år bruker to barnehageplasser.

	Måltall		Resultat pr 15.12.14	
	Barn over 3 år 2013/2014	Barn under 3 år 2013/2014	Barn over 3 år	Barn under 3 år
Kommunale barnehager	136	70	145	64
Ordinære private barnehager	74	25	73	26
Sum private familiebarnehager	4	6	4	5
I alt	214	101	222	95

Det er henholdsvis 66 % av barna som går i kommunale barnehager og 34 % som går i private barnehager.

Ved hovedopptaket i 2014 fikk alle med lovfestet rett tilbud om barnehageplass. Utover dette fikk alle tilflyttere med barn født innen 31.08.13 tilbud om barnehageplass. Det ble også tilbudt barnehageplass til barn født etter 31.08.13.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det er ikke avholdt kvalitetsdialog i 2014. Det er avholdt møter i samarbeidsutvalgene i de ulike barnehagene. Det er også avholdt et felles møte for alle samarbeidsutvalgene der matservering i barnehagene var tema.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte har signert datainstruksen.

Avvik

Det er registrert avvik i tjenesteproduksjonen.

Tilsyn

Det er avholdt branntilsyn i Skriverstua. Et avvik i forhold til kontroll og ettersyn av installasjoner ble funnet. Avviket er nå lukket.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse – skala fra 1 til 6	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Resultat: 3,5 – 5 Deltakelse: 65 %	Medarbeidertilfredshet: 4 Fravær totalt: 8 % (2,5 % korttid og 5,5 % langtid)	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme
Resultat	Resultat: 5,2 Deltakelse: 72 %	Medarbeidertilfredshet: Undersøkelse ikke gjennomført Fravær: totalt 9,8 %, hvorav 8,0 % korttid og 1,9 % langtid	Avvik +2,8 % fra netto budsjettramme

Medarbeiderundersøkelse

Det er ikke avholdt medarbeiderundersøkelse i 2014.

Sykefravær

De ansatte har en stor arbeidsbelastning og er sårbare for fravær. Den totale arbeidsmengden oppleves som stor. Langtidsfraværet i enheten er høyt, men det er en nedgang med 3,9 prosentenheter fra 2013. Fraværet skyldes kjente årsaker og kroniske lidelser. Det arbeides med nærværarbeid i samarbeid med lege, bedriftshelsetjenesten og NAV. Korttidsfraværet er lavere enn forventet. Ansatte i barnehage er svært utsatt for smitte, og det vil alltid være korttidsfravær.

Brukerundersøkelse

Undersøkelsen ble gjennomført i de fem kommunale barnehagene i oktober/november og ble avsluttet 15. desember 2014.

Undersøkelsen er nettbasert, og tjenesten leveres av <http://www.bedrekommune.no>

Svarprosenten totalt for enheten var 72 %.

Undersøkelsen benytter en skala fra 1 til 6, der 6 er høyeste skår.

Samlet resultat for Barnehageenheten:

	Tvedestrand 2013	Tvedestrand 2014	Snitt Norge 2014
Resultat for brukerne	5,2	5,3	5,1
Trivsel	5,2	5,4	5,2
Brukermedvirkning	4,9	5,0	4,8
Respektfull behandling	5,3	5,5	5,4
Tilgjengelighet	5,1	5,1	5,4
Informasjon	5,0	5,1	4,8
Fysisk miljø	4,6	4,8	4,7
Generelt	5,3	5,4	5,2
Snitt totalt	5,1	5,2	5,1

Vi ser en positiv utvikling totalt.

Vi har utfordringer i enheten med to gamle og til dels uegnede barnehagebygg. Dette belyses nærmere i barnehageplanen.

FOKUSOMRÅDER

Tverrfaglig samarbeid med skoleenheten og Familiehuset - RBU

Det er avholdt samarbeidsmøter mellom de ulike enhetene. Samarbeidet med skolen har fokus på overgang mellom barnehage og skole slik at barnet ivaretas på en god måte. Samarbeidet med Familiehuset RBU foregår gjennom Kvelloarbeidet. Det er i 2014 etablert et observasjonskorps bestående av medlemmer fra begge enhetene. Korpset skal hjelpe barnehagene å avdekke barn/familier som er sårbare.

Tidlig innsats

Arbeidet i Kvellokorpsen er en viktig del av arbeidet med tidlig innsats. I tillegg arbeider spesialpedagogene med forebyggende arbeid i alle barnehagene i kommunen. De bistår barnehagene med å kartlegge og sette i verk målrettede tiltak både for enkeltbarn og grupper.

Ledelse

Det har vært arbeidet aktivt med styrergruppa og fokus på ledelse. Det har vært fokus på personalledelse samt ressursstyring og internkontroll.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

- Tilsyn
Det utarbeides en tilsynsplan som skal gjelde f.o.m. 2015.
- Tverrfaglig samarbeid med fokus på Tvedestrandskolen, Familiehuset RBU (inkl. PPT) og Plan, miljø, eiendom
- Barnehageutbygging – planarbeid og prosess

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Medarbeidersamtale er avholdt med alle medarbeidere i enheten. Det er også avholdt senior-samtaler med de medarbeidere som er 55+.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er ikke registrert vold eller trusler. Det er registrert noen skader på barn under lek. Disse er registrert i HMS-avvikssystemet Qm+.

Avholdte øvelser

Det er avholdt brannøvelser og førstehjelpskurs for alle ansatte. I tillegg er det avholdt livredningskurs for ansatte som benytter svømmebassenget på Lyngmyr. Dokumentasjon på øvelsene ligger i den enkelte barnehage og i Ephorte.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er avholdt vernerunde i alle fem barnehagene. Det er avvik på tekniske forhold vedrørende bygg, renhold og utelekeplassene. Det psykososiale arbeidsmiljøet er bra. Det er imidlertid et stort arbeidspress på den enkelte avdeling med store barnegrupper, og stor sårbarhet for fravær hos de ansatte. Avvikene er registrert i Qm+.

Kompetansehevingstiltak

Det er gjennomført kurs for alle ansatte i regi av fylkesmannen der tema var: “ Jakten på den gode barndom” med Kari Pape.

Det har vært arrangert kurs for styrere og pedagogiske ledere der tema var: “Profesjon i endring” med Kirsten Horrigmo. Her var fokus lokalt utviklingsarbeid med utgangspunkt i lokalmiljø/nærmiljø i rammeplanen.

Det har vært arbeidsseminar for styrere og pedagogiske ledere med fokus på innhold i, og arkivering av foreldresamtaler.

Linda Brevik
Enhetsleder

8.5 ANSVAR 240 PLAN, MILJØ OG EIENDOM

TJENESTEOMRÅDER

Drift av alle kommunens bygninger (inkl. skoler, barnehager, helseinstitusjoner og Furøya). Boligkontoret, boligtilskudd og bostøtte, byggesaksbehandling, oppmålingstjeneste, planarbeid, reguleringsarbeid, havnevesenet, miljøvernarbeid, landbruksforvaltning og viltforvaltning.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
36 694	21 799	23 230	22 239	991	4,3

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Overskuddet på kr. 991.000,- har flere årsakssammenhenger nærmere beskrevet i tabellen nedenfor:

Tjeneste	Mindreutgift Merinntekt	Merutgift Mindreinntekt	Merknad
Forsikring bygninger	151.000		Ny og bedre forsikringsavtale
Strøm	332.000		Mild vinter, lav spotpris
Husleie kommunehus	53.000		Mindre enn budsjettert
Lønn vedlikehold	607.000		Ansettelsesstopp, salg av tjenester og utført nytt tak Songe med egne fagarbeidere.
Renhold Strannasenteret	371.000		Effektiviseringsgevinst ny organisering og nye innkjøpsrutiner
Renhold andre bygg	229.000		Ansettelsesstopp + salg renholdstjenester til andre
Kart og oppmåling	270.000		Økt volum oppdragsmengde uten økte utgifter.
Planarbeid og regulering	274.000		Ikke kjøpt så mye konsulent som forutsatt – behovet kommer i 2015
Husleie omsorg/eldrebolig		113.000	Avvik budsjett (inkl. Olav Sverres vei)
Bygningsvedlikehold		242.000	Planlagt merarbeid + forsikringsskade
Byggesaksbehandling		262.000	Svikt i aktivitet
Salg til boligstiftelsen		325.000	Mindre salg av tjenester
Småbåthavn		53.000	Svikt i inntekt havneavgift
Havnevesen og brygger		151.000	Merforbruk bryggeanlegg
Landbruksforvaltning		97.000	Økt stillingshjemmel midlertidig
Miljøvernarbeid		75.000	Inntektssvikt
Andre avvik summert	22.000		Summen av merinntekt-merutgift
Sum	2.309.000	1.318.000	
OVERSKUDD		991.000	Enhetens samlede overskudd
	2.309.000	2.309.000	

Antall årsverk

Eiendom	Vedlikehold bygg/anlegg	Renhold	Bolig- kontor	Bygge- sak	Opp- måling	Plan	Land- bruk	Miljø	Havn
1	9,2	11,2	1,3	3,4	1,1	1,5	0,8	1,3	0,2

Sum årsverk: 31 (antall ansatte 38).

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Tjenesteområde	Volum/aktivitet-måltall 2014	Volum/aktivitet-resultat 2014
Byggesaksbehandling og tilsyn	4- 500 saker/år. Gebyrinntekter 2,5 mill./år.	Samme antall saker som tidligere, men mindre omfattende
Arealplanforvaltning	8-10 private planforslag. Kommunale arealplaner.	5 private planforslag, flere kommunale planer. Grenstøl, Byløft, kommuneplan etc.
Kart og oppmåling	Digitale kart og planer, oppmåling. Omsetning ca. kr. 1 mill./år.	Økt volum og inntekt pga. feltoppmålinger
Eiendomsforvaltning	Kjøp, salg og eiendomsdrift. Varierende aktivitet.	Egen rapport utarbeidet, refereres månedlig.
Boligfinansiering	Lån og tilskudd. 12- 15 millioner årlig.	Utlån kr. 10 mill. Tilskudd kr. 695.000
Forretningsførsel boligstiftelse	Omsetning 12 millioner, 146 leiligheter, 5 styremøter.	Omsetning 12 mill. 158 leiligheter 4 styremøter
Landbruksforvaltning	Konsesjonssaker, økonomiske støtteordninger, vilt.	Se egen rapport i vedlegg.
Landbruksforvaltning	Konsesjonssaker, økonomiske støtteordninger, vilt.	2 omdisponeringssaker etter jordloven § 9 (3 daa dyrka jord omdisp.) 13 delingssaker etter jordloven § 12 14 konsesjonssaker, inkludert boplikt Produksjonstilskudd og avløser-tilskudd. Netto utbetalt for begge søknadsomganger i 2014 - kr. 5,7 mill. på 57 søknader. Regionalt miljøprogram(RMP) Utbetalt kr 137 000,- til 15 søkere Spesielle miljøtiltak (SMIL) Innvilget kr. 185.000,- til 12 søkere Husdyrhold og viltforvaltning, se vedlegg
Miljøvernarbeid	Miljø saker, natur og friluftslivforvaltning.	Aktivt år med mange prosjekter. Se vedlegg
Havnedistrikt	Saksbehandling etter havne-	1 sak om moringer i Sagesund

	og farvannsloven.	
Bygningsdrift/vedlikehold	Kommunen 25.700 m2 Stiftelsen 10.200 m2.	Tilført ca. 1100 m2 ved omsorgsboligene i Olav Sv. Vei.
Nybygg/investering	Prosjektledelse, kvalitet og økonomikontroll.	Gjennomførte prosjekter i 2014 Olav Sverres vei Lagt om tak på Songe Skole Ferdigstille spiserom i Søsterdalen Ny bil til vaktmester Nye lokaler til fritidsklubben Større rengjøring av ventilasjonskanaler
Brygger og havneanlegg	Vedlikehold og drift 130 utleieplasser, gjestehavn og 12 kommunale brygger.	Det ble lagt ut nye moringer på flytebryggene i havna etter en internkontroll av disse.
Renhold	Vaskeareal 2013= 15.700 m2. Vaskeareal 2014 =18.900 m2.	Nytt areal Olav Sverres vei 600 m2
Praksisplass for tømrer	Personer blir tildelt fra NAV	4 personer har deltatt i dette tiltaket. Det er utført ca. 300 dagsverk og to personer er kommet ut i ordinært arbeid.

Lovkrav og anbefalte normer for noen av tjenestene, sammenliknet for faktiske produksjon i 2013, se tabell som følger (nøkkeltall produksjonen).

Tjeneste	Norm/krav	2014 Måltall	2014 Faktisk saksb.tid
Byggesak enkle	21 dager	15 dager	5 dager
Byggesak andre	84 dager	40 dager	23 dager
Klagesaker	84 dager	60 dager	62 dager
Reguleringsplaner	Ingen	350 dager	290 dager

Brukerråd og kvalitetsdialog

Dette er ikke gjennomført i 2014

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte har underskrevet datainstruksen. Det gjennomføres ROS-analyser i alle større plan- og prosjektoppgaver.

Avvik

- Olav Sverres vei – avvik når det gjelder manglende prosjektering av støttemurer.
- Brygge Sandøykilen og brygge Sandbukta-Lyngør forsinket.
- Flere avvik på brann- og el-anlegg i 2013. Avvikene er blitt lukket fortløpende i henhold til prioriteringer i egen handlingsplan.

Tilsyn

Det er gjennomført 2 tilsyn fra fylkesmannen ved enheten:

1. Forvaltningskontroll for landbruksforvaltningen i kommunen
2. HMS ved gjennomføring av et større byggeprosjekt (Olav Sverres vei)

Kun mindre avvik registrert etter tilsyn. Avvikene er lukket.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet. Saksbehandlingstid. Byggetid.	Medarbeidertilfredshet Sykefravær Medarbeidersamtaler	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse Qm+ Statistikkføring fagsystem Avvik fremdriftsplan	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk. Vurdering fra medarbeider samtale (løft teknikk)	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	-Bruker 4,5 (skala 1-6) -Overholde lovbestemt saksbehandlingstid - Ingen avvik i fremdriftsplan uten at det er rapportert tidlig.	Medarbeidertilfredshet 4,0 (skala 1-5) Sykefravær maks 5 % Korttidsfravær: maks 1,5 % Medarbeidervurdering 8,0 (skala 1-10)	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme.
Resultat	-Bruker 5,5 (byggesak) -Har overholdt lovbestemt saksbehandlingstid - Ingen større avvik i fremdriftsplan uten at det er rapportert tidlig.	Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført. Sykefravær 4,4 %, hvorav korttid 1,4 % og langtid 3,0 %.	Avvik 4,2% fra netto budsjettramme. (Overskudd)

FOKUSOMRÅDER

- **Tilpasse enhetens organisering og kompetanse til vedtatte oppgaver.**
Kommunestyret har vedtatt en ambisiøs økonomiplan der skal investeres ca. 250 mill. de nærmeste år. I tillegg er det vedtatt at vi skal delta i regionale planoppgaver og idrettshall ved den nye videregående skolen, samtidig som vi har et ambisiøst program for gjennomføring av kommunale arealplanoppgaver. Enhet for plan, miljø og eiendom er ikke dimensjonert for å kunne ivareta så mange parallelle oppgaver, og det er nødvendig å ruste enheten for å kunne løse oppgavene.
- **Prosjektgjennomføring**
De store prosjektene vi står foran krever en prosjektorganisering og prosjektledelse som kan gjennomføre prosjektene kostnadseffektivt og med riktig kvalitet. Det er her nødvendig å utnytte kommunens samlede administrative ressurser på en god måte, samtidig som vi må tilføre ny kompetanse innenfor fagområdene prosjekteringsledelse, prosjektledelse, kontrahering og leveranse/kvalitetskontroll. Det er en viktig lederoppgave å få systematisert dette arbeidet effektivt.
- **Samarbeid på tvers av enhetene**
Uten et godt samarbeid på tvers av enhetene vil det slik vi er organisert være helt nødvendig med et godt samarbeid for lykkes med de to fokusområdene nevnt ovenfor.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Som fokusområdene.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

12.

Avholdte øvelser

Enhetens fagarbeidere deltar og bidrar med organisering av brannøvelser ved kommunale bygg i samarbeid med stedlig brannvernleder.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader\ulykker\vold\trusler

Intet spesielt registrert.

Kompetansehevingstiltak

- Gjennomført språkkurs for renholdere med behov for norskopplæring.
- Diverse fagkurs og fagmesser av kortere varighet for enhetens fagarbeidere.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerunder ved andre enheter medfører forslag om tilpasning og utbedring på bygninger og uteanlegg. Det har vært fokus på sikring med gjerder rundt barnehagebygg.

Svein O. Dale

Enhetsleder

8.6 ANSVAR 245 TEKNISK DRIFT

TJENESTEOMRÅDER

Kommunalt verksted, kommunale veier, parkering, skjærgårdspark, brann-/feiervesen, parker, grøntareal og lekeplasser, miljøgruppa, Tvedestrand badepark, Lyngmyr idrettsanlegg, kommunale badeplasser, tilskudd båtselskap, vann og avløp, kommunale avgifter, planarbeid.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
32 440	1 845	2 212	1 823	389	17,6

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Avviket på 17,6 % er blant annet som resultat av innkjøps- og ansettelsesbegrensninger.

Tjeneste	Mindreutgift Merinntekt	Merutgift Mindreinntekt	Merknad
Verksted/maskinutgifter		-134.629,-	Brøyting gir merkostnader til drivstoff og reparasjoner.

Lønn vedlikehold	733.716,-		1,5 årsverk vakant deler av året.
Kommunale veier		-670.906,-	Ras og brøyting gir merkostnader.
Veilys		- 237.500,-	Merforbruk strøm og vedlikehold etter skader på anlegg.
Parkering		-371.835,-	Merkostnader til parkerings-automater, og lavere inntekter enn budsjettet.
Feiervesen	102.365,-		Mindreutgifter til kjøp av feie-tjenester fra brannvesenet.
Brannvesen		-140.180,-	Merutgifter til drift av interkommunalt brannvesen, samt ikke budsjetterte opplæringsutgifter.
Skjærgårdstjenesten	121.935,-		Innsparing etter vedtak juni.
Lyngmyr Idrettsanlegg		-79.317,-	Skade på gjerde og bytte av lyspærer
Vann	381.516,-		Flere tilkoblinger og innsparing på vedlikehold grunnet god oppfølging.
Avløp	544.599,-		Innsparing på vedlikehold grunnet god oppfølging, samt mindreutgifter til bortkjøring av slam.
Andre avvik summert	139.164,-		
Sum	2.023.295,-	1.634.367,-	
Innsparing		388.928,-	Enhetens samlede innsparing
Balanse	2.023.295,-	2.023.295,-	

Årsverk

Sted	Antall ansatte	Årsverk
Adm. bygg	4	3,6
Vann og avløp	5	5,0
Vei	3	2,5
Miljø/skjærgård	4	3,2
Parkering	1	0,5
Totalt	17 ansatte fordelt på 14,8 årsverk	

Enheten har en full stilling på vann- og avløp som har stått vakant siden 1. april 2014. Dette skyldes et langtidsfravær, samt en 0,5 årsverk ved vei som er vakant fra 1. september 2014. Ingen av disse stillingene ble besatt som en følge av innkjøps- og ansettelsesbegrensninger fra juni 2014.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Tjenesteområde	Volum/aktivitet, måltall	Volum/aktivitet, resultat
Kommunalt verksted	Vedlikehold av 25 biler, 2 lastebiler, 1 traktor og 4 maskinredskaper, samt en sekshjuling, gressklippere, tilhengere, etc.	Vedlikehold av maskinparken er krevende. Deler av maskinparken har behov for fornyelse.
Kommunale veier	Brøyting/vedlikehold av 55 km	Mye nedbør ga overskridelse

	vei, hvorav 30 km er asfaltert. Pluss 25 km grusveier i distriktene.	av budsjettet. Lite klager på brøyting. Tre ulike ras medførte kostnader til fjellsikring. Veistandarden er dårlig, pga. for trange rammer til vedlikehold.
Vei-/gatelys	Vedlikehold av omkring 1 400 gatelys.	Vedlikehold har fungert, men det har vært noen skader på lysanlegg grunnet vær.
Kommunale parkeringsplasser	Brøyting, vedlikehold av ca. 750 P-plasser og parkeringskontroll av 435 plasser.	Fungerer bra på sommeren. Sporadisk kontroll på vinteren.
Park/grøntareal pluss lekeplasser	Klipping/vedlikehold av grøntareal i hele kommunen, pluss Najaden på Lyngør.	Bra resultat, men stor aktivitet har gjort det utfordrende å holde rammen.
Brann-/feiervesen	Oppfølging av avtale med brann- og feiervesen.	Avtalen er fulgt opp.
Lyngmyr idrettsanlegg	Vedlikehold, vanning og merking av baner.	Fotballgruppen har avtale om klipp og vanning av banen. Vedlikehold utført av Golfklubben har fungert fint.
Kommunale badeplasser	Vedlikehold og søppelhåndtering.	Fungert fint.
Tilskudd båtselskap	Oppfølging av avtale.	Avtalen er fulgt opp.
Skjærgårdspark	Renovasjon av Skjærgårdsparken med egen båt, samt utføre oppdrag for Statens naturoppsyn (SNO).	Tømt 299 containere a/660 l. Hatt oppdrag fra Statens Naturoppsyn, forskere og Politiet. Mye besøk.
Miljøgruppa	Drive arbeidstreningstilbud.	Stor aktivitet med 876 dagsverk fordelt på 23 personer. 18 fra NAV, 2 til skole/arbeid, 6 fortsetter, 5 målretta tiltak, 1 flyttet og 4 har sluttet.
Tvedestrand badepark		Utsetting og opptak, samt noe oppfølging på drift. Nytt i 2015. Teknisk drift har hatt mannskaper på befaring, kurs, og satt ut anlegget, fulgt det opp, og tatt det opp for lagring. Ca. 50 dagsverk.
Vann	Ca. 112 km med kommunale vannledninger. Ett vannbehandlingsanlegg, 10 pumpestasjoner, 3 høydebasseng. 2395 abonnenter.	Det har vært jobbet aktivt med lekkasjesøk. Spesielt sommervann ga merarbeid grunnet lekkasjer. Lekkasjer er redusert.
Avløp	Ca. 140 km med kommunale avløpsledninger. 2 renseanlegg og 77 avløspumpestasjoner. 2 794 abonnenter.	Mye lekkasjer på ledningsnett. Utbedret område på Fiane. Rensekrav er overholdt.

Kommunale avgifter	Ajourhold og oppfølging av tilkoblinger og kommunale gebyrer.	Følges godt opp. Fokus på å få flere påkoblinger.
Planarbeid/saksbehandling	Følge opp planarbeidet og saksbehandling innenfor fagområdene.	Utfordrende med lav bemanning. Rehabiliteringsplan for vann og avløp er utarbeidet.
Prosjekter	Følge opp vedtatte prosjekter.	Stor aktivitet og mange prosjekter. Se eget vedlegg.

Måloppnåelse

Enheten har hatt høy aktivitet og fått utført mange oppgaver med begrensede midler. De ansatte har stått på for å finne løsninger og arbeidsmoralen er høy. Resultatet viser god måloppnåelse innenfor vann- og avløpstjenester. Innenfor vei og maskinpark viser det seg vanskelig å holde budsjettrammene. Vi hadde tre ras som krevde sikringsarbeider, og store nedbørsmengder ga overskridelse på brøytebudsjettet. Veivedlikeholdet blir skadelidende, og veistandarden svekkes. Underskudd på veilys skyldes strømavgifter, og skader på veilys. Underskudd på brann kommer av at anslaget var for lavt. Lyngmyr idrettsanlegg fikk overskridelse på grunn av en omfattende skade på gjerdet rundt kunstgressbanen, samt bytte av lyspærer for anlegget. Innsparingen på vakante stillinger gir merarbeid til de ansatte, og resulterer i utsettelse av noen oppgaver.

Enheten har lyktes spesielt godt med aktivitetstilbudet i miljøgruppen. Her har det vært en økning fra 625 til 876 dagsverk (40 %) i forhold til 2013. Det har også blitt utført mange småreparasjoner på vannledninger, noe som har redusert lekkasjer. Det har vært arbeidet jevnlig med små forbedringer på anleggene for vann og avløp, dette ser ut til å gi lavere vedlikeholdskostnader.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det er ikke avholdt møter i brukerrådet 2014.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte i enheten har underskrevet datainstruksen.

Avvik

Det er fortsatt mange avvik med overløp fra ledningsnett avløp. På vei hadde vi tre ras. Videre var det mange klager på rekkverk på kommunal vei på Songe.

Tilsyn

Enheten har hatt tilsyn av Mattilsynet, og fikk et pålegg for manglende liste over risiko-abonnenter. Listen er utarbeidet og godkjent.

Arbeidstilsynet ga enheten pålegg om å etablere skille mellom ren/uren sone, og utbedring av garderobeforhold på renseanlegget. Kommunen har vedtatt ombygging av anlegget i 2015.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Mål: God brukertilfredshet. Vurdert av brukerrådet som bra. Starter med brukerundersøkelse i 2014.	Mål: Godt arbeidsmiljø. Resultat 4,0 (skala 1-5) Langtidsfravær maks: 5,0 % Korttidsfravær maks: 1,5 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme ekskl. vann, avløp og feiing.
Resultat	Ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2014.	Det er ikke gjennomført en medarbeiderundersøkelse i 2014. Fravær: 3,5 %, hvorav langtidsfravær 2,6 % og korttidsfravær 0,9 %	Avvik 3,4 % overforbruk fra netto budsjettramme ekskl. vann, avløp og feiing.

Sammenlignet med 2013 er det totale sykefraværet redusert med 5,7 prosentenheter, fra 9,2 % til 3,5 %. Langtidsfraværet er redusert mest, men enheten er liten og da vil variasjoner være store selv om få er syke. Arbeidsmiljøet er godt ved enheten.

FOKUSOMRÅDER

Jobbe for en effektiv og profesjonell parkeringsdrift

Dette vil være krevende, og må tas videre med en gjennomgang av hele parkeringsordningen.

God prosjektstyring – holde tidsrammer og budsjett

Mandagsmøter med rapportering til rådmannen gir bedre oversikt over framdrift. Enheten har fokus på dette området.

Redusere lekkasjer på vann- og avløpsnettet fra dagens 50 % til 40 %

Det er jobbet aktiv med lekkasjesøk, og reparasjon av lekkasjer på ledningsnett. Et større tiltak på avløp Fiane er gjennomført, samt mange småreparasjoner på vannledninger.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

- Arbeide for å redusere lekkasjer, og utbedringer i tråd med vedtatt rehabiliteringsplan.
- Styrke kompetansen innen prosjektstyring.
- Jobbe videre med å sikre robuste tjenester.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Alle ansatte ved enheten har hatt medarbeidersamtale.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Ingen registrerte HMS-avvik eller skader i 2014.

Avholdte øvelser

Det er avholdt kurs i førstehjelp, samt en beredskapsøvelse for vannforsyning med test av mobilt kloreringsanlegg.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerunder er avholdt i henhold til årshjul. Små avvik er rettet opp, og avvik som gjelder garderobeforhold på renseanlegget vil bli utbedret i 2015.

Kompetansehevingstiltak

Enheten har nå to båtførere. En har båtførerbevis og VHF-sertifikat, og den andre har i tillegg fullført opplæring for å føre båt med inntil tolv passasjerer. Det er videre gjennomført opplæring i vann- og avløpsbehandling, maskinførerkurs og sjåførkurs for yrkessjåfører med kl. 2-sertifikat.

Anton Thomassen
Enhetsleder

8.7 ANSVAR 250 OMSORG OG REHABILITERING

TJENESTEOMRÅDER

Sykehjem (institusjon), hjemmehjelp og avlastningstjeneste, hjemmesykepleie, Dypvåg bofellesskap, personlige assistenter og støttekontakter for voksne og eldre, psykiatritjenester for voksne, rehabiliteringstjenester, samt driftstilskudd til private fysioterapeuter. Psykiatritjenesten ble som resultat av omorganiseringen i Omsorg og rehabilitering (OR) og Oppfølgingsenheten (OE) overført til OE 01.09.2014.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
110 347	82 400	83 384	86 369	-2 985	-3,6

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

I 2. tertialrapport 2014 ble det bebudet et merforbruk i OR på kr. 1,5 mill. Regnskapet viser et netto merforbruk på ca. kr. 3,0 mill.:

Lønn og sosiale utgifter kr. 120`
(korrigert for refusjon sykelønn, fødselspenger og ferielønn)
Andre utgifter kr. - 496`
Inntekter kr. - 2609`

Korrigert for ressurskrevende bruker (reduksjon i årsverk), der tiltaket ble avviklet medio juni 2014 skulle budsjettramme vært korrigert ned med ca. kr. 0,6 mill. Det betyr at det reelle merforbruket er på ca. kr. 3,6 mill.:

Lønnsutgifter	kr. - 2,2 mill. (korrigert for økte refusjoner med ca. kr. 0,7 mill.)
Andre driftsutgifter	kr. - 0,5 mill.
Svikt i salgsinntekter	kr. 0,9 mill

Merforbruket på lønn og sosiale utgifter har sammenheng med «pukkelkostnader» i forbindelse med omorganiseringen. Merkostnadene sees i sammenheng med: Etablering av ny lederstruktur, opprettelse av nye funksjoner til hverdagsrehabilitering og tildeling. I en overgang var det i implementeringsfasen nødvendig å opprettholde «gammel» organisering. Dette førte til en et merforbruk på ca. kr. 1,4 mill. Det resterende merforbruket skyldes i hovedsak to forhold: 1) Merforbruk til ferievikarer på ca. kr. 0,5 mill. Dette som følge av at fastvikarene i større grad ble benyttet til å dekke sykefravær som økte med 2,5 prosentenheter sammenlignet med 2013. 2) Merforbruk på overtid med ca. kr. 0,3 mill. Dette som følge av forskyving av vakter i de tilfeller man ikke fikk inn vikar. Økonomisk konsekvens av omorganiseringen er innarbeidet innenfor rammen i budsjettet for 2015.

Merforbruket på andre utgifter skyldes i hovedsak kjøp av vikarer fra vikarbyrå, grunnet mangel på ordinære vikarer.

På inntektssiden fikk enheten inn ca. kr. 0,9 mill. mindre enn budsjettet. Dette skyldes svikt i salgsinntekter – det vil si mindreinntekter på korttidsopphold hybel, mindreinntekter på salg av mat og mindreinntekter på vederlagsbetaling for opphold i sykehjem.

Årsverk

Ved begynnelsen av året hadde OR totalt 130,8 årsverk – herav:

- Fast grunnbemanning m/110,4 årsverk
- Faste årsverk til syke- og ferievikarer m/9,5 årsverk
- Resurskrevende brukere 10,9 årsverk

Antall årsverk ble redusert pr. 01.08.14 med 6,8 årsverk som følge av avvikling av tiltak rundt ressurskrevende bruker. Pr. 01.09.14 ble Psykisk helse med 7,5 årsverk flyttet over til Oppfølgingsenheten.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Endret organisering og innfasing av nye tjenester, gir konsekvenser for planlagte tjenester, i særlig grad bruk av rehabiliteringsressursene. Ny organisering av tildeling av tjenester og kvalitetskoordinatorfunksjonen ble iverksatt 01.09.14, hverdagsrehabilitering 15.10. og endring av arbeidslag i hjemmebaserte tjenester 08.12.14.

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Følgende tjenesteområder og aktivitetsnivå ligger til grunn for enhetens budsjettamme og årsverk:

Sykehjem, omsorgsboliger, korttidshybler, boliger psykisk helse, hybler psykisk helse og Dypvåg bofellesskap – budsjettet ramme og kapasitet i 2014:

Tjeneste	Plasser	Gjennomsnittlig belegg – måltall	Gjennomsnittlig belegg – resultat
Sykehjem	46	100 %	96,5%
Omsorgsboliger	43	98 %	98,7%
Korttidshybler *)	11	90 %	64,1%
Boliger psykisk helse	10	98 %	98,5%
Hybler psykisk helse	4	90 %	
Dypvåg bofellesskap	10	90 %	70%

Tabellen definerer det aktivitetsnivå og kapasitet som ligger til grunn for budsjettramme og årsverk i 2014.

*) Korttidshyblene driftes av hjemmesykepleien i samarbeid med rehabiliteringsavdelingen og kjøkkenet.

Som tabellen viser har sykehjemmet i 2014 hatt en beleggsprosent på i underkant av 100 %. Antall utskrivninger fra sykehjemmet i 2014 var 42 personer. Beleggsprosenten på hybler er betydelig lavere enn året før, noe av dette forklares med antall utskrivninger i sykehjemmet og færre ligger på hybler i påvente av sykehjemsplass. Hyblene i psykisk helse har i 2014 stort sett blitt brukt til losji av vikarer fra vikarbyrå. Videre viser tabellen at det er gjennomsnittlig høyt belegg i omsorgsboligene. Ved bofellesskapet på Dypvåg har det gjennom året i snitt stått to ledige rom. Generelt i tjenesten beskrives pasientenes pleietyngde og kompleksitet i helsetilstand som krevende.

Hjemmetjenester – budsjettert ramme og kapasitet i 2014:

Tjeneste	Budsjetterte uketimeverk 2014 *)	Budsjetterte vedtakstimer 2014 *)	Iverksatte vedtakstimer (gj.snitt) 2014
Hjemmesykepleien	1 332	1 172	1 109
Hjemmehjelp	485	364	373

*) Forklaring: 1 uketimeverk = 35,5 arbeidstimer. 1 vedtakstime = den tid som brukes til direkte pasientkontakt.

Tabellen viser hvor mange vedtakstimer som kan gis innenfor budsjettramme og årsverk i 2014. Budsjetterte uketimeverk er brutto timeverk – dvs. at for å få frem «nettotid» til direkte pasientarbeid, må den enkelte ansattes arbeidstid som brukes til transport, dokumentasjon, møter, tlf., kontakt m/pårørende++ trekkes fra. I beregningen er det tatt utgangspunkt i at 75 % av den enkeltes arbeidstid – på dagtid, og til dels på kveldstid - går til direkte pasientkontakt (estimat).

Som tabellen viser, har det i 2014 gjennomsnittlig vært bedre balanse mellom budsjetterte og iverksatte vedtakstimer. Som konsekvens av omorganiseringen (som ble iverksatt fra 01.09.2014), har det vært nødvendig å omdisponere ressurser til nye funksjoner. Det innebar at antall budsjetterte vedtakstimer ble redusert med 172 timer pr. uke. Fra september og ut året har det derfor vært en viss ubalanse mellom kapasitet og behov.

Rehabiliteringstjenestene i Avdeling for tildeling, utvikling og innovasjon

Alle tjenestene i den tidligere Rehabiliteringsavdelingen er fra 01.09. organisert i Avdeling for tildeling, utvikling og innovasjon, TUI. For å styrke bærekraften i tjenestene på kort og lengre sikt, ble derfor tidlig innsats, forebygging og helsefremmende arbeid vektlagt. Resultatet av omstillingsarbeidet, ble at 30 % av den totale fysioterapiressursen for voksne, omdefinert. Hensikten er å styrke tverrfaglighet (fysioterapeuter inn i hjemmebesøk og vurderinger/saksbehandling) som gjennomføres forut for igangsetting av nye tjenester, og å "vri" rehabiliteringstjenestene til også å omfatte hverdagsrehabilitering, styrking av frisklivstilbudet og iverksetting av helsefremmende hjemmebesøk. Dette er elementer i en bærekraftig utvikling for Tvedestrand kommune der fysioterapeutenes kompetanse er vesentlig for gjennomføringen. Mestringstanken representerer en grunnleggende endring i pleie- og omsorgstjenestene, fra å gjøre for deg til å hjelpe deg til å klare det selv.

	Antall brukere måltall	Antall brukere resultat
Brukere registrert med fysioterapi individuelt: undersøkelse/behandling	110	109
Gruppetilbud: 1) Lavterskel trimgruppe for eldre m/varierende grad av funksjonssvikt	30	32
2) Trimgruppe for aldersdemente i sykehjem	8	avsluttet
3) Trening for mennesker m/kronisk lungelidelse	6	7
4) "Fredagstrening" – psykisk helse	2	avsluttet
Antall aktive brukere m/utlånte hjelpemidler fra hjelpemiddelsentralen	573	653
Treningstilbud til kommunens ansatte	64	71
Psykomotorisk fysioterapi	20	10
Friskliv		21
Hverdagsrehabilitering		15
Tverrfaglig Tildelingstjeneste		102

Tabellen definerer det aktivitetsnivå/kapasitet som ligger til grunn for budsjettramme og årsverk i 2014. Tallene er basert på status pr. 01.01.2014 (måltall) og pr. 31.12.2014 (resultat).

Psykisk helse

Psykisk helse har ca. 69 brukere, hvorav 10 bor i "Utsikten Bofellesskap". De resterende bor andre steder i kommunen. Psykisk helse har fortsatt problemer med å «rekruttere» brukere til hyblene. Dette til tross for at tilbudet er blitt «markedsført» i dialog med fastlegene og DPS. Andre kommuner har kommet med forespørsel om mulig interkommunalt samarbeid, da vårt tiltak kan gi et tilfredsstillende tilbud til noen av deres brukere. Som nevnt innledningsvis, ble psykisk helse overført til Oppfølgingsenheten den 01.09.2014.

Dette er vi fornøyd med

Gjennom endring av organisasjon og ledelse har OR blitt bedre rustet til å styrke bærekraften i samfunnet på kort og lengre sikt. Økt tverrfaglighet, vektlegging av mestring, tidlig innsats, forebygging og helsefremmende arbeid samt velferdsteknologi, er de viktigste grepene for å forhindre, eller utsette omfattende pleiebehov. Politikerne i Tvedestrand har erkjent at behovet for helsetjenester ville stige. Hovedgrepene som nevnt, er derfor lagt til grunn i kommune-

styrets junivedtak gjennom flere år, i Plan for tidlig innsats, i gjennomført kompetanseutvikling og som forutsetning for endring av organisering og ledelse i Oppfølgingsenheten og Omsorg og rehabilitering.

Vi er også fornøyd med at vi gjennom året har greid å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset etter avtale. Det har kun vært to tilfeller med til sammen tre døgn som er fakturert.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det er ikke avholdt brukerråd i 2014. Men enheten har gjennom sin sekretærfunksjon for Eldrerådet – som er enhetens brukerråd – en kontinuerlig dialog om saker der brukerråd er en naturlig samarbeidspart.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte i enheten har underskrevet datainstruksen. Det er i 2014 ikke gjennomført noen risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) vedrørende informasjonssikkerhet.

Avvik

	2012	2013	2014
Avvik ifb m/medikamenthåndtering	198	200	249
Avvik registrert som skade	1	0	2
Avvik registrert som trusler/trakassering/vold	37	14	84
Avvik etter vedtatt prosedyre i kvalitetssystemet og kvalitetsforskrift	173	214	208
Avvik sykehus	19	14	3
Fall	51	74	78
Brudd på avtale	374	399	410
Nestenulykker (manglende samspill, manglende sikring, motsetter seg hjelp, uhell)	12	43	25
Annet (mangelfulle rutiner, manglende sikring,, motsetter seg hjelp)	216	1	1
Totalt antall avvik	1028	959	1060

Det er problematisk å skille nøyaktig mellom avvikene meldt av OR og avvikene meldt av OE da systemet har vanskeligheter med å skille avvikene fra hverandre grunnet systemets oppbygging og inndeling av distrikt/tjenester.

Et høyt antall avvik er registrert som feilmedisinering grunnet mangelfulle rutiner og brudd på avtale. Flertallet av avvikene skyldes at helsepersonell har glemt å gi medisin til pasient/bruker eller at det ikke er gitt til pasient/bruker etter et faglig begrunnet valg, feil i medisindosett, samt at pasient/bruker har fått feil medisin eller medisin til feil tidspunkt. En høy andel av avvikene er registrert som fallulykker og nestenulykker, og er jevnt fordelt i sykehjem og hjemmetjenesten og årsaken er betegnet som uhell.

En høy andel avvik er betegnet som prosedyreavvik som omhandler brudd på vedtatte prosedyrer i kvalitetssystemet og kvalitetsforskrift. Hjemmetjenesten har registrert et betydelig høyere antall avvik betegnet som prosedyreavvik med begrunnelse mangelfulle rutiner og brudd på avtaler enn sykehjem. Sykehjem har registrert flere prosedyreavvik med begrunnelse manglende opplæring.

Det antas at det er underrapportering av avvik i OR når det gjelder alle kategorier. En av årsakene kan være uklarhet blant helsepersonell om hva et avvik innebærer, hvordan det skal

registreres og rutiner og kultur for avviksregistrering i de ulike arbeidslagene. Som resultat av organisasjonsendringene i enheten legger en til grunn at det i fremtiden skal bli bedre rammer for arbeidet med systematisk forbedring og oppfølging av avvikshåndtering i enheten.

Tilsyn

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn i enheten den 20. og 21.05.2014. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

- Om kommunen sikrer identifisering av ernæringsmessig risiko og underernæring hos pasienter i sykehjemmet og i hjemmetjenesten
- Om kommunen sikrer oppfølging av pasienter i sykehjem og i hjemmetjenesten for å forebygge og behandle underernæring.

Det ble funnet følgende avvik på det reviderte området:

“Tvedestrand kommune sikrer ikke i tilstrekkelig grad at det foretas en kartlegging og identifisering av ernæringsmessig risiko hos pasienter i sykehjem og hjemmetjenester.”

Følgende er gjort for å lukke avviket:

Med bakgrunn i avvik som ble funnet under tilsyn med ernæring, er det utarbeidet en plan for kvalitetsforbedring i sykehjem og hjemmetjenester i enhet for Omsorg og rehabilitering i Tvedestrand kommune. Planene er utarbeidet i samarbeid med representanter i Ernæringsgruppen i OR og er basert på tidligere bestemmelser fra møter i gruppen fra 2011-2012. Det er stort fokus i planene på kvalitetssikring, systematikk, like systemer, tverrfaglighet og internkontroll både når det gjelder identifisering, tiltak, dokumentasjon, oppfølging og evaluering, slik Fylkesmannen anbefalte under sluttmøtet. Tiltakene i planen er blitt implementert i praksis i 2014.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet Brukermedvirkning	Medarbeidertilfredshet og arbeidsmiljø Sykefravær Avholdte medarbeidersamtaler/senior-samtaler	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Skriftlig spørreskjema til brukere. Dialog i brukerråd	Medarbeiderundersøkelsen Sykefraværstatistikk Skalering på medarbeider-/seniorsamtaler	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Har gjennomført og evaluert brukerundersøkelse hvert 3. år Neste undersøkelse planlegges i 2015	Medarbeidertilfredshet på 4+ Sykefravær : Totalt 9% Langtid maks: 7 % Korttidsfravær maks: 2 %	Avvik + -0,5 % fra netto budsjettramme
Resultat		Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført Sykefravær: Totalt 12,5 %, hvorav langtidfravær 10,9 % og korttidsfravær 1,7 %	Avvik -3,6 % fra netto budsjettramme

Sammenlignet med 2013 har det totale sykefraværet steget med 3 prosentenheter, fra 9,5 % til 12,5 %. Langtidsfraværet har gått opp fra 7,8 % til 10,9 %, mens korttidsfraværet har gått opp fra 1,6 % til 1,7 %. Totalt for 2014 ligger fraværet 3,5 prosentenheter over måltallet. Det ble

ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2014. På økonomi er avviket 3,1 prosentenheter høyere enn måltall. Årsakene er beskrevet tidligere i dokumentet.

FOKUSOMRÅDER

Fokusområder, jf. budsjett 2014	Status pr. 31.12 2014
Samhandlingsreformen: Være i stand til å håndtere de ulike utfordringer som er definert i inngåtte avtaler m/sykehuset	Enheten håndterer avtalene i tråd med forutsetningene. Har et godt samarbeid med Sørlandet sykehus HF.
Tjenesten utføres i tråd med kvalitetsforskriften	Enhetens kvalitetssystem tilstreber fortsatt at man gjennom prosedyrer og retningslinjer ivaretar de ulike kvalitetskrav som fremkommer av kvalitetsforskriften. Dette er en kontinuerlig prosess.
Innovasjon: Ta i bruk/utvikle hverdagsrehabilitering som metode, ta i bruk og utvikle velferdsteknologi	Enheten har hatt samarbeid med Safemate vedrørende trygghetsalarmer – har tatt i bruk noen enheter. Enheten har hatt en ansatt på videreutdanning innen fagfeltet velferdsteknologi. Det er etablert egen fag-/arbeidsgruppe. Avdeling for tildeling, utvikling og innovasjon var i drift fra 01.09.2014. Implementering av endringer som følge av omstillingen skjer etter plan.
Rekruttere kvalifisert personell til ledige stillinger	Enheten opplever fortsatt problemer med å rekruttere kvalifisert personell til ledige stillinger. Enheten har også problemer med å rekruttere vikarer.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Fremtidige forbedringsområder for enheten er å ha fokus på:

- Avviksbehandling og internkontroll
- Legemiddelhåndtering
- Gode pasientforløp

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Som følge av omorganisering og endringsprosessen i enheten, har alle teamledere gjennomgått utviklingssamtaler. I tillegg har ledelsen hatt mange møter med ulike personalgrupper. Ansatte på «seniornivå» savner seniorpolitikk, mener denne er for lavt prioritert fra kommunens side.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Som det frem går av avviksrapporteringen ble det meldt om to stikkskader i 2014. Når det gjelder avvik som omhandler trusler og vold ble det meldt inn i alt 84 avvik. Jamfør det som er beskrevet tidligere om avvik er det vanskelig å få frem eksakt antall på hvordan avvikene er fordelt mellom OE og OR.

Avholdte øvelser

Det er i 2014 ikke avholdt brannøvelse etter plan. Da dette ikke ble gjennomført, er det i dialog med brannvesenet bestemt øvelse i mai 2015.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerunder er avholdt etter plan. Fremkomne avvik er meldt inn til rett instans og tiltak iverksettes etter prioritering og ressurser.

Kompetansehevingstiltak

I 2014 har OR gjennomført følgende kompetansehevingstiltak:

- En medarbeider ble våren 2014 ferdig med videreutdanning i avansert geriatrisk sykepleie (deltidsstudium over tre år, mastergrad) .
- Desentralisert sykepleieutdanning: Dette er et deltidsstudie som går over fire år. Vi har en medarbeider som ble ferdig utdannet sykepleier våren 2014.
- Videreutdanning i kreftsykepleie: En sykepleier startet høsten 2014 på denne videreutdanningen. Studiet er et deltidsstudium som går over to år.
- Videreutdanning for ufaglærte: seks medarbeidere går på videreutdanning som helsefagarbeidere.
- Interne kurs: 15 medarbeidere går på kursopplegget Eldreomsorgens ABC, forflytningskurs, medisinkurs, kurs i HLR, smittevern og Terapeutisk mestring av vold (TMV).
- I 2014 har OR sammen med de øvrige omsorgstjenestene i Østre-Agder-kommunene deltatt i hospiteringsordning på SSHF i forbindelse med etablering av "Kommunal øyeblikkelig hjelp" (KØH).

Reidar Georg Tveit
Enhetsleder

8.8 ANSVAR 255 OPPFØLGINGSENHETEN

TJENESTEOMRÅDER

Dagsenter med aktivitets- og arbeidstrening, voksenopplæring for utviklingshemmede, boveiledning, botilbud for utviklingshemmede over 18 år, avlastningstilbud til barn og unge, psykisk helse, oppfølging av personer med rus- og avhengighetsproblematikk, behandling av rusavhengige, samt salgs- og skjenkebevilling.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
26 319	20 833	22 971	23 770	-799	-3,5

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Avviket skyldes økt behov for avlastingstjenester. Det har vært økning i behovet både for barn og unge og en ny ressurskrevende bruker. For enkeltbarn er behovet så stort at tjenesten i praksis er en barnebolig. Merforbruk på dette området er meldt inn i tertialrapportene. Overskridelsene på dette tjenesteområdet ble totalt på 1,6 mill. kroner.

Overforbruket er mindre enn forventet i siste tertial 2014. Enheten tok flere grep, blant annet ble en dag på Marthaloftet stengt og en stilling i Oppfølgingstjenesten rus og psykiatri ble stående vakant i 4 måneder. Dette var løsninger som vi i ettertid ser fikk større konsekvenser for brukerne enn hva først antatt. Konsekvensene ser vi i form av for lite koordinering og kontinuitet, og nye relasjoner som er vanskelig for denne brukergruppen. Forebyggende rusarbeid ble nedprioritert i denne perioden, noe som kan gi konsekvenser på sikt.

Antall årsverk er 41,3 inkludert psykisk helse som ble en del av enheten 1. september 2014.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Tjeneste	Måltall 2014	Resultat 2014
Aktivitet og arbeidstrening:		
- Årsverk	4,63	4,63
- Antall brukere totalt	162	165
- derav antall brukere på Gården	43	52
- derav antall på Aktivitetsavdelingen	71	71
- derav antall på Marthaloftet	28	22
- derav antall på Huskestua – dagsenter for personer med demens	20	20
- Antall brukere ut i arbeid/skole	6	10
- Koordinert/arrangert arrangementer på og ved Strannasenteret	42	51
Oppfølgingstjenesten rus og psykiatri:		
- Årsverk	3,6*)	3,6*)
- Antall brukere	56	69 (3 gravide)
- Vedtakstimer i snitt pr. uke	57,1	59
- Antall legemiddelassistert rehabilitering timer pr. uke (LAR utleveringsenhet)	18	18
- Forebyggende rusarbeid pr. uke	4	2
Alderen for tjenestemottakerne i denne tjenesten er fra 13 til 70 år.		
Psykisk helse:		
- Årsverk		7,58
- Antall brukere totalt		84
- Antall brukere i bolig		11
- Vedtakstimer pr. uke		126

Tjenester til utviklingshemmede:		
- Årsverk	20,1**)	25,49**)
- Antall brukere totalt*)	20	25
- Antall brukere i bolig	6	12
- Vedtakstimer pr. uke	525	980
Antall brukere med individuell plan	26	31
Støttekontakt/omsorgslønn/brukerstyrt personlig assistent	15	32

*) Inkluderer 0,6 årsverk utplassert i aktivitet og arbeidstrening som må ses opp mot deres brukere.

**) Inkluderer ledelse og 30 % stilling som personalkonsulent for hele enheten.

Økningen i antall vedtakstimer og årsverk for tjenester til utviklingshemmede skyldes innflytting i Olavs Sverres vei med nye beboere.

Antall brukere i aktivitet og arbeidstreningstilbudet viser at det drives effektivt og at det gis tjenester til mange brukere på få personalressurser. Nedgangen i antall brukere på Martha-loftet i forhold til forventet antall skyldes at det var færre brukere der i den perioden som vi hadde stengt en dag.

Målet er å øke det forebyggende arbeidet til fire timer pr. uke igjen for 2015 nå som ressursene i denne tjenesten er på plass igjen.

Behovet for andre tjenester som koordinator, individuell plan og støttekontakt har økt. Deler av økningen som ses i tabellen over skyldes at vedtakstimenene til psykisk helse er telt med.

Enheten har lyktes spesielt godt med:

- Ti brukere på Gården har kommet videre til arbeid/arbeidstrening på høyere nivå eller utdanning. Det høye tallet skyldes nok et forbedret samarbeid med NAV og at snittalderen på deltagerne er lavere enn tidligere, den er nå under 30 år.
- Vi har fast samarbeid med sju frivillige som bidrar aktivt inn i mot aktiviteter til eldre. Det frivillige bidraget gir oss mulighet til å gi tilbud til flere brukere og med bedre innhold enn vi hadde klart uten de frivillige. I 2014 ble de frivilliges innsats hedret med festmiddag.
- Det er jobbet aktivt med heltid/deltid utfordringen. Åtte ansatte i tjenesten til utviklingshemmede har fått høyere stillingsprosent og det er laget en plan for at økningen fortsetter i 2015.
- Kompetansen innenfor psykisk helse, rus og avhengighet er nå samlet i en avdeling i samme enhet med felles ledelse. Dette gir større fagmiljø og en mer robust tjeneste for brukerne.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det er gjennomført ett møte i brukerrådet. På sakslista stod tertialrapport og informasjon om tjenestene. Det er utfordringer i forhold til oppmøte og til rådets mandat.

Informasjonssikkerhet

Ansatte har underskrevet datainstruks.

Det ble gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse i forhold til usikret nettverk i Utsikten, Lyngmyrveien 39. Nettverket er nå sikret.

Avvik i tjenesteproduksjon

Omfang (inklusive utvikling) og håndtering av meldte avvik i tjenesteproduksjonen.

År	Medisin Avvik	Brudd på kvalitetsforskrift og prosedyrer	Skadeavvergende tiltak, (bruk av tvang, utviklingshemmede)	Brudd på avtale	Andre avvik
2014	35	50	2	102	0
2013	19	21	1	98	4
2012	8	8	1	9	1
2011	4	11	1	55	3
2010	27	38	0	107	15
2009	12	55	1	-	-
2008	13	37	11	-	-

Det totale antall avvik har økt, det skyldes hovedsakelig at psykisk helse fra 2014 er en del av Oppfølgingsenheten og derfor er flere avvik som telles med. Det er vanskelig å skille nøyaktig mellom avvikene meldt av OR og avvikene meldt av OE slik vi bruker journalsystemet. Sammen må vi må lage bedre skiller i journalsystemet for å få ut mer nøyaktige rapporter.

Antall skadeavvergende tiltak er lavt og har holdt seg stabilt etter ny bemanningsmodell ble iverksatt. Det er fare for underrapportering her, det er derfor satt ned en gruppe med et spesielt ansvar for tvang og etikk.

Tilsyn

Ingen tilsyn i 2014.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse fra bedre kommune.no	Medarbeiderundersøkelse fra QM+ Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Svardeltagelse på minst 60 %. Score som landsgjennomsnitt.	Svardeltagelse på minst 70 %. Score på 4,0 (skala 1-5) Sykefravær 7,5 % 1,5 % korttidsfravær 5 % langtidsfravær.	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme.
Resultat	Ikke gjennomført for hele enheten. En kvalitativ undersøkelse er gjennomført ved Dalene Gård der brukerne gir positive tilbakemeldinger.	Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse. Sykefravær 8,8 %, hvorav 1,8 % korttidsfravær og 7 % langtidsfravær.	Avvik -3,5 % fra netto budsjettramme.

Sykefraværprosent i enheten tidligere år:

2013: 4,5 %

2012: 7,9 %

Til sammenligning hadde Habiliteringsenheten i Risør kommune (tilsvarer tjenester til utviklingshemmede), en sykefraværprosent på 9,76 % i 2014.

FOKUSOMRÅDER

Utvikling av tjenestetilbudet til utviklingshemmede i tråd med vedtatte planer

Utbyggingen av boligene er ferdigstilt og tjenestene er på plass. Det er gjennomført en kvalitetsutviklingsprosess for å tilpasse tjenesten best mulig innenfor tildelt ramme.

Utvikle gode ettervernmetoder og oppfølging for personer med rusavhengighet

Enkelte av metodene er implementert og enkelte jobbes det fortsatt med å få implementert. Sammen med Plan, miljø og eiendom har vi har ikke klart å følge prosessplanen for trinn to boliger til personer med rusavhengighet.

Utvikle dagtilbud til personer med demens i tråd med nasjonale føringer

Det har stort sett vært fulle grupper i 2014 og tilbakemeldingene fra brukere, pårørende og ansatte er gode. Forbedringsområdet her er å tilby plassene enda tidligere i demensutviklingsforløpet og samarbeide tettere med pårørende.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

- Iverksette bruk av velferdsteknologi i psykisk helse og i tjenester til utviklingshemmede.
- Planlegging av trinn 2-boliger til personer med avhengighetsproblematikk og innarbeide gode ettervernmetoder.
- Fortsette samarbeidet med Familiehuset og utvikle riktig faglig nivå på avlastningstjenesten.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Gitt tilbud til alle ansatte.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

År	Trusler, vold og trakassering	Skader, fall og nestenulykker	Politianmeldelser
2014	96	2	1
2013	28	3	1
2012	20	9	1
2011	23	4	3
2010	32	18	0
2009	32	9	3
2008	55	2	2

Antall trusler, vold og trakassering har økt i 2014. Økningen er størst innenfor tjenestene til utviklingshemmede.

Det er iverksatt tiltak i samarbeid med verneombud for å prøve å få ned trusler og vold. Ulike miljøterapeutiske tilnærminger prøves ut i samarbeid med Habiliteringstjenesten og det er tatt en gjennomgang av kompetanse, bemanning og turnusplaner for å sikre stabilitet og trygghet både for brukere og ansatte.

En trussel i oppfølgingstjenesten rus og psykiatri er politianmeldt.

Avviksrapportene er en kombinasjon av QM+ og fagsystemet Profil. Mulighet for enkelte feilføringer er tilstede. Vi må forbedre oss på å lage bedre rutiner for avviksføring i QM+.

Avholdte øvelser

Brannopplæring er ikke avholdt etter planen. Settes opp på våren 2015.

Obligatorisk opplæring i terapeutisk mestring av vold er gjennomført. Det er også gjennomført oppdatert sertifisering av egne instruktører i terapeutisk mestring av vold.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerunde er avholdt i henhold til instruks. Merknader er meldt inn til rette instanser og tiltak iverksettes etter prioritering, tidsplan og ressurser.

Kompetansehevingstiltak

2014 har vært et år med mange kompetansehevende tiltak i form av videreutdannelser. For å møte kravet til riktig kompetanse for tjenestene i Olav Sverres vei, avlastningstjenesten og boveiledning har vi gjennomført følgende tiltak:

- To vernepleiere har gjennomført videreutdanning innenfor feltet utviklingshemmede og psykisk helse.
- Seks ansatte har gjennomført videreutdanning i miljøarbeid på videregående nivå.
- En ansatt har gjennomført fem studiepoeng i velferdsteknologi.

I aktivitet og arbeidstreningstilbudet har to ansatte gjennomført utdanning i aktiv omsorg. En ansatt har gjennomført masterprogram med spesialisering i kommunalledelse.

Helene Tveide
Enhetsleder

8.9 ANSVAR 260 FAMILIEHUSET - RESSURSSENTER FOR BARN OG UNGE (RBU)

TJENESTEOMRÅDER

Barnevern, vertskommune for interkommunalt barnevern (BiØ) som har ansvar for undersøkelsessaker, interkommunal pedagogisk/psykologisk tjeneste (PPT) der Risør er vertskommune, helsestasjon med leger og jordmor, fysioterapitjenester, kommunale helse- og

omsorgstjenester for barn og unge under 18 år, kommunens krisesentertilbud der Arendal er vertskommune, gjesteelevsplasser i andre kommuner, fritidsklubb, ungdomsrådet.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
22 546	20 754	21 437	19 540	1 897	8,9

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Økonomi

Til 1. tertial ble det rapportert inn et forventet merforbruk på kr. 1 200 000. I kommunestyret i juni ble det vedtatt handlingsregler for ansettelses- og innkjøpsbegrensninger i 2014. Vedtaket fra kommunestyret ble fulgt opp.

Til 2. tertial ble det rapportert inn et forventet merforbruk for 2014 på kr. 450 000.

Regnskapet for hele året viser en innsparing på kr. 1 897 000 (+ 8,9 %). Resultatet ble mye bedre enn anslått pr. 2. tertial. Årsaken til dette og årsaker til avvik på årsbasis innen de ulike tjenesteområder er som følger:

- I budsjett 2014 var det en økning i fosterhjemsplasseringer med 50 % fra 2013. I rapporteringen pr. 2. tertial ble det samlet sett anslått et merforbruk i fosterhjemsplasseringer kr. 460 000. Ved årsslutt var det et merforbruk på kr. 480 000.

I andre barneverntiltak er det en innsparing på 1 430 000 kroner. I rapporten pr. 2. tertial hadde en anslått budsjettbalanse på området. Årsaken til innsparingen og til den positive økonomiske utviklingen i 3. tertial er i hovedtrekk at vi ikke har måttet benytte plassering i institusjonsbaserte tiltak og i tillegg har det vært innsparing i bruk av hjelpetiltak. Denne innsparingen var ikke tatt med ved rapportering pr. 1. og 2. tertial, da dette er svært uforutsigbart og utfordrende å beregne fram i tid.

- Grunnet nedbemanning med ett årsverk i PPT (budsjettvedtak for 2014 i Risør som er vertskommune) får Tvedestrand redusert utgiften med kr. 387 000 og ikke 200 000 som rapportert pr. 2. tertial.
- Grunnet nye fosterhjemsplasseringer i andre kommuner og vedtak fattet av Tvedestrandskolen ble det pr. 2. tertial et anslått merforbruk på kr. 250 000 på budsjett for gjesteelever som er i fosterhjem. Ved årsslutt var resultatet et mindreforbruk på kr. 75 000. Årsaken til innsparingen er at utgiftene ikke har blitt som antatt ved 2. tertial og kommunen har ikke blitt fakturert for alle gjesteelever i andre kommuner.
- I helse- og omsorgstjenesten er det en innsparing på kr. 105 000. Dette var ikke kjent ved rapporteringen pr. 1. og 2. tertial. Årsaken til innsparingen er i hovedsak at ikke alle vedtak har vært aktivert hele året.

- Enheten har innsparde lønnsmidler / administrasjonsutgifter på til sammen kr. 380 000. Av dette beløpet har barneverntjenesten en innsparing på kr. 224 000, årsaken til det er blant annet øremerkede midler fra Fylkesmannen. De andre tjenestene har en innsparing på kr. 5 000 til 70 000. Dette var ikke med ved rapporteringen pr. 1. og 2. tertial.

Enheten har et avvik på 8,9 % fra netto budsjettramme. Dette er ikke i samsvar med rapportering ved 1. og 2. kvartal. I etterkant så kan det se ut som at det kunne vært rapportert mer nøyaktig innsparing i tiltak i barneverntjenesten med ytterligere kr. 500 000 og på lønnsmidler /administrasjonsutgifter på kr. 200 000. Resultat utover dette er utenfor enhetsleders kontroll å kunne rapportere på.

Årsverk

Antall årsverk i Familiehuset er 13,84. Fra og med 01.09.14 fikk helsestasjonen en økning i antall årsverk for leger, dette medførte en økning på 0,05 i antall årsverk i enheten.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Barneverntjeneste	Måltall 2014	Resultat 2014
Årsverk fag/merkantil	5/0,2	
Antall meldinger	36*	83
Antall barn i hjelpetiltak, deriblant barn i fosterhjem/familiehjem*	112*	105
Antall barn under omsorg i fosterhjem	8*	12
Kommunal helse- og omsorgstjeneste		
Årsverk	0,2	0,2
Antall barn med støttekontakt/timer pr. uke	25/64**	19/62
Antall barn med omsorgslønn/timer pr. uke	6/30**	5/27
Antall barn med avlastning i hjem/helger pr. mnd.	11/14**	13/15
Helsestasjon og jordmortjeneste		
Årsverk helsesøster/jordmor/helsestasjon for ungdom/lege/merkantil	4,95	5
Antall konsultasjoner jordmor /”nygravide”	260/56**	312/64
Antall konsultasjoner helsestasjon 0 - 18 år	2 500***	2 000***
Fysioterapitjenester – barnefysioterapi		
Årsverk	0,8	0,8
Fritidsklubb/Ungdomsklubb		
Årsverk	0,64	0,64
Antall besøkende - beregnet ut fra et gjennomsnitt i månedene januar til april i vårhalvåret og fra september til desember i høsthalvåret	-	Gjennomsnitt vår – 20 Gjennomsnitt høst – 15

* Antall barn i tiltak pr. 31.06.13

**** Antall konsultasjoner pr. 01.10.13**

***** Antall konsultasjoner er et gjennomsnitt pr. år. 25 % får ytterligere oppfølging og oppfølging er også behovsprøvd utover de konsultasjonene som er lovpålagt.**

I 2014 hadde helsestasjon - helsesøstre en redusert bemanning i 100 % stilling i første halvår, jf. budsjettvedtak for 2014. Dette medførte et behov for å prioritere oppgavene og konsultasjonene nøye i tjenesten. Dette resulterte i at antall konsultasjoner som er lovpålagt ble prioritert, men allikevel noe redusert fra måltall (antall konsultasjoner er et gjennomsnitt pr. år). Den reduserte bemanningen gikk hovedsakelig utover den oppfølging som er behovsprøvd, både i helsestasjonen og i skolehelsetjenesten.

Andre aktuelle måltall	Pr. 31.12.13	Pr. 31.12.14
BiØ – antall undersøkelser, for alle fem kommunene	103	118
Svangerskapskurs	13	16
Helsestasjon for ungdom	102	106

Tvedestrand er vertskommune for Barnevernsamarbeidet i østregionen (BiØ) som har ansvar for undersøkelsessaker i barnevernet. BiØ har i 2014 hatt turnover i personalet og også fravær, som i 2013. Dette har medført at det har vært utfordrende for BiØ å rekke tidsfrister og å opprettholde kvalitet i undersøkelsessakene.

Innkjøps- og ansettelsesbegrensninger har medført at det har vært utfordrende å ivareta drift, videreutvikling og faglige oppdateringer i tjenestene.

I 2014 fikk Tvedestrand kommune ved Frivilligsentralen og Familiehuset tildelt midler til “Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom” fra Bufdir. Midlene har gitt muligheter slik at barn og familier som ikke har eget potensiale til ferie, kultur og fritidsaktiviteter har kunne fått tilbud om hyggelige opplevelser sammen. Både de som har mottatt tilbud og også ansatte i Tvedestrand kommune har vært takknemlige og også berørt av mulighetene denne tilskuddsordningen har gitt.

Enhetsleder i Familiehuset er sekretær for Tvedestrand ungdomsråd. Høsten 2014 ble det foretatt valg og nytt ungdomsråd ble etablert.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Enheten har ikke gjennomført brukerråd og kvalitetsdialog i 2014. Enheten har gjennomført brukerundersøkelse høsten 2014.

Informasjonssikkerhet

Enheten har ikke gjennomført ROS-analyse i 2014. Alle ansatte har underskrevet datainstruksen.

Avvik

Det har blitt meldt inn saker i avvikssystemet QM+, innmeldte saker er lukket, foruten avvik i fagprogrammet Win Med, i helsestasjonen. Avviket i fagprogrammet Win Med var ikke lukket ved årsslutt.

Tilsyn

Krisesenteret – “Tilsyn med kommunens plikt til å sørge for et krisesentertilbud”.

Det ble gitt pålegg om retting: Tvedestrand kommune må etablere et internkontrollsystem, jf. Krisesenterlova § 8, for å sikre at Østre-Agder krisesenter utfører sine oppgaver i samsvar med krav fastsatt i lov og forskrift. Avviket var ikke lukket ved årsslutt.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse – Skala fra 1 til 4.	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Svardeltagelse over 50 % Score på 2,5 – 4 og “litt enig”	Svardeltagelse over 50 % Score på minst 4,0 Sykefravær totalt: 7,0 % (korttid 2,0 % og langtid 5,0 %)	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme
Resultat	Svardeltagelse: Se kommentar under Score på: Se kommentar under	Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført Sykefravær totalt 2,4 %, hvorav korttid 0,7 % og langtid 1,7 %	Avvik 8,9 % fra netto budsjettramme

Bruker

Voksne: Til sammen svarte 71 på undersøkelsen. Av disse var 52 fornøyde med alt og resten av svarene var litt variable. **Barn:** Til sammen svarte 39 på undersøkelsen. Av disse var seks fornøyde med alt og resten av svarene var variable. Det var litt færre besvarelser på undersøkelsen i år sammenlignet med i fjor. **Totalt:** Brukerundersøkelse har gitt Familiehuset gode tilbakemeldinger og det har vært mulig å finne fram til realistiske forbedringspunkter. I 2015 skal det vurderes om brukerundersøkelsen skal avvikles i hver tjeneste.

Medarbeider

Sykefravær: Langtidsfravær og korttidsfravær er lavt, akseptabelt.

Økonomi

Se punktet økonomi under hovedoverskriften nøkkeltall – økonomi og årstall.

FOKUSOMRÅDER

Ny barnevernlov og interkommunal barneverntjeneste

Ny barnevernlov har utfordret tjenesten faglig og økonomisk – det har vært og er krevende å ivareta de faglige oppgavene som kommunen skal ivareta med de ressurser og økonomiske rammer som barneverntjenesten innehar.

Kommunestyret vedtok høsten 2014 å etablere en felles barneverntjeneste for kommunene Gjerstad, Risør og Vegårshei, der Gjerstad er vertskommune. Planlagt oppstart er 1.1.2016.

Fritidsklubb og ungdomsklubb

Fritidsklubben har i 2014 vært etablert i nye lokaler. Det har vært utfordrende for ansatte i Fritidsklubben å ivareta de oppgaver som skal gjøres utenfor åpningstid og ikke begrense antall åpningssuker i året med de ressurser som Fritidsklubben har.

Brukermedvirkning – Brukerundersøkelse

Brukerundersøkelsen i 2014 ble gjennomført, som i 2013, for voksne og barn fra 7 år, som benyttet seg av tjenestene fra Familiehuset i en gitt periode. Ansatte ønsker å få vite hvordan brukere som var i møte med dem som jobber i Familiehuset, opplever møtet.

Brukerundersøkelsen belyste følgende forbedringsområder for voksne: avtale tid til møte og tydeliggjøre tjenestetilbudet. For barn ble det tydelig at det må jobbes mer med skjema for at barna skal være mer trygge på hva det er de svarer på. Dette skal det jobbes med i 2015.

Tverrfaglig samarbeid med Barnehageenheten

Kvelloprosjektet/Kvelloarbeidet: Et observasjonskorps bestående av medlemmer fra Barnehageenheten og tjenestene i Familiehuset. Observasjonskorpset skal hjelpe barnehagene å avdekke barn/familier som er sårbare og identifisere barn i risikoutsatte livssituasjoner.

Oppfølgingsenheten

Det har vært samarbeidet i prosjektgruppen (Tigris): der hovedmålet er å hindre rusmidler under graviditeten og hindre belastende rusmiddelbruk blant sped- og småbarnsforeldre.

FREMTIDIGE FOKUSOMRÅDER

- Ny barnevernlov
- Etablering av interkommunal barneverntjeneste
- Tverrfaglig samarbeid med Oppfølgingstjenesten, Barnehageenheten og Tvedestrandskolen

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Det er avholdt medarbeidersamtaler og seniorsamtaler for de ansatte som var i arbeid og som enhetsleder har personalansvar for.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Trusler har forekommet overfor ansatte i barneverntjenesten. Debriefing og kollegastøtte har vært tiltak for å bearbeide trusselsituasjonene.

Avholdte øvelser

I samarbeid med vaktmester ble det avholdt en brannøvelse for ansatte i enheten.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerunde er avholdt i henhold til instruks. Merknader er meldt inn til rette instanser og tiltak iverksettes etter prioriteringer, tiltaksplan og ressurser.

Kompetansehevingstiltak

- To ansatte i barneverntjenesten, startet på kurs “Barnesamtalen DCM” i regi av RVTS.
- Teamleder i barneverntjenesten har deltatt på og avsluttet – “Coaching – lederutviklingsprogram”.
- Enhetsleder – begynte på masterutdanning i kommunal ledelse.

- Veilederkompetanse for foreldre – ICDP / COS kurs for helsesøstre og barnevern-tjeneste ble ikke gjennomført som planlagt grunnet redusert bemanning i helse-stasjonen våren 2014 og vedtak om ansettelses- og innkjøpsbegrensninger fra juni 2014.

Kristin de Lange Johannesen
Enhetsleder

8.10 ANSVAR 265 NAV

TJENESTEOMRÅDER

NAV-kontor, økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor og voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og attføringsbedrifter.

I denne omtalen har vi kun rapportert på den delen av NAV-kontoret som er kommunal. De statlige oppgavene som ligger til NAV-kontoret er ikke kommentert. Det gjør at vi ikke får frem kompleksiteten i kontorets oppgaver. NAV Tvedestrand har et statlig målekort der det månedlig rapporteres på 27 parametere, herav er tre kommunale parametere:

- Antall mottakere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt.
- Antall mottakere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt som er under 25 år.
- Utbetaling av økonomisk sosialhjelp skal være i henhold til budsjett.

I tillegg måles antall personer som mottar kvalifiseringsstønad.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
22 475	18 907	19 094	19 434	-340	-1,8

NAV Tvedestrand har i år et resultat som totalt sett er bra, over 1 000 000 kr. mindre i overforbruk enn i 2013. Men det er store forskjeller innen tjenestene.

Det er et underforbruk på ordinær drift på 110 000 kr. grunnet innsparingstiltakene som ble innført i juni 2014.

Introduksjonsstønadene har et underforbruk på 880 000 kr., hovedsakelig grunnet etableringer sent på året, permisjoner og ikke forlengede introduksjonsprogram.

Kvalifiseringsprogrammet hadde også et underforbruk, 500 000 kr., som skyldes færre søkere enn vi hadde forutsett.

Det store overforbruket er på økonomisk sosialhjelp, kr. 1 600 000 kr. Det er likevel i 2014 utbetalt nær 950 000 kr. mindre i økonomisk sosialhjelp enn i 2013.

NAV Tvedestrand har i 2014 hatt 8,1 årsverk budsjettert. Som et ledd i innsparingene har vi hatt 0,3 årsverk stående vakant høsten-14. Dette medfører noe lavere oppfølgingsintensitet på brukere, men vi har skjermet unge brukere under 25 år.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

	Måltall	Resultat	Kommentar:
Flyktninger	Motta 5 nye flyktninger I tillegg kommer familie- gjenforeninger.	I 2014 ble det bosatt 5 flyktninger i Tvedestrand. Det var ingen familie- gjenforeninger dette året.	Det er ikke mulig å forutsi hvor mange personer som vil komme til kommunen som familie- gjenforente. Vedtak om at en flyktning skal få familie- gjenforening fattes av UDI. I 2013 tok vi imot 8 personer ved familie- gjenforening. I årene 2010 – 2012 var det i snitt 3 personer pr. år.
Kvalifiserings- programmet	14 deltakere	10 deltakere i gjennomsnitt i 2014.	Kvalifiseringsprogrammet innvilges etter søknad. Det kan innvilges personer i yrkesaktiv alder som har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold.

Økonomisk sosialhjelp	Redusere antall personer (0-100 år) som lever av sosialstønad. (37 i 2013)	36 personer lever av sosialstønad.	Alle tall er gjennomsnittstall
	Redusere antall personer under 25 år som lever av sosialstønad (13 i 2013)	13 av disse er under 25 år.	Økonomisk sosialhjelp dekker livsopphold. Supplerende gis til de som ikke har nok til eget livsopphold, husleie, strøm og til bidrag til andre utgifter.
	Redusere antall med supplerende stønad.	Antall personer med supplerende stønad er redusert fra 21 ved årets inngang til 10 ved årets utgang.	Av dette er det kun en som har fått sosialstønad gjennom hele året. Det er kun to personer som fikk utbetaling i både januar og desember.
	For å holde budsjett må utbetalingene reduseres til 562.000 kr. pr mnd.	700.000 kr. er utbetalt pr. mnd. i økonomisk sosialhjelp.	Underforbruket på 433 000 kr. på kvalifiseringsstønad må også sees i sammenheng med dette, da det er samme brukergruppe. Statens veiledende satser for 2011 ble brukt som norm ved utregning av økonomisk sosialhjelp.

I 2014 har en lykket med å redusere kostnadene til økonomisk sosialhjelp. Dersom en ser dette i sammenheng med kvalifiseringsprogrammet har en redusert utbetalingene med om lag 1,3 millioner kr. fra 2013 til 2014.

Vi er også svært fornøyd med oppfølgingen av unge under 25 år.

Det er en økning i saker hos gjeldsrådgiver. I 2014 var kom det inn søknad om hjelp i gjeldssak fra 20 personer/familier. Fem av sakene har nå søkt om gjeldsordning. To av sakene har fått refinansiert gjeld med startlån fra Husbanken. I tillegg administrerer gjeldsrådgiver størstedelen av 20 frivillige og sju tvungne økonomistyringer.

Brukerråd og kvalitetsdialog

Det har ikke vært avholdt møter med brukerrådet i 2014.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte har underskrevet datainstruksen. Sikkerhets- og beredskapsplanen for NAV Tvedestrand ble oppdatert i juni-14.

Avvik

Ingen avvik i tjenesteproduksjonen er meldt.

Tilsyn

I 2014 har Fylkesmannen hatt tilsyn etter lov om sosiale tjenester – tilgjengelighet på telefon. Dette er et fylkesdekkende tilsyn som det ennå ikke er kommet resultater fra.

Arendal Revisjonsdistrikt IKS har hatt revisjon ved NAV Tvedestrand i november-14. Deres fokus var rettet mot rutiner/internkontroll på følgende områder:

- disponering av klienters midler med frivillig økonomistyringsavtaler,
- økonomisk sosialhjelp.

Ved kontroll av disponering av klientmidler fant de at regnskapene var fullstendige og fremstod ryddige og oversiktlige, med tilfredsstillende dokumentasjon av forvaltningen.

Ved revisjon av økonomisk sosialhjelp fant de ingen vesentlige avvik på området, og den interne kontrollen synes å være tilfredsstillende ivaretatt.

Riksrevisjonens undersøkelse av oppfølging av ungdom utenfor opplæring og arbeid – her fikk vi ingen avvik.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse Quest Back – skala fra 1 til 6	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Tertialrapport Regnskap
Ambisjonsnivå	Score som fylkesgjennomsnitt	Svardeltakelse på min 80 % Score på: 4,5 (skala 1 – 5) Sykefravær: under 6 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme
Resultat	5,1 i Tvedestrand 5,0 i fylket	Svardeltakelse 85 % Score på: 4,5 (skala 1 – 5) Sykefravær: 12,2 %, hvorav langtid 11,4 % og korttid 0,8 %	Avvik - 1,8 % fra netto budsjettramme

Brukerundersøkelsen er en QuestBack-undersøkelse som besvares av brukere som er i veiledningssenter på NAV. Her vil svarene være grunnlagt i både statlige og kommunale oppgaver.

Medarbeiderundersøkelsen er i statlig regi og rapporterer for både kommunalt og statlig ansatte.

Det høye sykefraværet skyldes langtidsfravær som ikke er arbeidsrelatert.

FOKUSOMRÅDER

Færre unge under 25 år som mottar økonomisk sosialhjelp

Vi er også fornøyd med oppfølgingen av unge under 25 år. En ser at det fremdeles er mange som følges opp, men det er brukere med sammensatte behov som følges opp over tid. Av de unge som mottar sosialhjelp som hovedstønad er det kun én person som får utbetaling i både

januar og desember. Selv om det er mange unge som får sosialstønad er det sirkulasjon i mengden.

Redusere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp

Her har vi lykket med å redusere, og vi ønsker å jobbe videre. Vi jobber samtidig med veiledning av brukere og kvalitet på vedtak.

Bedre integrering av flyktninger

Det er nå igangsatt et administrativt ad hoc-utvalg som jobber med faglige spørsmål omkring flyktninger.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Antall unge (under 25 år) som mottar sosialhjelp som hovedstønad og som ikke er i aktivitet i mer enn to uker.

Redusere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp

Bedre integrering av flyktninger

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Alle ansatte har hatt medarbeidersamtaler i 2014. Det ble gjennomført som en del av en intern prosess i forbindelse med omfordeling av oppgaver.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

NAV Tvedestrand har anmeldt 6 forhold til politiet i 2014. Alle forholdene går på trusler om vold/drap mot ansatte. Det er fattet utestengingsvedtak i flere av sakene.

Avholdte øvelser

Vi har gjennomført kurs/øvelse i forhold til trusler/trakassering og vi har hatt førstehjelpskurs.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er ikke gjennomført vernerunde i år. Sikkerheten for de ansatte er ikke bra, vi ser frem til renovere og sikrere lokaler.

Kompetansehevingstiltak

- Flere ansatte har deltatt på kurs i motiverende intervju.
- Modulopplæring i arbeidsrettet brukeroppfølging
- Diverse kurs i regi av Fylkesmannen – lover og regler i sosialforvaltningen
- Gjennomgang fra Ressurssenter for gjelds- og økonomirådgivning
- Kurs i håndheving av taushetsplikt

Åse Selaasdal
Enhetsleder

8.11 ANSVAR 283 BYLØFT

TJENESTEOMRÅDER

3-årig stedsutviklingsprosjekt med fokus på nedre bydel. Der det er naturlig vil tiltak kunne omfatte et større geografisk område enn det opprinnelige nedslagsfeltet for prosjektet. Prosjektet delfinansieres gjennom tilskudd fra Kommunal- og regionaldepartementet og Aust-Agder fylkeskommune. De 15 delprosjektene er ulike i innhold og omfang og de vektlegges ulikt. Derfor jobbes det på forskjellig måte med delprosjektene. Felles for alle er imidlertid visjon og overordnet prosjektmål:

“Nedre bydel skal fremstå som en innbydende og velstelt bydel, som har beholdt sitt særpreg og som er bedre tilrettelagt for aktiviteter året rundt. Gjennom aktiviteter og deltagende prosesser skal området utvikles og styrkes som byrom, fellesarena og møteplass.”

- *Nedre bydel skal være velstelt*
- *Nedre bydel skal beholde sitt særpreg*
- *Området skal bli bedre tilrettelagt for aktiviteter*
- *Utvikling gjennom deltagelse og medvirkning*
- *Prosjektet skal bidra til verdiskaping i nedre bydel*
- *Det skal forelegges oppdatert planverk som kan fremme videre utvikling.*

Opprinnelig var prosjektperioden satt til 2012-2014, men siden det først ble ansatt prosjektleder etter sommeren 2012 samt at det senere ble byttet prosjektleder ble det søkt om forlengelse av prosjektperioden hos departementet og fylkeskommunen. Dette ble innvilget og prosjektet avsluttes i løpet av 2015.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

Tallene i tabellen under er angitt i hele 1 000 kroner.

Brutto driftsutg. Regnskap	Netto driftsutgifter				
	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik i kr.*	Avvik i %*
1 322	150	48	48	0	0

* Positivt tall betyr mindreforbruk, negativt tall betyr merforbruk. Avvik i prosent er regnet av netto driftsutgifter i revidert budsjett.

Byløft har gjennom hele 2014 hatt et årsverk fordelt på to 50 %-stillinger.

NØKKELTALL – TJENESTER OG FORVALTNING

Aktivitetsnivå – måltall og resultat

Nedenfor følger liste over delprosjekter i Byløft. Aktivitet og volum for kommende budsjettår baserer seg på prioriteringer gjort av styringsgruppe og kommunestyre.

Delprosjekt		Aktivitet/ volum, måltall	Aktivitet/ volum, resultat
A	Opprusting av Hovedgata/Hulgata	Hjemles i eksisterende plan. Oppstart av planprosess.	Forprosjekt gjennomført
B	Avfallshåndtering	8 punkt for nedgravd renovasjonsløsning. Gjennomføringsfase.	Prosjektet er gjennomført
C	Bakkeskåt 2013	Ingen planlagte tilretteleggingstiltak i 2014	Brukt som arrangementsarena
D	Utleiepool for gl. butikklokaler	Medvirkningsprosess. Nettverksbygging mellom kommunen og gårdeiere. Utleie av lokaler.	Fargeveileder utformet. Flere private lokaler pusset opp og leid ut.
E	Møteplasser og arenaer	Kartlegging og tilrettelegging av mindre plasser. Rådgivingstjeneste til private.	Museumshagen og passasje ved Broms. Midlertidig byrom foran hotellet
F	Rådhuset	Bruksavklaring.	Forprosjekt igangsatt.
G	Arrangementer og aktiviteter	Det gjennomføres ulike arrangement og aktiviteter. Omfanget er avhengig av initiativ og engasjement hos innbyggerne.	SANS for mat, SANS for jul, Bybåt m.m.
H	Kunstnerisk utsmykking	Gjennomføringsfase.	Inngår i havneplan og Hovedgate-prosjektet
I	Konseptutvikling	Ikke prioritert.	-
J	Områdeplan – Havn. Reguleringsplan	Planprosesser i tilknytning til områdeplanen prioriteres.	Plan under utarbeidelse.
K	Boliger i nedre bydel	Ikke prioritert.	-
L	Næringsliv	Dialog med næringslivet. Markedsføringstiltak.	Tvedestrandsfilm
M	Møllebekken	Ikke prioritert.	Inngår i havneplan
N	Parkering	Forprosjekt gjennomføres og hjemles i områdeplanen (J: Reguleringsplan).	Trafikkanalyse gjennomført.
O	Byløftkontor	1,0 årsverk i prosjektet. Prosjektkontor i nedre bydel.	Gjennomført

Byløft har hatt et godt samarbeid med forskjellige aktører på tvers av ulike fagfelt, også utenfor den kommunale organisasjon. Prosjektet har gjennomført mange medvirkningstiltak og har hatt suksess med å ta i bruk en ny medvirkningsmetode (gjestebud) som supplement til den øvrige medvirkningen.

Byløft har hatt fokus på plan og prosess og har hatt fremdrift i de prioriterte delprosjektene.

Anette Pedersen
Prosjektleder

VEDLEGG 1

PLAN, MILJØ OG EIENDOM OG TEKNISK DRIFT, OPPFØLGING AV PROSJEKTER

Planer og prosjekter som har vært under arbeid ved Plan, miljø og eiendom i 2014

Miljø- og friluftsprosjekter

Ferdigstillelse av gjestebrygge på Furøya	kr 100 000,-
Renovasjonsbrygge Furøya	kr 100 000,-
Natursti på Nautholmen	kr 55 000,-
Tursti på Speken	kr 145 000,-
Gjerding på Furøya	kr 10 000,-
Biologisk forundersøkelse av Størdalstjenna knyttet til problem-arten sørv	kr 200 000,-
Aktiv forvaltning av marine verdier	kr 250 000,-
Info-plakat slåttemark Furøya	kr 10 000,-
Kartlegging og verdiklassifisering av Friluftslivområder – skjønnsmidler	kr 100 000,-
Skjøtsel av økologisk funksjonsområde	
For klippeblåvinge	kr 100 000,-

Deltagelse i prosjektgruppe for etablering av Raet nasjonalpark.

Øvrige prosjekter

- Detaljreguleringsplan E18 Tvedestrand – Arendal - **ferdig**
- Grenstøl områdeplan del I - **ferdig**
- Prosjekt nedgravde avfallsløsninger – delansvar prosjektering - **ferdig**
- Kommunal vegnorm - **ferdig**
- Lyngmyr skole, skifte varmegjenvinner ventilasjon - **ferdig**
- Olav Sverres vei – leiligheter - **ferdig**
- Nytt tak - Songe skole - **ferdig**
- Sikkerhetstiltak bygg/IK
- Lekeplassutstyr – barnehager - **ferdig**
- Nødstrømsaggregat Lyngmyr skole - **ferdig**
- Renovering av basseng – Strannasenteret - **ferdig**
- Utvidelse av spiserom – Søsterdalen - **ferdig**
- Fritidsklubb – Rehabilitering - **ferdig**
- Offentlig brygge – Lyngør - **ferdig**
- Byløft (J) - Områdeplan for Tvedestrand havn
- Grunnerverv - Grenstøl områdeplan del 1
- Grenstøl områdeplan del II (Grenstøl - fv410)
- Kommuneplanens arealdel
- Regional areal og transportplan
- Ny videregående skole - prosjektutredning + idrettshall
- Byløft (M) – Møllebekken
- Prosjekt Hovedgata/Hulgata – delansvar forprosjekt
- Rådhuset
- Aktiv rast

- Brannsikring - Nedre bydel
- Utvikling infrastruktur for næring på Grenstøl
- Øygardstjenn næringsområde Grenstøl – delplan
- Trinn 2-boliger for rusmisbrukere
- Grenstøl Flatsprenging av næringstomt
- OFU - Strategi og planlegging – fjernvarme Grenstøl
- Offentlig brygge - Sandøykilen

Planer og prosjekter som har vært under arbeid ved Teknisk drift i 2014

- E18 VA-planlegging - forprosjekt - **ferdig**
- Byløft (A) - Prosjekt Hovedgata/Hulgata – forprosjekt - **ferdig**
- Byløft (B) – Nedgravd renovasjonsløsning - **ferdig**
- Byløft (N) – Områdeplan vei og parkering – Trafikkanalyse er utarbeidet.
- Kommunal vegnorm - **ferdig**
- Tvedestrand renseanlegg – nye inntaksrister - **ferdig**
- Rehabiliteringsplan vann og avløp - **ferdig**
- Dypvåg brygge – utvidelse avløpsledning - **ferdig**
- Ad-hoc utvalg for tekniske tjenester - **ferdig**
- Tvedestrand badepark – planlegge/etablere – **ferdig**
- Dypvågdaalen/Normannvik, ny kloakkledning – fortsetter i 2015
- Svartjern damanlegg – utsatt til 2015
- Gjennomgang av parkeringsordningen – utsatt til 2015
- Trafikksikkerhetsplan – utsatt til 2015

VEDLEGG 2

OPPFØLGING AV BOPLIKTSAKER ETTER FORSKRIFT OM NEDSATT KONSESJONGRENSE, OVERSIKT FOR 2011-2014

Oppfølging av bopliksaker etter forskrift om nedsatt konsesjongrense					
	2011	2012	2013	2014	Merknader/forklaringer
Alle egenerklæringer i hele kommunen	293	266	270	252	Erverv av fast eiendom godkjennes av kommunen ved å bekrefte opplysninger på egenerklæringsskjema eller at det søkes konsesjon (offentlig tillatelse) til ervervet. Det er mange ulike unntak fra hovedregelen enten p.g.a. eiendommens karakter eller slektskap

Alle egenerklæringer i bopliktområdene	70	86	106	54	
Herav Borøya	11	22	31	24	
Herav Sandøya	16	29	30	19	
Herav Sentrum	31	34	28		Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	9	7	13	11	
Alle erverv iht slektskapsunntaket i kommunen	41	37	51	61	
					På disse eiendommene oppstår det <u>ikke</u> boplikt ved erverv. Dette fordi det er gitt unntak for en viss slektsskapskrets i konsesjonsloven. Dette unntaket er ikke satt ut av kraft ved lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.
Herav Borøya	7	10	23	16	
Herav Sandøya	15	18	15	11	
Herav Sentrum	13	6	5		Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	6	3	8	8	
Solgt i markedet i kommunen	29	49	55	191	
					Dette er andelen egenerklæringer hvor erverver er utenfor slektsskap. Dvs at de enten har ervervet eiendom som ikke er eller har vært helårsbolig (ikke boplikt), at området ikke er regulert til boligformål i arealplan (ikke boplikt), det er ubebygd tomt område til boligformål (boplikt for erverv fom oktober 2013) eller at erverver bekrefter at boligen tas i bruk som helårsbolig innen ett år (skal oppfylle boplikt)
Herav Borøya	4	12	8	8	
Herav Sandøya	1	11	15	8	
Herav Sentrum	21	22	27		
Herav Lyngør	3	4	5	3	
Egenerklæringer på erverv av helårsboliger fra markedet (boplikt) fom 2013 tom februar 2014 - ikke folkeregistrert person pr mars 2015					
					Dette er erverv som kommunen må kontrollere nærmere, be om forklaring, eventuelt pålegge søknad om konsesjon og eventuelt sende til Fylkesmannen for tvangssalg. Landbruksrådgiver har gått gjennom erverv i 2013 tom februar 2014.

Herav Borøya	0	1	2	2	
Herav Sandøya	0	1	3	4	
Herav Sentrum	0	4			Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	0	1	1	3	

VEDLEGG 3

HUSDYRHOLD OG VILTFORVALTNING

Husdyrholdet i Tvedestrand kommune i perioden 2011 - 2014 (telledato 1. januar)

	Melkekyr	Alt storfe	Sauer og lam	Avls- purker	Alle griser	Geiter	Hester
2011	122	470	583	99	1492	44	32
2012	126	472	590	135	2292	36	42
2013	122	502	638	119	1718	54	47
2014	129	493	661	129	1953	50	42

Felte elg i Tvedestrand 2011 – 2014

	Kalver	1 1/2 år	Voksne	Alle
2011	9	16	16	41
2012	14	14	16	44
2013	6	16	18	44
2014	11	6	17	34

Felte hjort i Tvedestrand 2012 – 2014

	Kalver	1 1/2 år	Voksne	Alle
2012	5	4	13	22
2013	2	6	9	17
2014	6	10	10	26

Felte rådyr i Tvedestrand 2013 – 2014

	Kalver	1 1/2 år og voksne	Alle
2013	79	177	256
2014	90	137	227

**ÅRSRAPPORT
FOR
KEMNEREN I TVEDESTRAND
2014**

KEMNEREN I ØSTREGIONEN, AUST-AGDER

INNLEDNING

Det følger av instruks for skatteoppkrevere § 2-5 nr. 1 at skatteoppkreveren skal utarbeide en årsrapport som skal omtale alle ansvarsområder angitt i skatteoppkreverinstruksen. Det vil si at skatteoppkreverens virksomhet, skatteregnskapet, innfordring av krav og arbeidsgiverkontrollen skal omtales.

I henhold til instruksens § 3-1 nr. 3 skal årsregnskapet vedlegges rapporten.

I henhold til instruksens § 2-5 nr. 2 skal rapporten sendes skattekontoret og kommunale styringsorganer innen 20. januar. Rapportering til kommunen, som er administrativt overordnet myndighet, skal sikre at den er kjent med skatteoppkreverens resultater og måloppnåelse.

Rapporten er avgitt med utgangspunkt i de ovennevnte krav.

GENERELT OM KEMNERENS VIRKSOMHET

KEMNERKONTORET

Kontoret har i 2014 bestått av følgende personer:

Kemner 100 % stilling	-	Hugo Røen
Konsulent 100 % stilling	-	Svein Oddvar Nordberg
Konsulent 100 % stilling	-	Elin A. Myhre
Konsulent 50 - 100 % stilling	-	Hege Løvdal
Vikar 50 % stilling i Løvdals fravær:		Anette Seim
Konsulent 100 % stilling	-	Heidi Undheim
Vikar 100 % stilling i Undheims fravær:		Signe Bjerkholt

Heidi Undheim og Hege Løvdal har vært i permisjon deler av året. I deres fravær har det vært ansatt vikarer.

Kemneren i Tvedestrand fungerer også som kemner for Åmli kommune, Risør kommune, Gjerstad kommune og Vegårshei kommune med kontorsted i Tvedestrand. Kontorets navn er Kemneren i Østregionen, Aust-Agder. Kemneren bistår også noe med generell juridisk rådgivning i Tvedestrand kommune (0,2 årsverk). I den følgende angivelse av resursfordelingen ved kontoret er resursbruken for Åmli, Risør, Gjerstad og Vegårshei ikke medtatt. Resursbruk på juridisk rådgivning i Tvedestrand kommune er heller ikke medtatt.

Kontoret har i 2014 benyttet 1,95 årsverk til arbeid som angitt i skatteoppkreverinstruksen. Årsverkene ble fordelt på følgende måte:

Føring av skatteregnskap	0,70 årsverk
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	0,65 årsverk
Kontrollvirksomhet	0,40 årsverk
Administrasjon	0,20 årsverk

Tvedestrand er med i et interkommunalt samarbeid om arbeidsgiverkontroll hvor det i 2014 ble kjøpt tjenester (kontroller) som tilsvarer 0,40 årsverk. Kontrollvirksomheten er således ikke utført av ansatte ved kemnerkontoret. Informasjon rettet mot regnskapsførere er i hovedsak utført av interkommunal arbeidsgiverkontroll.

Etter kemnerens vurdering har kontoret en fin balanse mellom formell bakgrunn og erfaring som samlet sett gir god faglig kompetanse. Arbeidsoppgavene er fordelt med tanke på å utnytte den enkeltes kunnskap, men med en stor grad av overlapping for å bli minst mulig sårbar ved fravær. De ansatte gis tilbud om å delta på kurs slik at faglig utvikling og kompetanse sikres.

I deler av 2014 har 1,5 av kontorets 4,8 årsverk vært besatt av vikarer. Dette har medført en midlertidig svekkelse av kompetansenivået, og har påvirket produksjonen noe.

Kemneren er av den oppfatning at kontorets bemanning er tilstrekkelig til å utføre oppgavene på en forsvarlig og god måte i tiden som kommer.

INTERNKONTROLL

Kemneren er pålagt å sørge for at kontoret har en tilfredsstillende intern kontroll med rutiner og prosedyrer slik at krav til fremdrift og kvalitet blir oppfylt.

Rutinebeskrivelsene i fagsystemet "Sofie", samt retningslinjer og rutiner gitt til arbeid med innfordring og regnskap blir benyttet ved kontoret. Arbeidsoppgavene ved kontoret er fordelt slik at kompetansen til den enkelte utnyttes på best mulig måte. De ansatte ved kontoret er ansvarliggjort ved at det er utarbeidet en angivelse av den enkeltes arbeidsoppgaver og ansvarsområder.

Det er de siste år utarbeidet interne rutinebeskrivelser som et ledd i sikring av forsvarlig drift av kontoret.

Det utarbeides, for hvert år, en virksomhetsplan i tråd med krav oppstilt i skatteoppkreverinstruksens § 2-2 nr. 2, og skattedirektoratets retningslinjer.

Det er ikke gitt pålegg fra regional kontrollenhet i 2014.

Oppgavene ved kontoret gjennomføres i tråd med krav oppstilt i lover og regler.

VURDERING AV SKATTEINNGANGEN

Fra 2007 og frem til 2014 er følgende beløp innbetalt til Tvedestrand kommune. Oversikten under viser totalt innbetalt skatt til staten, fylket og kommunen samt arbeidsgiveravgift til Folketrygden. Videre er kommunens andel spesifisert. Tallene er gitt i hele tusen kroner.

År	Totalt innbetalt skatt	Endringer fra året før	Kommunens Andel
2007	400.527		98.097
2008	445.191	44.664	103.006
2009	444.129	-1.062	111.763
2010	446.697	2.568	117.548
2011	468.365	21.668	110.400
2012	492.177	23.812	115.555
2013	518.295	26.118	123.492
2014	522.766	4.471	123.581

De totale skatteinntektene har, som det fremgår av tabellen, økt lite fra 2013 til 2014.

For Tvedestrand kommunes del hadde man for 2014 opprinnelig budsjettert med en skatteinngang på kr. 126.112.000, mens resultatet ble 123.581.458. Tvedestrand kommune hadde tilnærmet uforandrede skatteinntekter fra 2013 til 2014.

Regjeringen anslo i statsbudsjettet for 2015 en vekst i skatteinntektene i 2014 på 2,4 % for kommunene og 3,1 % for fylkeskommunene. Faktisk vekst pr. nov. 2014 var på 1,9 % for alle landets kommuner fra samme periode foregående år.

Den totale skatteinngangen har økt med ca. 4,4 millioner fra foregående år (inklusive arbeidsgiveravgift). Det kommunale skatteøret ble redusert fra 11,6 % i 2013 til 11,4 % i 2014.

SKATTEUTVALG

Det har ikke vært saker til behandling i skatteutvalget i 2014.

SKATTEREGNSKAPET

Skatteregnskapet er ført, avstemt og avlagt i samsvar med forskrift av 31.08.2005 nr. 943 om føring av skatteregnskapet. Årsregnskapet følger som vedlegg til denne rapport i tråd med skatteoppkreverinstruksen § 3-1, nr. 3.

MARGIN FOR INNTEKTSÅRET 2013

Beskrivelse	
Innestående margin for inntektsår 2013, pr. 31.10.2014	0
For mye avsatt margin for inntektsår 2013	
For lite avsatt margin for inntektsår 2013	4 942 954

MARGIN FOR INNTEKTSÅRET 2014

Beskrivelse	
Marginavsetning for inntektsår 2014, pr. 31.12.2014	37 443 792

Prosentavsetning er 10 %. Marginavsetningen har vært noe for lav for 2013. Kommunestyret har ikke vedtatt endring i marginavsetningen.

INNFORDRING AV KRAV

RESTANSEUTVIKLINGEN SISTE ÅR

Forfalte ubetalte krav fordelt på kravtype

	Pr. 31.12.2013	Herav berøstilt pr. 31.12.2013	Pr. 31.12.2014	Herav berøstilt Pr. 31.12.2014
Arbeidsgiveravgift	2 106 782	415 464	707 266	415 464
Forsinkelsesrente	485 985	37 608	430 976	37 608
Forskuddstrekk	851 883	0	1 276 802	0
Gebyr	0	0	0	0
Restskatt	156 800	0	439 468	0
Restskatt, person	5 454 512	412 762	4 857 547	393 789
Utskrevet forskuddsskatt, person	4 223 831	0	3 015 279	0
Annet	741 016	6 216	735 227	0
Sum:	14 020 809	872 050	11 462 565	853 077

Restansene for skatt og arbeidsgiveravgift pr. 31.12.2014 var kr. 11.462.565 mot kr. 14.020.809 pr. 31.12.2013 – en reduksjon på kr. 2.558.244.

Det ble i 2014 avskrevet og ettergitt totalt kr. 2.897.230. Avskrivning og ettergivelse foretas typisk ved insolvente konkurs- og dødsbo, etter gjennomførte gjeldsordninger og etter vedtak i skatteutvalget.

RESTANSEUTVIKLINGEN ELDRE ÅR

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart ”restskatt person”
2012	1 600 579	857 878
2011	1 036 771	614 143
2010	315 588	167 115
2009 - 1989	2 957 807	1 948 391

Eldre krav følges regelmessig opp for å prøve å finne dekningsmuligheter, samt med sikte på å unngå foreldelse. Der akkordløsning er mulig vurderes dette. Det meste av kravmassen er vanskelig å innfordre. For eldre krav er ofte innfordringsmulighetene uttømt ved tidligere pågang, og en vesentlig del av kravene vurderes som uerholdelig. Hoveddelen av fordringsmassen utgjøres av kravtypen ”restskatt person”.

INNFORDRINGENS EFFEKTIVITET

Resultatkravene ble nådd for tre av seks kravtyper det var inngått resultatavtale med Skatt Sør for 2014. For alle tre var resultatet 100 % innbetaling. For de øvrige tre kravtyper var resultatene tett på målene. Et av disse var forskuddstrekk. Her utgjøres restansen i hovedsak av krav rettet mot to selskaper som er gått konkurs. Det er inngitt politianmeldelse i begge sakene. For en annen kravtype, forskuddsskatt person, er restansen knyttet til en person. Innfordring pågår, men vil ta lang tid.

I 2014 er det åpnet 7 konkurser i Tvedestrandsselskaper, hvorav kemneren har meldt krav i 5 så langt.

Det er inngitt to politianmeldelser i 2014 etter mistanke om underslag i tidligere konkurssak.

Resultatene for 2014 er forbedret i forhold til 2013.

Det ble avholdt 55 utleggsforretninger i 2014. Det er nedlagt 54 utleggstrekk(lønnstrekk) og inngått 9 betalingsavtaler. I tillegg benyttes begjæring om tvangssalg som virkemiddel.

Mulighet for motregning av krav ved dekning i tilgodehavende beløp(skatt og merverdiavgift) utnyttes fullt ut og er ett godt innfordringsverktøy.

Det er ett mål å opprettholde den høye aktiviteten fremover.

ANVENDELSE AV SÆRNAMSKOMPETANSE

Kemneren er tillagt særnamskompetanse på skatteinnfordringsområdet. Denne utnyttes fullt ut av kemneren i Østregionen, Aust-Agder. Særnamskompetansen er ett svært viktig middel i innfordringsarbeidet, ikke minst i forhold til å korte ned på tidsforløpet i innfordringsarbeidet. Kompetansen innbærer at man får sikret krav, og nedlagt utleggstrekk raskt. Dette vil i mange tilfeller øke sannsynligheten for dekning av krav, da man har mulighet for å komme eventuelle andre kreditorer i forkjøpet.

ARBEIDSGIVERKONTROLL

Tvedestrand er med i et interkommunalt samarbeid om arbeidsgiverkontroll. En løsning som fungerer svært bra, blant annet fordi ordningen innebærer at særlig god kompetanse på området er tilgjengelig i kontrollarbeidet.

Det ble planlagt, og er avholdt totalt 15 kontroller i 2014, fem formalkontroller og ti avdekningskontroller. Dette utgjør ett resultat på 5,3 % av arbeidsgiverne i kommunen, noe over målet på 5 % fastsatt av skattedirektoratet. For alle kommunene i Østregionen, Aust-Agder ble resultatet 5,0 % eller bedre.

Kontrollene har resultert i forslag om økning av grunnlag for arbeidsgiveravgift og inntektsgrunnlaget med h.h.v. kr. 2.537.941 og kr. 4.008.222. Kontrollene har resultert i vedtak om økning i inntektsgrunnlaget med kr. 134.851.

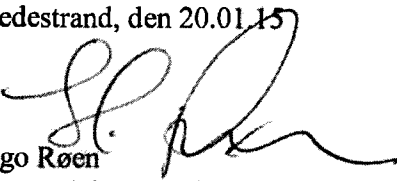
Fra 1. januar 2014 må serveringssteder, frisører og skjønnhetspleiere samt bilverksteder og bilpleiebransjen føre personallister. En personalliste er en liste over alle som arbeider i virksomheten, inkludert ulønnet og innleid personale, og skal vise når de starter og avslutter arbeidsdagen. Listen skal føres på arbeidsplassen, og skal være tilgjengelig for kontroll i virksomhetens åpningstid. I en del bransjer har det vist seg å være nødvendig med tiltak for å bekjempe svart arbeid. Erfaringer fra Sverige viser at personallister er et tiltak som raskt gir dokumentasjon for at arbeidsforholdene er i orden. I 2014 har personallistekontroller vært en prioritert kontrollform.

Det er ikke utført informasjonsvirksomhet fra kontrollenhetens side overfor nye arbeidsgivere i kommunen., mens slik informasjon er gitt til regnskapsførere.

Kemnerkontoret driver fortløpende informasjonsvirksomhet overfor arbeidsgivere og skatteyttere generelt.

Kontrollenheten arrangerer hvert år en informasjonsdag hvor arbeidsgivere og regnskapsfører blir invitert. Informasjonsdagen er godt besøkt.

Tvedestrand, den 20.01.15

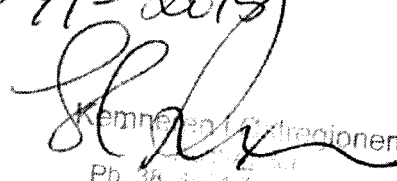

Hugo Røen
Kemner / Skatteoppkrever

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgskriterier: Komm nr : '0914', År : '2014', Hovedbokstype : 'K'

	Vaigt år	Forrige år
Likvider	39 738 960	42 354 875
Skyldig skattekreditorene	-2 289 807	-5 091 477
Skyldig andre	-5 355	-29 712
Innestående margin	-37 443 792	-37 233 682
Udisponert resultat	-5	-4
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-87 500 065	-83 982 752
Kildeskatt	-1 528	-9 646
Personlige skatteyttere	-415 490 928	-414 748 453
Selskapsskatt	-18 987 414	-18 560 695
Renter	-772 031	-999 940
Innfordring	-13 848	6 723
Sum	-522 765 814	-518 294 763
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	87 500 064	83 982 753
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	117 219 189	111 895 476
Fordelt til Fylkeskommunen	26 565 755	26 767 292
Fordelt til kommunen	123 581 458	123 492 236
Fordelt til Staten	167 905 292	172 174 571
Krav som er ufordelt	1	-1
Videresending plassering mellom kommuner	-5 945	-17 564
Sum	522 765 814	518 294 763
Sum totalt	0	0

2014-2015

 Kommunens administrasjon
 Pb. 36, 4501 Tvedestrand

Forklaring til årsregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Skatteregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk fratrasket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

SkatteetatenSaksbehandler
Gretha Chr Moksheim

Deres dato

Vår dato
16.02.2015Telefon
94880770

Deres referanse

Vår referanse
2015/2740

Kommunestyret i Tvedestrand kommune
Postboks 38
4901 TVEDESTRAND

Kontrollrapport 2014 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Tvedestrand kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkrevere" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkrevere" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapport:

Antall årsverk 2014	Antall årsverk 2013	Antall årsverk 2012
1,95	1,95	1,86

Antall årsverk i 2014 og 2013 inkluderer 0,40 årsverk disponert av Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder.

2.2 Organisering

Skatteoppkreverfunksjonen er organisert som en interkommunal enhet for kommunene Risør, Tvedestrand, Vegårshei, Gjerstad og Åmli. Vertskommune er Tvedestrand.

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Tvedestrand kommune viser per 31. desember 2014 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 522 765 814 og utestående restanser² på kr 11 462 565, herav berostilte krav på kr 853 077. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2015.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2014 for Tvedestrand kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2012	21,84	96,22	96,50	95,26	93,62
Arbeidsgiveravgift 2013	84,01	99,46	99,70	98,04	99,78
Forskuddsskatt personlige skattytere 2013	28,78	97,42	99,40	99,36	98,95
Forskuddstrekk 2013	160,77	99,70	99,90	99,56	99,92
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2013	17,81	100,00	99,90	100,00	99,90
Restskatt upersonlige skattytere 2012	6,46	100,00	98,50	98,70	97,73

Skatteoppkreveren har i sin rapportering forklart at manglende måloppnåelser for forskuddstrekk 2013 skyldes to konkurser. For forskuddsskatt personlige skattytere 2013 er manglende måloppnåelse knyttet mot en større restanse.

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreveren for Tvedestrand kommune er tilsluttet den Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder.

Resultater for kommunen per 31. desember 2014 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2014	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2013 (i %)	Utført kontroll 2012 (i %)	Utført kontroll 2014 region (i %)
284	15	15	5,3	4,2	5,1	5,0

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2014 ikke gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret. Siste stedlige kontroll ble avholdt 28. mai 2013.

Stedlig kontroll for området arbeidsgiverkontroll ble avholdt ved Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder 20. august 2014.

Skattekontoret har i 2014 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- ***Intern kontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- ***Skatte- og avgiftsinnkreving***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Arbeidsgiverkontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

I forbindelse med kontroll av Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder er det sendt kopi av rapport til skatteoppkreverkontoret 22. august 2014.

Skatteoppkreverkontoret var representert på fagdagene som Skatt sør avholdt for skatteoppkreverne 11. og 12. november 2014

Med hilsen

Cecilie Solum
avdelingsdirektør
Avdeling for innkreving
Skatt sør

Ingvill Helstad

Kopi til:
Kontrollutvalget for Tvedestrand kommune
Kemneren i Østregionen, Aust-Agder
Riksrevisjonen